Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání DUHA 2016

Základní škola a Mateřská škola Křinec – příspěvková organizace
Školní 301
289 33 Křinec

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání DUHA 2016	
ZŠ a MŠ Křinec – příspěvková organizace	
Č.j.: 111/16/ZSKR	Účinnost od: 1. září 2016
Spisový znak: 1.1.1.	Skartační znak: A 10

Obsah:

1. Identifikační údaje …….5
2. Charakteristika školy …….6
3. Charakteristika ŠVP ……..8
4. Učební plán ……33
5. Učební osnovy pro I. stupeň ……..37
5.1 Jazyk a jazyková komunikace ……37
5.1.1 Český jazyk ……..37
5.1.2 Anglický jazyk …….. 55
5.2 Matematika a její aplikace ……..……68
5.3 Informační a komunikační technologie ……..……77
5.4 Člověk a jeho svět…… 81
5.5 Umění a kultura ……... 102
5.5.1 Hudební výchova ……..102
5.5.2 Výtvarná výchova ……..……....114
5.6 Člověk a zdraví ……132
5.6.1 Tělesná výchova ……...132
5.7 Člověk a svět práce……143

Učební plán pro II. stupeň……159
5.8 Jazyk a jazyková komunikace ……..159
5.8.1 Český jazyk ……159
5.8.2 Anglický jazyk ……...180
5.8.3 Další cizí jazyk – německý.....216
5.9 Matematika a její aplikace ……230
5.10 Informační a komunikační technologie ……...245
5.11 Člověk a společnost……248
5.11.1 Dějepis ……..248
5.11.2 Výchova k občanství ……256
5.12 Člověk a příroda ..……..275
5.12.1 Fyzika …… 275
5.12.2 Chemie …… 285
5.12.3 Přírodopis …… 297
5.12.4 Zeměpis ……... 305
5.13 Umění a kultura ……..317
5.13.1 Hudební výchova …… 317
5.13.2 Výtvarná výchova …….. 324
5.14 Člověk a zdraví …… 337
5.14.1 Tělesná výchova ……..… 337
5.15 Člověk a svět práce …… 352
5.16 Doplňující vzdělávací obory ……..365
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy …… 377
6.1 Hodnocení žáků…….. 377
6.2 Autoevaluace školy……. 401

Motivační název ŠVP:

DUHA

Definice: Duha je rozklad slunečního světla na barevné složky.
Náš cíl: Rádi bychom světlo vzdělávání také rozkládali na barevné složky a zpříjemnili tak přístup k novým vědomostem všem našim žákům.
Slovo duha je pro nás také zkratkou základních kamenů naší školy:

D = důvěra	důvěra žáků, rodičů a učitelů navzájem je pro nás zárukou a předpokladem úspěchu v naší společné práci
U = učení	to je nejzákladnější téma, které škola naplňuje
H = hra	J. A. Komenský nabádá k tomuto osvědčenému postupu a my věříme, že tato cesta školy hrou je správná
A = asertivita	asertivita je způsob, jak se správně prosazovat, uplatňovat své přednosti aniž bychom poškozovali druhé, a to považujeme v dnešní době za důležité

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Překladatel: Základní škola a Mateřská škola Křinec - příspěvková organizace
Školní 301
289 33 Křinec

Jméno ředitele: Mgr. Tomáš Veverka

IČO: 62994425
IZO: 102386013
REDIZO: 600050823

Kontakty:

Telefon: 325 588 947
731 617 990

Email: reditel@zskrinec.cz

Zřizovatel: Městys Křinec
Náměstí 25
289 33 Křinec

Starosta: Milan Moc

Kontakty:

Telefon: 325 588 201
Email: obeckrinec@quick.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost školy
Základní škola a Mateřská škola Křinec je plně organizovanou školou s devíti třídami, mateřskou školy, družinou a školní jídelnou. Kapacita základní školy je 450 žáků, kapacita mateřské školy 64 žáků. Základní škola umístěna ve čtyřech pavilonech, mateřská škola je odloučeným pracovištěm na adrese Ke školce 340, Křinec. Všechny budovy byly postaveny v 70. a 80. letech 20. století.
Školský obvod tvoří obce Bošín, Hrubý Jeseník, Malý Vestec, Mečíř, Mutínsko, Nové Zámky, Nový Dvůr, Oskořínek, Sovenice, Vestec a Zábrdovice.

Umístění školy
Škola se nachází v Polabské nížině, severovýchodní části bývalého okresu Nymburk. Areál školy leží na klidném okraji vesnice, v těsné blízkosti lesa, na konci slepé ulice.

Vybavení školy
V pavilonu A je umístěno 6 učeben – učebny pro první stupeň a odborná učebna pro výuku hudební výchovy a cizích jazyků. V pavilonu B se nachází také 6 učeben – kmenové třídy pro II. stupeň, a dvě odborné – učebna výpočetní techniky a pohybová učebna. V pavilonu C je umístěna školní kuchyně, jídelna, školní družina a tělocvična. V pavilonu D se nacházejí odborné učebny – fyziky, chemie, přírodopisu, dílny a cvičná kuchyňka. V učebně informatiky mají žáci k dispozici 25 počítačů. Dvě učebny jsou vybaveny dataprojektory, interaktivní tabule jsou v učebnách fyziky, hudební a jazykové výchovy, na pavilonu B v učebnách číslo 1 a 5.

Charakteristika pedagogického sboru
Pedagogický sbor tvoří 13 učitelů a 1 vychovatelka. Výchovná poradkyně splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své funkce. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů a koordinátor ICT.
Všichni učitelé se pravidelně vzdělávají v rámci DVVP, byli také proškoleni v kurzu první pomoci.

Charakteristika žáků
Školu navštěvují žáci ze Křince okolních vesnic. Ve škole integrujeme žáky s SPU, nadané žáky i tělesně postižené žáky.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce
Škola se zatím nezapojila do mezinárodních projektů. Uvažujeme o jejich realizaci v rámci výuky anglického jazyka. V letošním roce jsme navázali užší spolupráci se sousedními školami - ZŠ v Dymokurech a Městci Králové.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty
V roce 2004 vzniklo občanské sdružení „Sdružení rodičů Křinec. SRK spolupracuje s vedením školy, podporuje aktivity školy, podílí se na financování hlavně sportovních akcí. V roce 2005 byla založena Rada školy, která má v současnosti 3 členy.
Významným partnerem školy je Pedagogicko-psychologická poradny Nymburk, která pomáhá škole se žáky, kteří mají vývojové poruchy učení.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Školní vzdělávací program Duha vychází ze závazných cílů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a je **všeobecně zaměřen** s cílem pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké praktickému jednání v běžném životě s postupným rozvíjením moderních metod poznávání a získávání informací.

V rámci školního vzdělávání považujeme za prioritní:

- Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání
- Vést žáky k řešení problému za využití logického a tvořivého myšlení
- Učit žáky všestranné, otevřené a asertivní komunikaci
- Rozvíjet kooperativní schopnosti žáků s respektem k výsledkům a úspěchům druhých
- Vytvářet u žáků potřebu pozitivního postoje k prožívání životních situací, pozitivního a citlivého postoje k lidem, společnosti a přírodě
- Učit žáky odpovědnému a aktivnímu rozvoji a ochraně svého fyzického i duševního zdraví
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným kulturám, rasám a duchovním hodnotám
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své vlastní schopnosti a dovednosti v souladu s realitou a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie

ŠVP Duha je založen na principech *činnostního a kooperativního učení* a vychází z poznatků, že

• v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe

• k učení lze žáky motivovat a učinit je zajímavým a přiměřeným jejich věku

• nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, toho lze dosáhnou tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat

• chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu

• kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život

• efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (připravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka

• pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládání učiva

• pozitivní vzájemná závislost, pomocí níž žáci vnímají, že mohou uspět jen tehdy, budou-li všichni spolupracovat na dosažení vytyčeného cíle

• interakce tváří v tvář, čímž rozumíme práci v malých skupinách (2-6 lidí), která tak zajišťuje okamžitou zpětnou vazbu
• osobní odpovědnost každého, jelikož jeho výkon je využit pro celou skupinu; jde však také o to, aby stejnou činnost dokázal jedinec provést samostatně, např. ve změněném prostředí
• formování a využití interpersonálních a skupinových dovedností, jež se utvářejí od vzájemné důvěry až po řešení konfliktů konstruktivním způsobem
• reflexe skupinové činnosti, která zajišťuje zpětnou vazbu pro členy skupiny a zaručuje tak efektivitu jejich práce

Činnostní učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti. Duha nepředkládá žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich city a vůli. Nehromadí jen množství vědomostí místo jejich kvality, ale snaží se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dál vzdělávat. Činnostní učení je založené na *metod*ě *objevování*. Žáci objevují principy a zákonitosti jevů a problémů sami, na základě kroků určených učitelem. Manipulací s pomůckami a vlastní činností si žáci poměrně rychle a především trvale osvojují praktické zkušenosti, poznávají k čemu nový poznatek a dovednost slouží. Činnosti s konkrétními věcmi a pokusy učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život. V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrole, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu. Základem každého učení je komunikace a zde je nezbytné, aby učitel rozvíjel schopnosti komunikace přiměřeně věku žáka po celou dobu jeho vzdělávání. Komunikace probíhá různými metodami a její rozvoj je podmíněn rozvojem vlastní představivosti a komunikačních dovedností. Schopnost formulovat své poznatky nebo své otázky je základním předpokladem úspěšného učení. Další důležitou metodou činnostního učení je individuální přístup, tzn. dát každému žákovi možnost, aby daný úkol nebo problém řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Tato metoda napomůže učiteli dobře poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, zvláště když učitel dovede využívat individualizaci pro zpětnou vazbu.
Významnou roli při této práci má zdůvodňování zvoleného řešení, tedy odpovědi na otázku, proč jsem řešení provedl právě tak. Žáka tím vedeme k přemýšlení o své práci, k jejímu srovnávání s prací spolužáků, k uvědomění si dalších možností řešení. Tato činnost přispívá značnou mírou k rozumovému vývoji žáka. K základním pracovním metodám činnostního učení patří **metody aktivizující**, zejména***, metody situační, učení*** **problémové a projekty, ve kterých se pak hlavně uplatňuje kooperativní učení**, dále pak metody názorně demonstrační, metody slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, tvořivá práce s učebnicemi,pracovními sešity a didaktickými pomůckami a hrami. Vyučovací metody při činnostním učení jsou volné v mezích, které jsou dány přirozeným vývojem žáků. Učitel volí v těchto mezích a při dokonalé znalosti učební látky takové metody, aby v každém předmětu soustavně rozvíjel zájem žáků, a dosahoval tak co nejlepších výsledků bez přetěžování žáků a přepínání vlastních sil. Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřuje se Duha na využívání *mezipředmětových vztah*ů. To znamená, že učí žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě. Při osvojování nového učiva dbáme vždy na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších. Rozvoj

inteligence žáka je podporován tím, že je žákovi umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Žák své činnosti provádí samostatně nebo v rámci kolektivu. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke kooperaci s ostatními členy skupiny. Pracovní postup k dosažení určitého učebního cíle se řídí nejen povahou probíraného učiva, ale též charakterem vývojového období žáků.
Nedoporučuje se hodnotit žáky podle unifikovaného modelu. Každý má mít nárok na individuální tempo, možnost chybování a znovuobjevování, hodnocení podle individuálního pokroku v učení. Každý má mít prostor na individuální projev a názor, prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci. Je třeba připravit pro žáky podmínky, ve kterých by cítili jistotu, bezpečí, sebedůvěru, sounáležitost, ve kterých by se mohli seberealizovat. V průběhu vyučování dbát na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomit si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, nepříznivě dopadají na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení. Duha zdůrazňuje individualizované a kolektivní učení. Individualizovaným učením rozumíme kteroukoliv formu vyučování, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci (činnostech). Vzdělávací program uplatňuje též výuku kolektivní, činnostní učení do tohoto způsobu práce však často vnáší individualizaci. Učitel má možnost individuálně sledovat žáky. Může tak přizpůsobit postup výuky pozorované individuální práci žáků. Vede žáky k hovoru o pozorovaném jevu (problému), tím se mnohé objasní i ostatním spolužákům. Velký význam má také to, že nikdo není izolován. Vzájemná nápodoba činností a vyjadřování mezi žáky zefektivňuje vyučování. Vlastní činnosti zařazujeme do výuky krátce a často v různých formách, aby upoutaly pozornost všech žáků,vedly dříve či později k znovuobjevení poznatku, k pochopení učiva a jeho dobrému zvládnutí. Předchází se tak bezduchému memorování látky naučené zpaměti bez porozumění. Kolektivní individualizovaná výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciace a skupinové práce. Při hovoru o pozorovaném jevu jsou kladeny otázky nejen učitelem, ale i žáky navzájem. V rámci Školního vzdělávacího programu Duha se realizuje harmonický rozvoj tělesných i duševních schopností každého dítěte.
Činnostní učení umožní postupně každému žákovi, aby pocítil uspokojení nad svými dosaženými výsledky. Vědomí úspěchu je pak každému vzpruhou k překonávání překážek. Škola musí umožnit každému žákovi takový tělesný a duševní vývoj, jakého je schopen. Způsob a míra žákova rozvoje se neposuzuje jen podle míry vědomostí, ale zejména, podle toho, s jakou jistotou dovede žák myslet, své myšlenky vyjadřovat a řešit úkoly z praktického života, jak se vyvíjí jeho osobnost.

Školní vzdělávací program Duha se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV
1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.

7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. Poznat své reálné možnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Klíčové kompetence jsou v návaznosti na celoevropský směr členěny do souborů. Chceme žáky učit takové znalosti a dovednosti, které budou uplatnitelné v praktickém životě, tedy méně encyklopedických vědomostí a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi. Budeme u žáků rozvíjet především tyto klíčové kompetence:

K učení :
• Vyhledávat a třídit informace
• Vzít v úvahu vlastní zkušenost
• Dávat věci do souvislostí
• Plánovat si svůj vlastní proces vzdělávání
• Být zodpovědný za své učení

K řešení problémů:
• Vnímat problémovou situaci
• Konzultovat problém s odborníky i laiky
• K problému získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich použitelnost
• Řešit problém samostatně a hledat optimální východisko
• Odpovídat za svá rozhodnutí a obhajovat si je

Občanské:
• Respektovat názory druhých lidí, jejich cítění, rasu a vyznání
• Odmítat jakékoliv formy násilí a stavět se proti nim
• Znát a dodržovat svoje povinnosti i práva
• Chovat se zodpovědně a účinně v krizových situacích
• Respektovat a chránit historické i kulturní dědictví společnosti
• Chápat trvalé spojení člověka s přírodou, chránit životní prostředí a své zdraví

Komunikativní:
• Vyjadřovat své myšlenky a názory ústně i písemně a základní projevy i v cizím jazyce
• Naslouchat názorům druhých lidí
• Tvořit si a obhajovat své vlastní názory vhodnými argumenty
•Rozumět verbálním i neverbálním informacím z různých zdrojů a posuzovat jejich věrohodnost.
• Používat různé komunikační prostředky a technologie
• Sociální a personální:
• Být schopen spolupráce a práce v týmu
• Spoluvytvářet pravidla pro práci týmu
• Jednat s druhými slušně, ohleduplně a s úctou
• Poskytnout pomoc a sám o ni umět požádat
• Chovat se v souladu s obecnými normami a získávat tak sebeúctu

Pracovní:
• Pracovat s různými materiály
• Tvořit jednoduché projekty a spolupracovat při tvorbě projektů složitějších
• Organizovat svou vlastní práci
• Být houževnatý v případě obtíží
• Být přizpůsobivý rychlým změnám
• Přispívat k práci skupiny nebo většího celku
• Ovládat základní nástroje a chápat modelové situace složitějších postupů
• Využívat zkušeností druhých, informací z různých zdrojů a ověřených postupů
• Vážit si práce druhých a umět ji ocenit, vzít si z ní poučení pro své další činnosti
• Plánovat své budoucí životní a pracovní zaměření

Cíle ŠVP Duha směřované k žákům a k učitelům
1) Cílem je, aby žáci především
• poznali a osvojili si strategii učení a byli motivování pro celoživotní vzdělávání
• zvládli základy všestranné komunikace
• naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
• byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti
• projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací

• vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě
• získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
• byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
• poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
• dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností

2) Cílem je, aby učitelé

a) porozuměli smyslu a principům ŠVP a dovedli,

• vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků
• vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru
• poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti
• dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí
• rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
• volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků
• vytvářet u žáků logické a kritické myšlení
• učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám
• rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu
• utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
• vést žáky k vlastní organizaci učení

b) osvojili si schopnosti

• využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím
• využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků
• organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě
• hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny
• organizovat práci žáků ve skupinách
• vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů

c) osvojili si vyučovací metody a formy, které

• podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi
• využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů)
• využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou Středočeského kraje a Speciálně pedagogickým centrem.
Učitelé vyhledávají žáky s obtížemi při vyučování a navrhují jim 1. stupeň podpůrných opatření, mezi které patří i Plán pedagogické podpory. Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Plán má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy plánu pedagogické podpory a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Po třech měsících je účinnost PLPP vyhodnocena, pokud nejsou stanovená podpůrná opatření dostačující, navrhuje škola vyšetření žáka v PPP. Poradna stanoví v Doporučení po dohodě se školou všechna opatření, která by žákovi se speciálními potřebami mohla pomoci.
V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.
Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
   - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
   - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
   - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
   - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou individuální integrace do běžných tříd . Podle doporučení poradny jsou žáci zařazeni do předmětu speciálně pedagogické péče nebo pedagogické intervence, které jsou zaměřeny na posílení oslabených oblastí (například sluchové vnímání, jazykové dovednosti, prostorovou orientaci, vizuomotorickou koordinaci, grafomotoriku) a na základní počtářské dovednosti, čtenářské dovednosti, aplikaci pravidel a procvičování probraného učiva. Oba předměty probíhají jednou týdně pod vedením proškolených učitelů. Během nácviků jsou využívány počítačové programy, pracovní listy a speciální didaktické pomůcky. V případě potřeby a v souladu s právními předpisy je umožněno i působení asistenta pedagoga.
Obdobným způsobem postupujeme i u žáků s poruchami chování.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných
Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.
Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

a) předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
b) vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
c) účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
d) občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
e) obohacování vzdělávacího obsahu;
f) zadávání specifických úkolů, projektů;
g) příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;

Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v předmětech, pro které žák vykazuje zájem a nadání. Učitel volí takové strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup k žákovi.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou v souladu s RVP. Jejich rozpracování do číselníku umožňuje snadnou orientaci v začlenění jednotlivých tématických okruhů do učiva jednotlivých předmětů. V tabulce rozpracování učiva do jednotlivých předmětů a ročníků je sloupec s údaji o mezipředmětových vztazích a začlenění průřezových témat. Pro snazší orientaci je používáno označení průřezového tématu zkratkou – viz tabulka začlenění níže. Jednotlivé tématické okruhy jsou očíslovány a podokruhy dále rozčíslovány. V praxi se pak požitý symbol čte v následujícím pořadí: zkratka označuje průřezové téma, první číslice tématický okruh, druhá číslice za tečkou označuje podokruh. Pokud se za zkratkou průřezového tématu vyskytuje jenom jedno číslo, symbolizuje to začlenění célého tématického okruhu. Případné kombinace čísel logicky navazují na výše uvedený princip.

OSV – Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

1. Osobnostní rozvoj

1.1 **Rozvoj schopností poznávání** –

1.1.1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění;
1.1.2 cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů;
1.1.3 dovednosti pro učení a studium

1.2 **Sebepoznání a sebepojetí** –

1.2.1 já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně;
1.2.2 moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty);
1.2.3 co o sobě vím a co ne;
1.2.4 jak se promítá mé já v mém chování;
1.2.5 můj vztah ke mně samé/mu;
1.2.6 moje učení;
1.2.7 moje vztahy k druhým lidem;
1.2.8 zdravé a vyrovnané sebepojetí

1.3 **Seberegulace a sebeorganizace** –
1.3.1 cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle;
1.3.2 organizace vlastního času, plánování učení a studia;
1.3.3 stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

1.4 **Psychohygiena** –
1.4.1 dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému;
1.4.2 sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích;
1.4.3 dobrá organizace času;
1.4.4 dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
1.4.5 hledání pomoci při potížích

1.5 **Kreativita** –
1.5.1 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

2. Sociální rozvoj

2.1 Poznávání lidí –
2.1.1 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě;
2.1.2 rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech;
2.1.3 chyby při poznávání lidí

2.2 **Mezilidské vztahy** –
2.2.1 péče o dobré vztahy;
2.2.2 chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc;
2.2.3 lidská práva jako regulativ vztahů;
2.2.4 vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

2.3 **Komunikace** –
2.3.1 řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;
2.3.2 cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání;
2.3.3 dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování);
2.3.4 specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“);

2.3.5 dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů);
2.3.6 komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);
2.3.7 efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace;
2.3.8 pravda, lež a předstírání v komunikaci

2.4 **Kooperace a kompetice** –
2.4.1 rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.);
2.4.2 rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);
2.4.3 rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

3. Morální rozvoj
3.1 **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** –
3.1.1dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

3.2 **Hodnoty, postoje, praktická etika** –
3.2.1 analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí;
3.2.2 vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;
3.2.3 pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu);
3.2.4 dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VDO - Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu

1. **Občanská společnost a škola** –
1.1 škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;

1.2 způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů);
1.3 formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

2. Občan, občanská společnost a stát –
2.1 občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku);
2.2 Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana;
2.3 úloha občana v demokratické společnosti;
2.4 základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost);
2.5 principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

3. **Formy participace občanů v politickém životě** –
3.1 volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby);
3.2 obec jako základní jednotka samosprávy státu;
3.3 společenské organizace a hnutí

4. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** –
4.1 demokracie jako protiváha diktatury a anarchie;
4.2 principy demokracie;
4.3 základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka);
4.4 význam Ústavy jako základního zákona země;
4.5 demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřezového tématu

1. **Evropa a svět nás zajímá -**
1.1. rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa;
1.2 místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu;
1.3 naši sousedé v Evropě;
1.4 život dětí v jiných zemích;
1.5 lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

2. Objevujeme Evropu a svět –
2.1 naše vlast a Evropa;
2.2 evropské krajiny;
2.3 Evropa a svět;
2.4 mezinárodní setkávání;
2.5 státní a evropské symboly;
2.6 Den Evropy;
2.7 život Evropanů a styl života v evropských rodinách;
2.8 životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

3. **Jsme Evropané** –
3.1 kořeny a zdroje evropské civilizace;
3.2 klíčové mezníky evropské historie;
3.3 Evropská integrace;
3.4 instituce Evropské unie a jejich fungování;
3.5 čtyři svobody a jejich dopad na život jedince;
3.6 co Evropu spojuje a co ji rozděluje;
3.7 mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

MKV – Multikulturní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu
1. **Kulturní diference** –
1.1 jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;

1.2 člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika;
1.3 poznávání vlastního kulturního zakotvení;
1.4 respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy);
1.5 základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

2. **Lidské vztahy** –
2.1 právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci;
2.2 udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost;
2.3 vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);
2.4 předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace);
2.5 důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích;
2.6 uplatňování principu slušného chování (základní morální normy);
2.7 význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého;
2.8 lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

3. **Etnický původ** –
3.1 rovnocennost všech etnických skupin a kultur;
3.2 odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost;
3.3 postavení národnostních menšin;
3.4 základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;
3.5 různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa;
3.6 projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

4. **Multikulturalita** –
4.1 multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;
4.2 multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování;
4.3 specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost;
4.4 naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
4.5 význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5. Princip sociálního smíru a solidarity –
5.1 odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám;
5.2 nekonfliktní život v multikulturní společnosti;
5.3 aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;
5.4 otázka lidských práv, základní dokumenty

EVVO - Enviromentální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu
1. **Ekosystémy** –
1.1 les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);
1.2 pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
1.3 vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
1.4 moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);
1.5 lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky);
1.6 kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

2. **Základní podmínky života** –
2.1 voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);
2.2 ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);
2.3 půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině;
2.4ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);
2.5 ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);
2.6 energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);
2.7 přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

3. **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** –

3.1 zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);
3.2 průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);
3.3 odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek;
3.4 právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti;
3.5 ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);
3.6 dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

4. **Vztah člověka k prostředí** –
4.1 naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé);
4.2 náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);
4.3 aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);
4.4 prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);
4.5 nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

MV - Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení –
1.1 pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě;
1.2 rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;
1.3 hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);
1.4 hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;

1.5 chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;
1.6 identifikování základních orientačních prvků v textu

2. **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** –
2.1 různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
2.2 rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem;
2.3 hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality);
2.4 vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje);
2.5 identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá;
2.6 identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

3. **stavba mediálních sdělení** –
3.1 příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií);
3.2 principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost);
3.3 příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

4. **vnímání autora mediálních sdělení** –
4.1 identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení;
4.2 výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci;
4.3 prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

5. **fungování a vliv médií ve společnosti** –
5.1 organizace a postavení médií ve společnosti;
5.2 faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování;
5.3 způsoby financování médií a jejich dopady;
5.4 vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy;
5.5 role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování;

5.6 role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam);
5.7 vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ;
5.8 role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

6. **tvorba mediálního sdělení** –
6.1 uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;
6.2 tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium;
6.3 technologické možnosti a jejich omezení

7. práce v realizačním týmu –
7.1 redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média;
7.2 utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu;
7.3 stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;
7.4 faktory ovlivňující práci v týmu;
7.5 pravidelnost mediální produkce

Tabulka výčtu průřezových témat , jejich tématických okruhů a jejich začlenění do předmětů v jednotlivých vyučovacích předmětech:

OSV - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tématické	I. stupeň					II. stupeň			
okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Osobnostní rozvoj									
1. Rozvoj schopností poznávání	Matematika Český jazyk Hudební	Matematika Český jazyk Hudební	Matematika Člověk a jeho svět	Matematika Český jazyk Hudební	Matematika ITR Český jazyk	Dějepis Čeština Zeměpis	Čeština Hudební výchova	Chemie Výtvarná výchova	Hudební výchova Výtvarná

	výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Výtvarná výchova Přírodopis Matematika Informatika	Výtvarná výchova Matematika Informatika	Přírodopis Matematika	výchova Matematika
2. Sebepoznání a sebepojetí	Člověk a jeho svět Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Člověk a jeho svět Matematika Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Člověk a jeho svět Matematika Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Člověk a jeho svět Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Tělesná výchova Matematika	Výchova k občanství Hudební výchova Tělesná výchova Matematika	Hudební výchova Přírodopis Člověk a svět práce Matematika Angličtina	Němčina Hudební výchova Člověk a svět práce Matematika Angličtina
3. Seberegulace a sebeorganizace	Výtvarná výchova	Člověk a jeho svět Výtvarná výchova	Výtvarná výchova Tělesná výchova	Výtvarná výchova Tělesná výchova	ITR Výtvarná výchova Tělesná výchova	Výchova k občanství Němčina Člověk a svět práce Informatika	Člověk a svět práce Matematika Informatika	Tělesná výchova Člověk a svět práce Matematika	Němčina Tělesná výchova Matematika
4. Psychohygiena	Hudební výchova Tělesná výchova	Člověk a jeho svět Hudební výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Tělesná výchova	Hudební výchova Tělesná výchova	Výchova k občanství Němčina Člověk a svět práce		Výchova k občanství Tělesná výchova Zeměpis	Tělesná výchova
5. Kreativita	Český jazyk Hudební	Český jazyk Hudební	Člověk a jeho svět	Český jazyk Hudební	Český jazyk Hudební	Výtvarná výchova	Hudební výchova	Hudební výchova	Hudební výchova

	výchova	výchova	Český jazyk Hudební výchova Tělesná výchova	výchova Tělesná výchova	výchova Tělesná výchova		Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
2. Sociální rozvoj									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Poznávání lidí	Hudební výchova	Hudební výchova	Člověk a jeho svět Hudební výchova	Hudební výchova	Hudební výchova	Výchova k občanství Němčina		Angličtina	Angličtina
2. Mezilidské vztahy	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět				Němčina	Dějepis Výchova k občanství Němčina	Němčina Angličtina Zeměpis	Němčina Člověk a svět práce Angličtina
3. Komunikace	Člověk a jeho svět Český jazyk Hudební výchova	Český jazyk Hudební výchova	Člověk a jeho svět Angličtina Český jazyk Hudební výchova	Angličtina Člověk a jeho svět Český jazyk Hudební výchova	ITR Český jazyk Hudební výchova	Čeština Výtvarná výchova Tělesná výchova Matematika Informatika	Čeština Výtvarná výchova Tělesná výchova Matematika Informatika	Výtvarná výchova Člověk a svět práce	Výtvarná výchova Tělesná výchova Člověk a svět práce Angličtina
4.Kooperace a kompetice	Člověk a jeho svět Matematika Tělesná výchova	Matematika Tělesná výchova	Matematika Tělesná výchova	Matematika Tělesná výchova	Matematika Tělesná výchova	Tělesná výchova Člověk a svět práce Matematika	Tělesná výchova Člověk a svět práce Matematika	Hudební výchova Tělesná výchova Člověk a svět práce Matematika	Hudební výchova Tělesná výchova Matematika
3. Morální rozvoj									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět Angličtina	Angličtina	Člověk a jeho svět	Tělesná výchova Matematika	Tělesná výchova Matematika	Matematika	Tělesná výchova Matematika
2. Hodnoty, postoje, praktická etika	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět Angličtina	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět ITR	Přírodopis Informatika	Němčina Informatika		

VDO - VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Tématické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2. Občan, občanská společnost a stát				Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Dějepis	Výchova k občanství	Výchova k občanství Přírodopis	Dějepis Výchova k občanství
3. Formy participace občanů v politickém životě					Člověk a jeho svět	Výchova k občanství		Výchova k občanství	
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu				Člověk a jeho svět		Dějepis		Výchova k občanství	Dějepis

rozhodování									

EGS - VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Tématické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Evropa a svět nás zajímá			Český jazyk	Angličtina Český jazyk	Člověk a jeho svět Český jazyk	Angličtina Hudební výchova	Angličtina Němčina Čeština Zeměpis Hudební výchova	Angličtina Čeština Hudební výchova Zeměpis	Angličtina Němčina Čeština Hudební výchova
2. Objevujeme Evropu a svět	Hudební výchova	Hudební výchova	Hudební výchova	Angličtina	Člověk a jeho svět ITR	Angličtina Hudební výchova Výtvarná výchova	Angličtina Němčina Zeměpis Hudební výchova Výtvarná výchova	Angličtina Hudební výchova Výtvarná výchova Přírodopis Zeměpis	Angličtina Němčina Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova
3.Jsme Evropané					Člověk a jeho svět	Němčina	Němčina Zeměpis	Němčina	Němčina Dějepis

MKV - MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Tématické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Kulturní diference	Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět ITR	Čeština Hudební výchova	Hudební výchova	Přírodopis Zeměpis	Hudební výchova
2. Lidské vztahy	Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	Hudební výchova	ITR Hudební výchova	Dějepis Angličtina	Zeměpis	Přírodopis Zeměpis	
3. Etnický původ	Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět			Němčina	Zeměpis	Přírodopis	Dějepis
4. Multikulturalita	Člověk a jeho svět			Výtvarná výchova	ITR Výtvarná výchova	Čeština Hudební výchova Angličtina	Hudební výchova		Hudební výchova
5. Princip sociálního smíru a solidarity	Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět						Dějepis

EVVO - ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Tématické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Ekosystémy	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Zeměpis Přírodopis	Přírodopis	Chemie	Fyzika Přírodopis
2. Základní podmínky života		Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Fyzika Zeměpis Přírodopis	Angličtina Přírodopis	Chemie Fyzika Zeměpis	Chemie Fyzika Přírodopis
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Zeměpis Němčina Dějepis	Fyzika Angličtina Němčina	Chemie Fyzika Přírodopis	Fyzika Chemie
4. Vztah člověka a životního prostředí	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět Hudební výchova	Člověk a jeho svět Hudební výchova	Němčina Hudební výchova	Hudební výchova	Chemie Fyzika Přírodopis Zeměpis	Chemie Přírodopis

MV - MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tématické okruhy	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

1. Receptivní činnosti									
1. Kritické čtení a vnímání médií			Český jazyk	Český jazyk	Český jazyk	Čeština Informatika	Čeština Tělesná výchova Informatika	Hudební výchova Tělesná výchova Angličtina Zeměpis	Němčina Tělesná výchova
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Informatika	Tělesná výchova Informatika	Čeština	Čeština Němčina Tělesná výchova
3. Stavba mediálních sdělení						Výchova k občanství			
4. Vnímání autora mediálních sdělení				Angličtina		Informatika	Informatika	Čeština	Čeština
5. Fungování a vliv médií ve společnosti							Výchova k občanství	Němčina Angličtina	Výchova k občanství
2. Produktivní činnosti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Tvorba mediálního sdělení			Český jazyk	Český jazyk	Český jazyk	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Čeština	Čeština
2. Práce v realizačním týmu								Čeština Přírodopis	Čeština

4. UČEBNÍ PLÁNY

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. – 5. ročník ZŠ							
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Ročník a počty hodin					Celkem
		1	2	3	4	5	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	**7**	**7**+2	**7**+2	**6**+1	**6**+1	**33**+6
	Anglický jazyk	2	1	**3**	**3**	**3**	**9**+3
Matematika a její aplikace	Matematika	**4**	**4+**1	**4+**1	**4+**1	**4+**1	**20**+4
Informační a komunikační technologie	Informatika					**1**	**1**
Člověk a jeho svět	Prvouka	**2**	**2**	**2+**1			**6**+1
	Přírodověda,				**1**+1	**2**	**3**+1
	Vlastivěda				**2**	**1**+1	**3**+1
Umění a kultura	Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**
	Výtvarná výchova	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**7**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**
Disponibilní časová dotace							**16**
Součet		**18**+2	**18**+4	**21**+4	**22**+3	**23**+3	**102**+16
Celková povinná časová dotace		**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**

Učební plán 6. – 9. ročník											
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	min. čas. dotace	6.		7.		8.		9.		zůstatek
			dotace	disp.	dotace	disp.	dotace	disp.	dotace	disp.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	**15** + 3	**3**	1	**4**		**4**	1	**4**	1	0
	Cizí jazyk	**12** + 4	**3**	1	**3**	1	**3**	1	**3**	1	0
	Další cizí jazyk							3		3	
Matematika a její aplikace		**15** + 3	**3**	1	**4**	1	**4**	1	**4**		0
Informační a komunikační technologie		**1** + 1	**0**	1	**1**						0
Člověk a společnost	Dějepis	**11** + 1	**2**		**2**		**2**		**1**	1	0
	Výchova k občanství		**1**		**1**		**1**		**1+1**		
Člověk a příroda	Fyzika	**21** + 4	**2**		**2**		**1**	1	**1**	1	0
	Chemie						**2**		**2**		
	Přírodopis		**2**		**1**	1	**1+1**		**1**		
	Zeměpis		**2**		**2**		**1**		**1**	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	**10**	**1**		**1**		**1**		**1**		0
	Výtvarná výchova		**2**		**2**		**1**		**1**		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	**10**					**1**		**1**		0
	Tělesná výchova		**2**		**2**		**2**		**2**		
Člověk a svět práce		**3** + 1	**1**		**0**	1	**1**		**1**		0
Volitelný předmět						1					
Průřezová témata		P									
Disponibilní časová dotace		**24**		4		5		7		8	**0**
Celková povinná časová dotace		**122**	**24**	**4**	**25**	**5**	**25**	**7**	**24**	**8**	

Tabulka předepsané a skutečné časové dotace dle ročníků

Ročník	Minimum	Maximum	Skutečnost
1.	**18**	**22**	**20**
2.	**18**	**22**	**22**
3.	**22**	**26**	**25**
4.	**22**	**26**	**25**
5.	**22**	**26**	**26**
6.	**28**	**30**	**28**
7.	**28**	**30**	**30**
8.	**30**	**32**	**32**
9.	**30**	**32**	**32**

Učební plán pro I. a II. stupeň ZŠ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
		Časová dotace + disp. dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35 + 4	15 + 3
	Cizí jazyk	9 + 3	12 + 4
	Další cizí jazyk	-	6
Matematika a její aplikace		20 + 4	15 + 3
Informační a komunikační technologie		1	1 + 1
Člověk a jeho svět		12 + 3	–
Člověk a společnost	Dějepis	–	11 + 1
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	–	21 + 4
	Chemie	–	
	Přírodopis	–	
	Zeměpis	–	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	–	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3 + 1
Volitelný předmět		-	0 + 1
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		9	18
Celková povinná časová dotace		**118**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu.
Ze vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ je vzdělávací předmět „Výchova ke zdraví“ (časová dotace 2 hodiny) rozdělen po jedné hodině do vzdělávacích předmětů :„Přírodopis 8. ročník“ a „Výchova k občanství 9. ročník“.

Vzdělávací obor Pracovní činnosti se na II. stupni se skládá z částí:
A. Práce technickými materiály
B. Design a konstruování
C. Pěstitelské práce a chovatelství
D. Příprava pokrmů
E. Svět práce

Vzdělávací obor Tělesná výchova zahrnuje výuku plavání na I. stupni a LVVZ na II. stupni.

Povinně volitelné předměty se otvírají podle naplněnosti skupiny.

5. UČEBNÍ OSNOVY

1. STUPEŇ

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení :** Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury jsou potřebné ve všech dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních a společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i současnosti. Vede k úspěšnému dorozumívání s lidmi.
   V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, psát a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahující se k různým situacím.
   V Jazykové výchově získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.
   V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.
2. **Časové vymezení :** týdenní hodinová dotace – 1.a 3.ročník – 9 vyuč.hodin, 2.ročník – 10 vyuč.hodin, 4.a 5.ročník – 7 vyuč.hodin
3. **Organizační vymezení :** výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně VT
4. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :**

1. Kompetence k učení

- umožňovat žákům získávat informace z různých zdrojů
- umožnit čtení a porozumění textu podle účelu – získávání informací, studium, čtení krásné literatury, poezie – vést k využití vhodných strategií pro čtení
- umožňovat žákům používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech, vést ke správnému užívání terminologie
- zohledňovat rozdíly v možnostech žáků – pracovní tempo, SPU
- vést žáky k systematickému vyhledávání, třídění, vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování (využití výukových počítačových programů, didaktické hry)
- seznamovat žáky s přiměřenými mluvnickými a literárními termíny

2. Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby uměli odůvodnit správné řešení, práce s chybou (didaktické hry DiPo)

- vést žáky k samostatnému nalézání pravidel probíraných mluvnických jevů (činnostní učení)

3. Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby při komunikaci brali ohled na druhé – naslouchání, vhodná reakce
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů (práce s různými texty různých žánrů)
- rozšiřovat slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- vést žáky k výstižné argumentaci, ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění, k diskusi s vhodnou obhajobou vlastního názoru

4. Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k práci v malých skupinách i v rámci celé třídy, k diskusi (párová a skupinová práce, didaktické hry, obhajoba vlastní myšlenky-dialog)
- vytvářet vhodnou pracovní atmosféru, dodávat žákům sebedůvěru,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, aby ji dokázali nabídnout (hry simulující skutečnou situaci)

5. Kompetence občanské

- umožňovat žákům práci v různých rolích, vést ke spolupráci (kooperativní učení, skupinová práce)
- seznamovat žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam (využití regionálních pověstí a povídek, literárních památek týkajících se Křinecka, významné osobnosti regionu – A.Stiefter, A.Kutinová..)
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby (účast v literárních a recitačních soutěžích)

6. Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- při práci s VT vést k dodržování pravidel *(výukové programy, práce na Internetu)*

Obsah je rozdělen do tří složek:

A. Komunikační a slohová výchova
B. Jazyková výchova
C. Literární výchova

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
1.ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
▪ Plynulé,pozorné čtení s porozuměním – technika čtení ▪ porozumění přiměřeným písemným pokynům	• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	Prv-roční doby, zvířata a rostliny, lidé a jejich činnosti Pč-stříhání, práce s papírem Vv-vybarvování, kreslení M-orientace na ploše, pravolevá orientace
Naslouchání		
▪ porozumění jednoduchým sdělením, pokynům	• porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	OSV-2.3.1-5
Mluvený projev		
▪ základní komunikační pravidla ▪ pečlivá výslovnost ▪ správné dýchání, tempo, tvoření hlasu ▪ krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků ▪ časová posloupnost jednoduchého příběhu ▪ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, vyprávění	• respektuje základní komunikační pravidla • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Tv-správné dýchání Vv-kreslení
Písemný projev		
▪ zákl. hygienické návyky při psaní	• zvládá základní hygienické návyky spojené	Tv-správné držení těla

▪ správné tvary písmen a číslic ▪ správné spojování písmen	se psaním • píše správné tvary písmen, správně spojuje písmena i slabiky • píše správné tvary číslic	
B. Jazyková výchova		
Zvuková stránka jazyka		
▪ zvuková a grafická podoba slova – rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek(dlouhé a krátké), souhlásek a souhl.skupin ▪ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, rozlišuje samohlásky podle délky	OSV-1.1.1-2 Hv-intonace, zpěv
Tvarosloví		
▪ užití správných gramatických tvarů podst., příd.jmen, sloves	• v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen a sloves	Prv- roční doby, zvířata a rostliny, lidé a jejich činnosti
Skladba		
▪ spojování vět do jednoduchých souvětí, vhodné spojovací výrazy	• spojuje věty do jednodušších souvětí, používá vhodné spojky a jiné spojovací výrazy	Prv-zvířata a rostliny, lidé a jejich činnosti
Pravopis		
▪ psaní velkých písmen – začátek věty	• odůvodní a správně napíše velká písmena na začátku věty	
C. Literární výchova		
Poslech literárních textů		
▪ pozorný poslech ▪ rozlišení poezie a prózy, odlišení pohádky od ostatních vyprávění	• rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění	OSV1.5.1 Vv-obrázková osnova k pohádce Hv-písničky z pohádek
Zážitkové čtení		
▪ čtení s vhodným frázováním a ve správném tempu	• čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku ve vhodném frázování a	Prv- roční doby, zvířata a rostliny, lidé a jejich činnosti Vv-kreslení, malba

texty přiměřené věku	tempu	
Tvořivé činnosti s lit.textem		
▪ přednes vhodných literárních textů ▪ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ▪ vlastní výtvarný doprovod ▪ jednoduchá dramatizace	• přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu • vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Tv-básničky s pohybem Hv-písničky, písňové texty
Základní literární pojmy		
▪ literární druhy a žánry: rozpočitadlo, pohádka, hádanka, říkanka, báseň	• rozliší vyjadřování v próze a ve verších • odliší pohádku od ostatních vyprávění	Prv-roční doby, činnosti lidí, zvířata a rostliny
2.ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
▪ plynulé,pozorné čtení s porozuměním ▪ porozumění přiměřeným písemným pokynům	• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	Hv-písničky k pohádkám Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví
Naslouchání		
▪ praktické naslouchání – zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem ▪ porozumění jednoduchým sdělením, pokynům	• respektuje základní komunikační pravidla • porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	OSV-2.3.1-5 Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví
Mluvený projev		
▪ vhodné verbální i neverbální prostředky řeči – dle situací ▪ krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků ▪ časová posloupnost jednoduchého příběhu ▪ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vyprávění	• volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví Vv-ilustrace

▪ vyjadřování závislé na komunikační situaci ▪ základní komunikační pravidla, zdvořilé vystupování	• respektuje základní komunikační pravidla	
Písemný projev		
▪ kontrola vlastního písemného projevu ▪ jednoduché písemné sdělení – věcná i formální správnost úhledný a čitelný projev ▪ žánry: adresa, blahopřání, pozdrav, krátký vzkaz, jednoduchý dopis	• kontroluje vlastní písemný projev • napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Tv-správné držení těla
B. Jazyková výchova		
Zvuková stránka jazyka		
▪ zvuková a grafická podoba slova – rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek(dlouhé a krátké), souhlásek a souhl.skupin ▪ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, rozlišuje samohlásky podle délky	OSV-1.1.1-2 Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví Hv-rytmizace, zpěv písní
Slovní zásoba a tvoření slov		
▪ význam slov – opačný, podobný, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ▪ třídění slov podle zobecnění významu	• porovnává význam slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj,věc,okolnost,vlastnost)	Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví
Tvarosloví		
▪ užití správných gramatických tvarů podst., příd.jmen, sloves	• v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen a sloves	Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví
Skladba		
▪ spojování vět do jednoduchých souvětí, vhodné spojovací výrazy ▪ druhy vět podle postoje mluvčího	• spojuje věty do jednodušších souvětí, používá vhodné spojky a jiné spojovací výrazy • rozliší v textu druhy vět podle postoje	Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví

	mluvčího, a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové a zvukové prostředky	
Pravopis		
▪ i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ▪ dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev ▪ psaní velkých písmen – začátek věty, typické příklady vlastních jmen, místních pojmenování ▪ souhlásky na konci slov	• odůvodní a správně napíše *i/y* po tvrdých a měkkých souhláskách • dě,tě,ně,ú/ů,bě,pě,vě,mě - mimo morfologický šev • velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • správně odůvodní a napíše souhlásky na konci slov	
C. Literární výchova		
Poslech literárních textů		
▪ pozorný poslech ▪ rozlišení poezie a prózy, odlišení pohádky od ostatních vyprávění	• rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění	OSV1.5.1 Hv-písničky k pohádkám Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví
Zážitkové čtení		
▪ čtení s vhodným frázováním a ve správném tempu ▪ texty přiměřené věku	• čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu	Hv-písničky k pohádkám Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví
Tvořivé činnosti s lit.textem		
▪ přednes vhodných literárních textů ▪ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ▪ vlastní výtvarný doprovod ▪ jednoduchá dramatizace ▪ práce s textem podle pokynů učitele	• vyjadřuje své pocity z přečteného textu • pracuje tvořivě s literárním textem-dle pokynů učitele a svých schopností	Hv-písničky k pohádkám Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví Hv-písničky k pohádkám Prv-roční doby, rostliny a živočichové, člověk a zdraví Hv-písničky k pohádkám Tv-písničky a básničky s pohybem

Základní literární pojmy		
▪ základní pojmy: kniha, spisovatel, ilustrace,čtenář, divadelní představení, herec, režisér ▪ literární druhy a žánry: rozpočitadlo, pohádka, hádanka, říkanka, báseň, verš, rým	• používá základní literární pojmy	Vv-ilustrace, ilustrátoři
3.ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
▪ tiché i hlasité čtení s porozuměním ▪ věcné čtení	•čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	MV-1.1-5 Prv-roční období, příroda kolem nás-zvířata a rostliny, rodina, činnosti lidí, doprava a dopravní prostředky, české dějiny(pověsti), kraj, ve kterém žiji, zásady slušného chování, tradice (Vánoce, Velikonoce…)
Naslouchání		
▪ praktické naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní ▪ kontakt s partnerem, zdvořilé naslouchání	• respektuje základní komunikační pravidla	OSV-2.3.1-5 Prv-jednoduché přístroje kolem nás, technika, rodina – vztahy, pravidla
Mluvený projev		
▪ podstatná fakta složitějšího sdělení, reprodukce obsahu ▪ vedení dialogu, telef.rozhovoru ▪ zvládání základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	• respektuje základní komunikační pravidla	Prv-čas, denní režim Prv-Praha, zvířata a rostliny, roční období, přírodní krásy, vesmír, technika, činnosti lidí, cestování, doprava, ekologie-třídění odpadů, jízdní řád Pč-snadné pokrmy Tv-zdravý životní styl, popis trasy závodu
Písemný projev		
▪ zdokonalení techniky psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	• kontroluje vlastní písemný projev	Vv-grafická podoba textu Tv-protahovací cviky, správné drtžení těla

▪ žánry: pozdrav, vzkaz, , dopis, popis, postup činnosti, vypravování		
B. Jazyková výchova		
Zvuková stránka jazyka		
▪ zvuková a grafická podoba slova – rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek(dlouhé a krátké), souhlásek a souhl.skupin ▪ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, rozlišuje samohlásky podle délky	OSV-1.1.1-2 Prv-Praha, zvířata a rostliny a houby, roční období, přírodní krásy, vesmír, technika, činnosti lidí, cestování, doprava, ekologie-třídění odpadů, jízdní řád Pč-snadné pokrmy Hv-hudební nástroje Tv-zdravý životní styl, popis trasy závodu, BESIP, druhy sportu
Slovní zásoba a tvoření slov		
▪ slova a pojmy ▪ porovnání významu slov, slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ antonyma, synonyma a homonyma	• vyhledává v textu slova příbuzná • porovnává významy slov	Prv-zvířata a rostliny a houby, roční období, přírodní krásy, vesmír, technika, činnosti lidí, cestování, doprava, ekologie-třídění odpadů, jízdní řád Pč-snadné pokrmy Hv-hudební nástroje Tv-zdravý životní styl, popis trasy závodu, BESIP, druhy sportu
Tvarosloví		
▪ určování slovních druhů – využití v gramaticky správných tvarech ▪ podstatná jména – rod, číslo, pád ▪ slovesa – osoba, číslo, čas	• porovnává a třídí slova podle zobecněného významu rozlišuje slovní druhy v základním tvaru •využívá slova v gramaticky správných tvarech	Prv- zvířata a rostliny a houby, roční období, přírodní krásy, vesmír, technika, činnosti lidí, cestování, doprava, ekologie-třídění odpadů, jízdní řád Pč-snadné pokrmy Hv-hudební nástroje Tv-zdravý životní styl, popis trasy závodu,

		BESIP, druhy sportu
Skladba		
▪ odlišení věty jednoduché a souvětí ▪ stavba věty jednoduché ▪ stavba souvětí	• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně je změní, využívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje	Prv- zvířata a rostliny, roční období, přírodní krásy, vesmír, technika, činnosti lidí, cestování, doprava, ekologie-třídění odpadů, jízdní řád Pč-snadné pokrmy Hv-hudební nástroje Tv-zdravý životní styl, popis trasy závodu, BESIP, druhy sportu
Pravopis		
▪ souhlásky uvnitř slov ▪ správné i/y ve slovech po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	• správně odůvodní a napíše souhlásky uvnitř slov • píše správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	Prv- zvířata a rostliny, roční období, přírodní krásy, vesmír, technika, činnosti lidí, cestování, doprava, ekologie-třídění odpadů, jízdní řád Pč-snadné pokrmy Hv-hudební nástroje Tv-zdravý životní styl, popis trasy závodu, BESIP, druhy sportu
C. Literární výchova		
Poslech literárních textů		
▪ poslech různých typů textu, žánrů	• zážitkové naslouchání	OSV1.5.1
Zážitkové čtení		
▪ prožitek z čteného textu, vyjádření pocitů	• vyjadřuje své pocity z četby	Prv-roční období, příroda kolem nás-zvířata a rostliny, rodina, činnosti lidí, doprava a dopravní prostředky, české dějiny(pověsti), kraj, ve kterém žiji, zásady slušného chování, tradice (Vánoce, Velikonoce…)
Tvořivé činnosti s lit.textem		

▪ dramatizace textu ▪ přednes ▪ práce s textem podle pokynů učitele	• pracuje s textem podle pokynů učitele	Prv-roční období, příroda kolem nás-zvířata a rostliny, rodina, činnosti lidí, doprava a dopravní prostředky, české dějiny(pověsti), kraj, ve kterém žiji, zásady slušného chování, tradice (Vánoce, Velikonoce…)
Základní literární pojmy		
▪ základní literární pojmy: kniha, spisovatel, básník, ilustrace,čtenář poezie, próza,verš a rým, přirovnání, ▪ žánry: bajka, povídka, ukázky dalších typů textů ▪ divadlo – herec, režisér	• používá základní literární pojmy	Hv-rytmus, verš, rým, písňové texty
4.ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
▪ tiché i hlasité čtení s porozuměním ▪ věcné čtení ▪ rozlišení podstatných a okrajových informací v textu, klíčová slova	• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená	MV-1.1-5 Př-roční doby, čas, časová posloupnost, zvířata a rostliny, činnosti lidí Vl-zajímavá místa naší země, ostatní státy, život dříve a dnes Vv-ilustrace, ilustrátor Hv-rytmizace textu, písňový text
Naslouchání		
▪ kontakt s partnerem, zdvořilé naslouchání zaznamenání slyšeného – reakce(otázky) ▪ rozpoznání manipulativní komunikace (reklama)	• posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	OSV-2.3.1-5 Př-činnosti lidí, příroda kolem nás
Mluvený projev		
▪ zvládání základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu,	• zvládá základní komunikační pravidla • reprodukuje obsah přiměřeně složitého	Př-příroda kolem nás, činnosti lidí, ochrana přírody, rodina, vztahy v rodině

střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) ▪ nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) ▪ náležitá intonace, přízvuk, tempo podle komunikačního záměru ▪ rozlišení spisovné a nespisovné výslovnosti – vhodné užití	sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, formuluje vzkaz a zanechá ho na záznamníku • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě • vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové a dějové posloupnosti • zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru a typu sdělení • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Vl-zajímavosti naší země
Písemný projev		
▪ zdokonalení techniky psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev ▪ žánry: pozdrav, vzkaz, , dopis, popis, postup činnosti, vypravování ▪ zacházení s grafickým materiálem	• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění - vytvoří krátký písemný projev s dodržením časové a dějové posloupnosti	MV-6.1 Tv-správné držení těla
B. Jazyková výchova		
Zvuková stránka jazyka		
▪ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	• zvládá přiměřené tempo a intonaci v řeči, užívá správně přízvuk	OSV-1.1.1-3 Hv-správné dýchání, intonace
Slovní zásoba a tvoření slov		
▪ slova a pojmy ▪ porovnání významu slov, slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ antonyma, synonyma a homonyma ▪ slova s citovým zabarvením ▪ základní části slova, slova základová a odvozená	• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou, koncovku	Př-příroda kolem nás, činnosti lidí, povolání, ochrana přírody, rodina, vztahy v rodině, čas, roční období, časový rozvrh Vl-zajímavosti naší země, Evropa, z českých dějin Tv-olympijské hry Pč-práce s papírem, pracovní postup
Tvarosloví		
▪ určování slovních druhů – využití	• určuje slovní druhy plnovýznamových slov a	Př-příroda kolem nás, činnosti lidí, povolání,

v gramaticky správných tvarech ▪ rozlišení spisovných a nespisovných tvarů slov	využívá je v gramaticky správných tvarech • rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary	ochrana přírody, rodina, vztahy v rodině, čas, roční období, časový rozvrh
Skladba		
▪ odlišení věty jednoduché a souvětí, změna věty jednoduché v souvětí, užití vhodných spojovacích výrazů, jejich obměna ▪ základní skladební dvojice	• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně je změní, využívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje • vyhledává základní skladební dvojici	Př-příroda kolem nás, činnosti lidí, povolání, ochrana přírody, rodina, vztahy v rodině, čas, roční období, časový rozvrh
Pravopis		
▪ správné i/y ve slovech po obojetných souhláskách a v koncovkách podstatných jmen (základy morfologického pravopisu) ▪ shoda podmětu s přísudkem (základy syntaktického pravopisu)	• píše správně *i/y* po obojetných souhláskách • zvládá základy morfologického pravopisu • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Př-příroda kolem nás, činnosti lidí, povolání, ochrana přírody, rodina, vztahy v rodině, čas, roční období, časový rozvrh
C. Literární výchova		
Poslech literárních textů		
▪ rozlišení různých typů textu, žánrů	• rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů	EGS-1.4,1.5 OSV1.5.1 Př-roční období, příroda kolem nás-zvířata a rostliny, rodina, činnosti lidí, doprava a dopravní prostředky, české dějiny(pověsti), kraj, ve kterém žiji, zásady slušného chování, tradice (Vánoce, Velikonoce…)
Zážitkové čtení		
▪ prožitek z čteného textu, vyjádření dojmu z četby, zaznamenání dojmů	• vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je	Prv-roční období, příroda kolem nás-zvířata a rostliny, rodina, činnosti lidí, české dějiny(pověsti), kraj, ve kterém žiji, zásady slušného chování, tradice (Vánoce, Velikonoce…)
Tvořivé činnosti s lit.textem		
▪ volná reprodukce vhodných textů ▪ tvorba vlastního textu na dané téma	• volně reprodukuje text podle svých schopností	Prv-roční období, příroda kolem nás-zvířata a rostliny, rodina, činnosti lidí, české

▪ dramatizace textu ▪ přednes	• tvoří vlastní literární text na dané téma	dějiny(pověsti), kraj, ve kterém žiji, zásady slušného chování, tradice (Vánoce, Velikonoce…) Hv-rytmizace textu, zhudebněný text Vv-malování, kresba
Základní literární pojmy		
▪ základní literární pojmy: poezie, próza,verš a rým, přirovnání, ▪ žánry: bajka, povídka, ukázky dalších typů textů ▪ divadlo – herec, režisér	• používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů	Hv-rytmizace textu, báseň jako písňový text
5.ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
▪ tiché i hlasité čtení s porozuměním ▪ věcné čtení ▪ rozlišení podstatných a okrajových informací v textu, klíčová slova ▪ čtení jako zdroj informací – vyhledávací čtení	• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená	MV-1.1-5 Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti Hv-opera, hymna Vv-ilustrace k textům, informace o malířích, ilustrátorech
Naslouchání		
▪ praktické naslouchání ▪ posouzení úplnosti či neúplnosti sdělení ▪ kontakt s partnerem, zdvořilé naslouchání ▪ zaznamenání slyšeného – reakce(otázky) ▪ rozpoznání manipulativní komunikace	• posoudí úplnost či neúplnost sdělení • rozliší podstatné a okrajové informace, podstatné informace zaznamená • rozpozná manipulativní komunikaci v	OSV-2.3.1-5 Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i

(reklama)	reklamě	jiných zemí, významné osobnosti
Mluvený projev		
▪ zvládání základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) ▪ nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) náležitá intonace, přízvuk, tempo podle komunikačního záměru ▪ rozlišení spisovné a nespisovné výslovnosti – vhodné užití	• zvládá základní komunikační pravidla • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, formuluje vzkaz a zanechá ho na záznamníku • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové a dějové posloupnosti • zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru a typu sdělení • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti
Písemný projev		
▪ úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu ▪ žánry: pozdrav, vzkaz, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, dopis, popis, postup činnosti, vypravování,inzerát ▪ jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník) ▪ zacházení s grafickým materiálem	• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění - vytvoří krátký písemný projev s dodržením časové a dějové posloupnosti	MV-6.1 Tv-správné držení těla
B. Jazyková výchova		
Zvuková stránka jazyka		
▪ modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	• zvládá přiměřené tempo a intonaci v řeči, užívá správně přízvuk	OSV-1.1.1-3
Slovní zásoba a tvoření slov		
▪ slova a pojmy ▪ porovnání významu slov, slova jednoznačná	• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova	Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy

a mnohoznačná ▪ antonyma, synonyma a homonyma ▪ slova s citovým zabarvením ▪ základní části slova, slova základová a odvozená	vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou, koncovku	v ní, věda a technika Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti
Tvarosloví		
▪ určování slovních druhů – využití v gramaticky správných tvarech ▪ rozlišení spisovných a nespisovných tvarů slov	• určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech • rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti
Skladba		
▪ základní skladební dvojice, základ věty v neúplné zákl.sklad.dvojici ▪ odlišení věty jednoduché a souvětí, změna věty jednoduché v souvětí, užití vhodných spojovacích výrazů, jejich obměna	• vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně je změní, využívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje	Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti
Pravopis		
▪ správné i/y ve slovech po obojetných souhláskách a v koncovkách podstatných a přídavných jmen (základy morfologického pravopisu) ▪ shoda podmětu s přísudkem (základy syntaktického pravopisu)	• píše správně *i/y* po obojetných souhláskách • zvládá základy morfologického pravopisu • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti
C. Literární výchova		
Poslech literárních textů		
▪ rozlišení různých typů textu, žánrů	• rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů	EGS-1.4,1.5 OSV1.5.1 Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy

		v ní, věda a technika Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti Hv-opera, hymna
Zážitkové čtení		
▪ prožitek z čteného textu, vyjádření dojmu z četby, zaznamenání dojmů	• vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je	Př-lidé a věci kolem nás, zvířata a rostliny, roční doby, významné dny, rodina a vztahy v ní Vl-život dříve a dnes, zajímavá místa naší i jiných zemí, významné osobnosti Hv-opera, hymna
Tvořivé činnosti s lit.textem		
▪ volná reprodukce vhodných textů ▪ tvorba vlastního textu na dané téma ▪ dramatizace textu ▪ přednes	• volně reprodukuje text podle svých schopností • tvoří vlastní literární text na dané téma	Hv-rytmizace a dramatizace textu Tv-pohybový doprovod
Základní literární pojmy		
▪ základní literární pojmy: poezie, próza,verš a rým, přirovnání, ▪ žánry: bajka, povídka, ukázky dalších typů textů ▪ divadlo – herec, režisér	• používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů	Hv-balet a opera v divadle

5.1.2 Anglický jazyk

Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **Anglický jazyk**

Oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Předmět: **Anglický jazyk**

Anglický jazyk 1. – 2. ročník

Charakteristika předmětu:

1. Obsahové vymezení : Vzdělávací strategie učebnice jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. S psaním a čtením se žák v první třídě nesetkává. Vzdělávací strategie ve druhé třídě jsou zaměřeny na porozumění slyšenému a na mluvení v jednoduchých větách. Žáci už umějí číst v rodném jazyce, proto se začíná se čtením krátkých vět a pokynů.

Žák se seznamuje s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi v příbězích, jejichž postavami jsou obyvatelé jednoho domu, a to lidé a myšky. V každé lekci je jeden „myší“ příběh a jeden příběh dětí. Stavba a ilustrace těchto příběhů jsou voleny tak, aby žák porozuměl jejich obsahu pomocí obrázků a zvukových efektů, čímž se u něho posiluje uvědomění si schopnosti rozumět anglickému jazyku. Učebnice nepoužívá testy, které by mohly vyvolat u žáka pocit ohrožení. Evaluační aktivity jsou zařazovány do jednotlivých lekcí nenápadným způsobem a slouží učiteli jako pomůcka k detekování individuálních problémů žáka.

2. **Časové vymezení :** týdenní dotace 2 vyučovací hodiny v prvním ročníku, 1 vyučovací hodina ve 2. ročníku
3. **Organizační vymezení :** výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykové učebně, v učebně VT
4. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :**

Kompetence k učení

Učitel
- uvede cíl hodiny pomocí obrázkových karet nebo pomocí plakátu
- ukotvuje znalosti žáků pomocí říkanek a písniček
- zadává žákům úkoly v podobě skládaček a vybarvování obrázků v tzv. „tiché době“ a vede tak žáky k samostatné práci a pochopení probrané látky
- upevňuje získané znalosti prostřednictvím jednoduchých písniček, říkanek, her a jednoduchých cvičení, a to už i v psané podobě (2. třída)
- pomáhá žákovi vytvářet si svůj vlastní obrázkový slovník pomocí samolepek v učebnici

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- konfrontuje žáka s běžnými pokyny a činnostmi každodenního života prostřednictvím příběhů učebnice
- vybízí žáky k odvozování slov pomocí obrázků a zvukových efektů příběhů
- nechává žáky řešit různé hádanky, hlavolamy a skládačky samostatně nebo ve skupině
- zadává žákům řešit jednoduché projekty a zinscenovat krátké příběhy
- zadává úkoly k odvozování významu slov a vět pomocí obrázků a zvukového doprovodu příběhu

Kompetence komunikativní

Učitel
- vybízí žáky ke komunikaci nejdřív pomocí pantomimy a postupně pomocí nejpoužívanějších slov a jednoduchých výrazů
- zařazuje do hodiny komunikativní říkanky a písničky
- zařazuje do hodin pravidelně úkoly, které musí žák řešit se svými spolužáky a domluvit se s nimi (v českém jazyce) na způsobu řešení,
- zařazuje do hodin úkoly, při kterých se žák učí vyjádřit a obhájit svůj názor a učí se respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel
- zařazuje do hodin dramatizaci příběhů různých lidí a zvířátek, žák se tak učí vcítit do rolí jiných
- přiřazuje žákům různé role v krátkých scénkách, žáci se v těchto rolích střídají
- zadává žákům samostatné práce, které pak každý prezentuje před spolužáky
- zařazuje do hodin úkoly, které žáci plní ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se tak spolupracovat s ostatními

Kompetence občanská

Učitel
- zařazuje do hodin společné hry, při kterých žáci musí respektovat jejich pravidla
- představuje kulturní tradice v jiných zemích prostřednictvím písní a her
- poukazuje na zdravý životní styl postaviček příběhů v učebnici
- vhodně volenými úkoly vybízí žáka k seberealizaci pomocí osvojené slovní zásoby

Kompetence pracovní

Učitel
- vyžaduje od žáků dodržovat daná pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem
- vyžaduje od žáků plnění svých povinností a systematickou práci na zadaných úkolech
- pravidelně střídá různé formy činností a způsoby práce
- zadává úkoly s časovým omezením a vede tak žáky k vhodnému rozvržení dílčích činností na úkolu

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
1. ročník		
▪ členové rodiny ▪ vybrané školní pomůcky ▪ hračky ▪ oblečení ▪ narozeniny ▪ koupání	<u>Řečové dovednosti:</u> • rozumí základním pokynům v učebnici • stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí • zeptá se na jméno • pojmenuje běžné předměty ve třídě a	OSV – 1.1, 2.3.1 – 2.3.3, 2.3.6, 3.1.1, 3.2.1-2 MV – 6.1 MKV – 2.3 Čj - zásady komunikace

▪ zvířata ▪ vánoce, velikonoce ▪ pozdravy ▪ představování ▪ přání k narozeninám a k vánocům ▪ pokyny pro výuku a hru ▪ osobní a ukazovací zájmena ▪ jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ ▪ číslovky 1 – 10 ▪ množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky „s“ ▪ přivlastňovací zájmena můj, tvůj ▪ rozkazovací způsob	doma a zeptá se na ně • zeptá se na počet do deseti a na stejnou otázku odpoví • pojmenuje členy rodiny • rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života (hry, oblečení, koupání, oslava narozenin), • klade jednoduché otázky týkající se předmětů jeho bezprostředního okolí • rozliší základní barvy • zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let • pojmenuje zvířata běžná v přírodě v České republiky • pojmenuje předměty spojené s oslavou vánoc a velikonoc	Prv - zásady slušného chování při setkání (pozdrav), stolování, oslavě narozenin - každodenní činnosti: praní, hygiena - zvířata M - základní geometrické tvary - číslovky 1 – 10 Vv - využití techniky vybarvování a stříhání Dramatická výchova - žáci předvádějí scénky podle učebnice Hv - žáci využívají písniček pro zapamatování slovní zásoby

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
2. ročník		
▪ zvířata v ZOO ▪ školní pomůcky a činnosti ▪ barvy ▪ jídlo ▪ části obličeje ▪ místnosti v domě	<u>Řečové dovednosti:</u> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce • zeptá se, co některá zvířata umí a na stejnou otázku odpoví • pojmenuje a velmi jednoduše popíše	OSV – 1.1, 2.3.6, 3.1.1, 3.2.1-2 MKV – 1.1 – 1.3 MV – 6.1 Prv

▪ oblečení ▪ dětské sportovní činnosti ▪ vánoce a velikonoce ▪ užití „to“ a „toto“ při označování věcí ▪ jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „can“, „be“ a pomocného slovesa “do“ ▪ rozkazovací způsob v běžných pokynech ▪ jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti ▪ předložky „in“ a „on“ při popisu umístění ▪ předložka „from“ při označení původu produktu ▪ dotazy na množství počitatelných podstatných jmen ▪ dotazování na oblíbenost jídel ▪ popis a charakteristika ▪ fráze spojené s vánocemi a velikonocemi ▪ pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách	běžné předměty kolem sebe • sdělí, co rád jí a pije, zeptá se na totéž • popíše jednoduchými větami, z čeho se získávají běžné potraviny • popíše v základních rysech svůj vzhled • uvede stručně činnost pěti smyslů pomocí smyslových orgánů • zeptá se na umístění běžných předmětů a na stejnou otázku odpoví • užívá názvy základních barev při jednoduchém popisu osob či věcí • sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na totéž • charakterizuje velmi stručně aktuální stav počasí • uvede, jakou sportovní činnost právě dělá	Využití znalostí o: - dovednostech zvířat - původu potravin - vnímání pomocí smyslů - běžných místnostech našich bytů a jejich funkcí - nejběžnějších typech počasí - barvy - lidské tělo Vv – využití techniky vybarvování a stříhání Dramatická výchova - žáci předvádějí scénky podle učebnice Hv - žáci využívají písniček pro zapamatování slovní zásoby

Anglický jazyk 3. – 5. ročník

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení :** V tomto předmětu je poskytován jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.
2. **Časové vymezení :** týdenní dotace 3 vyučovací hodiny
3. **Organizační vymezení :** výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykové učebně, v učebně VT
4. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :**

1. Kompetence k učení

- umožňovat žákům pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky (využití autentických nahrávek, textů)
- propojovat tématické okruhy a gramatické jevy (využití výukových počítačových programů)
- téma lekce je uváděno pomocí plakátů, nová slovní zásoba pomocí karet s obrázky
- získané vědomosti se upevňují pomocí písní, her, říkanek a úloh na procvičení poslechu, psaní a čtení
- využívat komiks k upevnění a porozumění čteného textu
- umožňovat práci na PC v anglickém jazyce (vhodné webové stránky – např. Oxford University, BBC)
- vytvářet atmosféru, která umožní žákům komunikovat a nebát se vyjádřit se v anglickém jazyce

2. Kompetence k řešení problémů

- navozovat jednoduché problémové situace, které by žák řešil v cizojazyčném prostředí (didaktické hry)
- vést žáky k tomu,aby se nebáli mluvit anglicky, práce s chybou (využití autentických nahrávek)
- vést k opsání myšlenky, pokud žák nezná slovní zásobu (didaktické hry)
- vést k vyjádření obsahu sdělení i když žák zná pouze základní slovní zásobu

3. Kompetence komunikativní

- rozvíjet porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce (didaktické hry)
- doprovázet pokyny k práci za použití gest a mimiky

- nová slovní zásoba je uváděna za pomoci říkanky nebo písničky
- rozvíjet schopnost komunikovat,vést k formulování jednoduché myšlenky anglicky (párová práce)
- předkládáním různých přiměřených textů pomáhat k orientaci v textu v anglickém jazyce a porozumění

4. Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve dvojici nebo ve skupině na jednoduchém úkolu
- k osvojení slovní zásoby používat situace z každodenního života lidí, se kterými se žák může ztotožnit
- v jednoduchých situacích vést k samostatnosti při požádání o pomoc, poskytnutí pomoci, rady
- zadávat písemné úkoly, při kterých žák píše o sobě, svých zálibách, své rodině, co má rád apod.
- vést žáka k odhadu významu nových slov a slovních spojení
- vést k dodržovaní zásad slušného chování – ukázky z cizojazyčného prostředí, užívání zdvořilostních frází (autentické nahrávky a texty)

5. Kompetence občanské

- umožnit získání představy o anglicky mluvících zemích, jejich zvycích a porovnávat je se zvyky našimi (využití cizojazyčných materiálů – časopisy, doplňkové text,Internet)
- poukazovat na zdraví životní styl postav v učebnici

6. Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- stanovit pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem a vyžadovat jejich dodržování
- vyžadovat plnění úkolů v daném termínu a rozsahu
- vést k dodržování zásad při práci s VT (výukové programy)
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**

3.ročník		
▪ pozdravy, zdvořilostní fráze ▪ číslovky 1 až 20 ▪ školní pomůcky ▪ barvy ▪ hračky ▪ ovoce ▪ sportovní potřeby ▪ vybavení místností ▪ příbuzné osoby ▪ části lidského těla ▪ užití *to* a *toto* při označování předmětů ▪ jednoduché otázky a odpovědi s použitím slovesa *být, moci*, *mít* a pomocného slovesa *do* ▪ vazba there is ▪ rozkazovací způsob v běžných pokynech ve třídě a při sportu ▪ jednoduché použití přítomného času průběhového při popisu oblečení ▪ předložky *in* a *on* při popisu umístění předmětů	**Řečové dovednosti** • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele • pozdraví a rozloučí se • představí se • počítá od 1 do 20 • pojmenuje barvy, označuje barvou předměty používané ve škole • pojmenuje vybrané hračky • pojmenuje běžné ovoce • požádá v obchodě o běžné ovoce • řekne, jaké ovoce má rád a zeptá se na totéž kamaráda • pojmenuje běžné sportovní potřeby • sdělí, jaké běžné sportovní potřeby vlastní a zeptá se na totéž kamaráda • pojmenuje jednotlivé místnosti a běžné vybavení v nich • zeptá se na umístění věcí v místnosti a odpovídá na tyto otázky • pojmenuje běžné oblečení • sdělí, jaké oblečení má na sobě, jako velikost a barvu má dané oblečení • zeptá se, čí je konkrétní oblečení a odpoví na tuto otázku • pojmenuje části lidského těla • rozumí pokynům při cvičení zeptá se, zda kamarád má daný sport rád a odpoví na stejnou otázku	OSV-2.3.6,3.1.1,3.2.1-2 M – odhad rozměru a jeho měření Vv – výtvarná díla a jejich autoři Prv - anglicky hovořící země - materiály, které recyklujeme - britská měna, mince a bankovky - historické předměty

4.ročník		
▪ anglická abeceda ▪ hledání osob nebo věcí ▪ dotazy na pojmenování předmětů v angličtině ▪ číslovky 20 – 100 ▪ členové širší rodiny ▪ blahopřání a předání dárků ▪ sloveso „mít“ ve 3. osobě jednot. Čísla ▪ přivlastňovací zájmena „jeho“, „její“ ▪ běžné potraviny, ovoce, zelenina ▪ uvedení času ▪ otázka a zápor v přít. čase plnovýznamových sloves ve 3. osobě jednot. Čísla ▪ zápor slovesa „mít“ ▪ typická anglická jídla ▪ běžná zvířata v ZOO ▪ vlastnosti zvířat ▪ jednoduchý popis vzhledu zvířat ▪ dotaz a odpověď na umístění ▪ stupňování příd. Jmen ▪ stažené tvary slovesa „být“ v kladu a záporu ▪ divoká zvířata ve Velké Británii ▪ důležité budovy a obchody ve městě ▪ způsoby dopravy ▪ vazba „there is / are“ ▪ dopravní prostředky v Londýně ▪ volnočasové aktivity ▪ dny v týdnu ▪ týdenní režim ▪ otázka a krátká kladná / záporná odpověď se	**Řečové dovednosti** • rozumí jednoduchému popisu přípravy jídla s obrazovou podporou • s obrazovou podporou rozumí čtenému, jednoduchému a krátkému textu o místu nebo městu a o životě v něm • řeší jednoduchý vědomostní kvíz • rozumí jednoduchému popisu lidí podle oblečení • porovná počasí v různých městech • rozumí čtenému a slovní oporou i slyšenému tvrzení a jednoduchému popisu minulých činností a událostí • rozumí a správně formuluje letopočty • rozumí jednoduchému kvízu o vynálezech **Mluvení** • pojmenuje a zeptá se na běžné předměty a lidi kolem sebe • hláskuje v anglické abecedě slova, která zná • požádá kamaráda, aby hláskoval názvy běžných předmětů • pojmenuje a zeptá se na běžné předměty a lidi kolem sebe • hláskuje v anglické abecedě slova, která zná • požádá kamaráda, aby hláskoval názvy běžných předmětů • pojmenuje příbuzenské vztahy v rámci širší rodiny • sdělí, kolik má sourozenců • počítá do 100	OSV-2.3.6-7,3.1.1 VGS-1.4-5,2.7 MV-4.2 Čj – porovnání české a anglické abecedy, přebal knihy Přv – příbuzenské vztahy v rodině, divoká zvířata v ČR a Velké Británii, Sluneční soustava, grafické znázornění průměrných teplot a úhrn srážek, známé vynálezy Vl - znázornění terénu a objektu do mapy, významní panovníci v jiných zemích a u nás Výchova ke zdraví – jak zdravě jíst M – grafy a jejich použití M, Př- jednotky času

slovesem „mít rád“ ▪ předložky se dny v týdnu ▪ britské svátky ▪ běžná povolání a nástroje s nimi spojené ▪ popis činnosti běžných povolání ▪ vyjádření času ▪ běžná povolání v Londýně ▪ běžné typy počasí ▪ dotazy na počasí ▪ přítomný čas průběhový ▪ outdoorové sporty ve Velké Británii ▪ hrady a jejich obyvatelé ▪ dotazy na uplynulé činnosti ▪ minulý čas – kladné, oznamovací věty ▪ významní panovníci v dějinách Anglie	• porovná věk dvou lidí • pojmenuje běžné potraviny • zeptá se na čas a na tutéž otázku odpoví • požádá o jídlo • pojmenuje běžná zvířata v ZOO • zeptá se na vzhled zvířat a na tuto otázku odpoví • zeptá se a odpoví na umístění předmětů a objektů v prostoru • pojmenuje běžné obchody a důležité budovy ve městě • zeptá se na počet předmětů • jednoduchým způsobem vyjádří použití dopravního prostředku • jednoduchým způsobem popíše cestu k dotazovanému místu • nakoupí jízdenku na dané místo • vyjádří cenu v britských pencích • pojmenuje běžné volnočasové aktivity a sdělí, zda je má v oblibě nebo ne • zeptá se kamaráda, zda má v oblibě nějakou volnočasovou aktivitu a na tutéž otázku odpoví • gramaticky správně sdělí, jaké volnočasové aktivity dělá v jednotlivých dnech v týdnu • zeptá se kamaráda, jaké TV programy má v oblibě a na tutéž otázku odpoví • pojmenuje běžná povolání a nástroje s nimi spojené • s obrazovou podporou pojmenuje něčí obvyklé a oblíbené činnosti • pojmenuje aktuální počasí běžného typu	

	• zeptá se na počasí • zeptá se kamaráda na aktuální činnosti a na tutéž otázku odpoví • popíše možnosti provozování méně obvyklých sportů s oporou přečteného textu • se slovní nápovědou formuje gramaticky správné věty o minulých činnostech • jednoduchým způsobem popíše svůj sen • s oporou přečteného textu jednoduchým způsobem popíše významné osobnosti • se slovní oporou písemně uvede svoje nejvýznamnější události uplynulého školního roku **Čtení s porozuměním** • rozumí čtenému projevu – rozhovoru při blahopřání k výročí a předávání dárku • rozumí čtenému rozhovoru o členech rodiny • rozumí textu o běžné snídani v anglických rodinách • rozumí čtenému popisu tradičních jídel ve Velké Británii • porovná lidi podle velikosti a věku • rozumí čtenému popisu umístění předmětů a objektů • rozumí údajům na přebalu knihy • rozumí čtenými informacím v TV programu • rozumí čtenému jednoduchému popisu práce běžných profesí • rozumí čtenému jednoduchému popisu něčích zálib • vyhledá specifické informace v jednoduchém čteném popisu povolání	

	• rozumí čtenému popisu města podle počasí • čte plynule s pochopením jednoduchý text spojený s přírodou a počasím • porozumí čtenému jednoduchému průvodci hradem **Poslech s porozuměním** • rozliší číslovky 1 – 100 ve slyšeném textu • v slyšeném textu rozliší názvy běžných potravin • s obrazovou podporou porozumí slyšenému pojmenování televizních programů • s čtenou oporou rozumí slyšenému popisu povolání **Psaní** • písemně doplňuje jednoduchý text • písemně doplní popis příbuzenských vztahů • s textovou oporou napíše, co obvykle snídá • se slovní nápovědou písemně popíše zvíře • se slovní nápovědou jednoduše písemně popí se slovní nápovědou jednoduše písemně popíše místo svého bydliště • se slovní oporou napíše, kdy a jaké TV programy sleduje • se slovní nápovědou písemně popíše svůj nebo něčí denní režim • se slovní oporou napíše krátký příběh o výletě	
5.ročník		
▪ sloveso *to be-být*:plný i stažený tvar, zápor, otázka, krátká odpověď ▪ ve třídě - otázka na běžné předměty,	**Řečové dovednosti, poslech s porozuměním** • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s	OSV-2.3.6-7,3.1.1 VGS-1.4-5,2.7 MV-4.2

odpověď, popis umístění, instrukce a pokyny ▪ čísla *0-100* ▪ abeceda(spelling-hláskování) ▪ barvy ▪ přídavná jména používaná k popisu ▪ části těla ▪ přivlastňování(*Whose..? Čí?*)-rozhovor o lidech a jejich věcech ▪ otázky, tázací zájmena(*Where,How,What,Who..?-Kde,Jak,Co,Kdo..?)* ▪ přivlastňovací zájmena ▪ rozhovor o světě kolem nás-doma, rodina, ve škole ▪ podání informace, žádost o informaci ▪ rozhovor o čase, o tom co a kdy děláme-denní a týdenní zvyklosti, zvyky, rozhovor o volnočasových aktivitách-sporty, koníčky ▪ město a dům-budovy ve městě, místnosti a nábytek(*There is/are*…předložky místa) ▪ v restauraci ▪ *must,Let´s..(muset, rozk.způsob)* ▪ popis osob(*present continuous v. present simple-přít.čas průběhový a prostý*)-co lidé dělají, zaměstnání.. ▪ dotaz na množství ▪ oblečení(*singular a plural*)	pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **Mluvení** • aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky sám pokládá **Čtení s porozuměním** • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **Produktivní řečové dovednosti** • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **Psaní**	Čj-zásady komunikace -abeceda M-přirozená čísla, vyjádření množství Vv-lidské tělo ČJ-rozhovor, dopis, pohlednice Př-svět kolem nás M,Př-čas, jednotky času, časová posloupnost Tv-sporty, volnočasové aktivity Vl-budovy v obci Čj-zásady slušné komunikace-v obchodě, restauraci… Př-popis člověka, lidské činnosti Vv-kresba,malba

	• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	

5.2. Matematika a její aplikace

Oblast: Matematika a její aplikace
Předmět: Matematika

Členění oboru vzdělávací oblasti : 4 tématické okruhy

a) **Čísla a početní operace**
b) **Závislosti, vztahy a práce s daty**
c) **Geometrie v rovině a prostoru**
d) **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Charakteristika předmětu:

e) **Obsahové vymezení :** má za úkol umožnit žákům důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku a způsoby jejich užití.
f) Matematika je založena především na aktivních činnostech, které umožňují využití v reálných situacích.
g) Časové vymezení : týdenní dotace 1.ročník – 4 vyuč.hodiny, 2. – 5.ročník – 5 vyučovacích hodin
h) Organizační vymezení : výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně VT
i) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

1. Kompetence k učení

- vést žáky ke správnému užívání znaků a symbolů, k chápání souvislostí, k rozvoji kombinatorického a logického myšlení
- umožnit, aby si žák vybíral vhodné postupy, způsoby, metody a strategie k učení, aby je využíval v praktických činnostech (využití výukových počítačových programů)

Kompetence k řešení problémů

- navozovat situace, kdy žák musí sám nacházet postupy k řešení, kdy využívá získané vědomosti k volbě vhodného řešení, přezkoumá ho a osvědčený postup aplikuje při řešení obdobných nebo nových situací (využití didaktických her)
- vést žáky k uvážlivým rozhodnutím, která jsou schopni obhájit, práce s chybou

Kompetence komunikativní

- učit žáky vyjádřit vlastní myšlenky v logickém sledu
- nabídnout různé typy textů a záznamů k porozumění (tabulka, graf, matematický zápis..)
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- vytvářet atmosféru, která podporuje týmovou práci, vysvětlovat potřebu různých rolí v týmu, důležitost vzájemné pomoci, vést žáky k tomu, aby byli ochotni pomoc nabídnout, schopni o ni požádat
- umožnit práci ve skupinách při řešení různorodých úkolů (skupinová práce, didaktické hry)
- rozvíjet u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, systematičnost, vytrvalost a přesnost (účast v matematických soutěžích)

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby respektovali názor druhých lidí

Kompetence pracovní

- vést žáky k poznání, že znalosti a zkušenosti získávají v zájmu vlastního rozvoje
- při práci s VT vést k dodržování pravidel *(výukové programy)*

▪ ke správnému používání a udržování pomůcek a pracovních nástrojů (rýsovací potřeby)

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
1.ročník		
A. Čísla a početní operace		
▪ představa čísla, čtení číslic ▪ porovnávání množství ▪ číselná osa – porovnávání čísel, znázornění matematických operací, vztahů ▪ mat.operace – sčítání a odčítání do dvaceti b bez přechodu desítky ▪ úlohy s využitím mat.operací, s využitím vztahů o *n* více/méně	• vytváří soubory o daném počtu prvků • spočítá prvky v daném souboru • používá přirozená čísla k modelování reálných situací	OSV-1.1.1-3 Čj-čtení s poroz. Prv-úlohy z prakt.života
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
▪ řešení a vytváření slovních úloh z praktického života s použitím sčítání a odčítání do 20 – popsání závislostí a jejich vlastností(tabulka) ▪ číselná osa, posloupnost čísel – počítání po jedné, po dvou ▪ jednotky času – rok, měsíc, týden, den, hodina, části hodiny	• dokáže popsat jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • orientuje se v čase, převádí jednotky času	OSV-1.1.2-3 Prv-život člověka, čas
C. Geometrie v rovině a prostoru		
▪ základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh ▪ čára ▪ měření délky . metr	• rozeznává v realitě základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, dokáže je pojmenovat, vymodelovat, popsat, porovnává velikosti stejných útvarů	OSV-1.1.2-3 Prv-svět kolem nás – dopravní značky Čsp, Vv- kreslení, modelování

▪ základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, válec,koule ▪ užití skládanek, stavebnic	•odhadne délku úsečky, změří ji	
2.ročník		
A. Čísla a početní operace		
▪ přirozená čísla do 100, zápis čísla v desítkové soustavě ▪ číselná řada, číselná osa, porovnávání čísel ▪ matematické operace-sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky, vlastnosti početních operací ▪ sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky ▪ násobilka a spoje 0,1,2,3,4,5 ▪ rozklad čísel ▪ úlohy s využitím matematických operací	• vytváří soubory o daném počtu prvků, spočítá prvky v daném souboru, používá přirozená čísla k modelování reálných situací • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zobrazí číslo na číselné ose – užívá lineární uspořádání • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, aplikuje je v řešení a tvoření úloh • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené matematické operace	OSV-1.1.1-3 Čj-čtení s porozuměním Tv-pohybové hry při nácviku násobilky Prv-úlohy z prakt.života
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
▪ rozklad čísel, porovnávání čísel, symboly ▪ číselná osa, posloupnost čísel, počítání po deseti ▪ slovní úlohy z praktického života – závislosti, sčítání a odčítání, o *n* více/méně ▪ tabulky násobků ▪ časové jednotky(den, hodina, minuta) – čtení časových údajů na různých typech hodin ▪ sledování jednoduchých závislostí na	• dokáže popsat jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • orientuje se v čase, převádí jednotky času	OSV-1.1.2-3 OSV-2.4.1-3 Prv-čas, závislosti z prakt. života

čase(např. změna teploty během dne, délka vyučovací hodiny, délka spánku…)		
C. Geometrie v rovině a prostoru		
▪ útvary v rovině – přímka, lomená čára, úsečka ▪ úsečka – odhad délky, měření, porovnávání ▪ jednotky délky – metr, decimetr, centimetr ▪ rýsování úseček, bod úsečky ▪ osově souměrné útvary ▪ útvary v prostoru – poznávání, pojmenování, modelování útvarů – krychle, kvádr, válec, koule ▪ užití stavebnic, krabiček	• rozeznává v realitě základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, dokáže je pojmenovat, vymodelovat, popsat, porovnává velikosti stejných útvarů • odhadne délku úsečky, změří ji • pozná souměrnost u jednoduchých rovinných útvarů, modeluje je	OSV-1.1.2-3 Čsp, Vv-modelování, kreslení Prv – svět kolem nás – dopravní značky
3.ročník		
A. Čísla a početní operace		
▪ přirozená čísla v oboru do 1 000 ▪ číselná řada, zápis čísel,číselná osa, porovnávání čísel ▪ násobení a dělení 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 ▪ písemné algoritmy početních operací ▪ zlomek-polovina, čtvrtina ▪ sčítání a odčítání do 1 000 - bez přechodu zpaměti - písemné – odhad, kontrola výsledků ▪ zaokrouhlování na desítky – přibližné výpočty	• vytváří soubory o daném počtu prvků, spočítá prvky v daném souboru, používá přirozená čísla k modelování reálných situací • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zobrazí číslo na číselné ose – užívá lineární uspořádání • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, aplikuje je v řešení a tvoření úloh • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené matematické operace	OSV-1.1.2-3 Čj- čtení s porozuměním Prv – témata slovních úloh Vv-kreslení Čsp -skládačky

B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
▪ číselná řada, číselná osa – znázornění čísel do 1000 na čís.ose, porovnávání čísel ▪ číst a sestavovat tabulku násobků ▪ slovní úlohy s využitím známých mat.operací ▪ využití vlastností sčítání, násobení, využití závorek ▪ užití tabulek, zápisů v praxi (cena zboží, vzdálenost)	• dokáže popsat jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • orientuje se v čase, převádí jednotky času	OSV-1.1.2-3 Prv-čas, lidé kolem nás
C.Geometrie v rovině a v prostoru		
▪ přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek – různoběžky, rovnoběžky(poznávání) ▪ bod, úsečka – její délka(odhad, měření) ▪ trojúhelník a čtyřúhelník(čtverec, obdélník),mnohoúhelníky ▪ měření délek stran rovinných obrazců, výpočet obvodu ▪ tělesa v praktickém životě – modelování stavebního tvaru(kvádr, krychle) – krabičky, měření délek hran těles ▪ jehlan, kužel ▪ převádění jednotek délky(km,m,dm,cm,mm) ▪ kreslení a rýsování rov. obrazců ve čtvercové síti-rýsování úseček, obrazců bez určení délek stran, rýsování kružnic)	• rozeznává v realitě základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, dokáže je pojmenovat, vymodelovat, popsat, porovnává velikosti stejných útvarů • odhadne délku úsečky, změří ji • pozná souměrnost u jednoduchých rovinných útvarů, modeluje je změří úsečku s přesností na mm,	OSV-1.1.2-3 Vv, Čsp – kreslení, modelování Prv – tělesa a tvary v prakt. životě – dopravní značky
4.ročník		
A. Čísla a početní operace		
▪ přirozená čísla do 1 000 000, celá čísla, zlomky	• pamětně počítá s přirozenými čísly,	OSV-1.1.2-3

▪ řada čísel, zápis a čtení čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění(číselná osa,teploměr,model) porovnávání čísel ▪ násobení, dělení, rozdělování – zlomky (celek, část, zlomek) ▪ matematické operace – sčítání a odčítání do 1 000 000 – odhad, zaokrouhlování,písemné sčítání a odčítání, porovnávání odhadu s výsledkem ▪ násobení, dělení – pamětné násobení, písemné násobení jedno-, dvoj- a trojciferným číslem ▪ dělení jednociferným číslem ▪ řešení úloh z praktického života s použitím osvojených mat.operací	využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • v oboru přirozených čísel do 1 000 000 – provádí písemné početní operace, zaokrouhluje přirozená čísla, • provádí odhady – porovnává je s výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel aplikuje při řešení a tvoření úloh • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Čj – informace z textu Př – témata slovních úloh Vl-mapa, jednotky délky
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
▪ číselná posloupnost do 1 000 000, číselná osa ▪ využití vlastností početních výkonů ▪ praktické slovní úlohy – sestavení a využití tabulek a jednoduchých diagramů	• vyhledává, sbírá a třídí data • umí přečíst jednoduché tabulky a diagramy, sestavuje je	OSV-1.1.2-3 Př-slovní úlohy z praktického života Čj-čtení s porozuměním, práce s informacemi
C.Geometrie v rovině a v prostoru		
▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině – rovnoběžky, různoběžky, kolmice – kreslení a rýsování(kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou), průsečík ▪ rýsování libovolného obdélníku, kružnice s daným středem a poloměrem ▪ osa souměrnosti, souměrné útvary(rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník) ▪ obvod a obsah čtverce a obdélníku – jednotky délky a obsahu – řešení praktických úloh ▪ určení povrchu krychle, kvádru součtem obsahů stěn, modelování kvádru a krychle ze	• dokáže znázornit a narýsovat základní rovinné útvary s užitím jednoduché konstrukce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) • změří úsečku s přesností na mm, graficky sečte a odečte úsečky, určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu • poznává vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, sestrojí rovnoběžky, kolmice	OSV-1.1.2-3 Vv, Čsp – kreslení, modelování Přv – dopravní značky – orientace

sítě	• ve čtvercové síti rozpozná a znázorní jednoduché osově souměrné útvary, překládáním papíru určí osu souměrnosti	
D.Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
▪ slovní úlohy – různé typy zadání ▪ číselné řady(had) ▪magické čtverce ▪ pyramidy ▪ početní hádanky a rébusy ▪ využití prostorové představivosti(stavby z kostiček)	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	OSV-1.1.2-3 OSV-2.4.1-3 VV, Čsp – kreslení, znázorňování, prostorová představivost
5.ročník		
A. Čísla a početní operace		
▪ zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění(číselná osa,teploměr,model),porovnávání větších čísel,přirozená čísla,celá čísla,desetinná čísla,zlomky ▪ sčítání, odčítání, násobení a dělení dvojciferným číslem, odhad výsledku(zaokrouhlování), porovnávání s výsledkem, vlastnosti početních operací s čísly,písemné algoritmy početních operací ▪ čísla kolem nás ▪ praktické úlohy ▪ pravidelnost – přímá úměrnost ▪ čísla větší než milion – porovnávání, zaokrouhlování – využití v praktických úlohách	•pamětně počítá s přirozenými čísly, využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • v oboru přirozených čísel do 1 000 000 – provádí písemné početní operace, zaokrouhluje přirozená čísla, - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady – porovnává je s výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel aplikuje při řešení a tvoření úloh - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných	OSV-2.4.1-3 OSV-1.1.2-3 Čj – čtení a práce s informacemi z textu Vl, Př- čísla kolem nás, práce s daty

	čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
▪ posloupnost přirozených čísel(i přes 1 000 000), číselná osa ▪ pravidelnosti v praktickém životě – slovní úlohy s využitím tabulek, diagramů(graf závislosti, sloupkový diagram) ▪ přímá úměrnost ▪ proměnná, nezávisle a závisle proměnná, dosazování za proměnnou ▪ čtení a tvorba grafů závislosti – soustava souřadnic ▪ čtení tabulek, doplňování a vytváření tabulek ▪ jízdní řády	• vyhledává, sbírá a třídí data • umí přečíst jednoduché tabulky a diagramy, sestavuje je	OSV-2.4.1-3 OSV-1.1.2-3 Př-práce s daty, tabulky, grafy, jízdní řád Vl-měřítko mapy
C.Geometrie v rovině a v prostoru		
▪ konstrukce obdélníku, čtverce ▪ rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem ▪ rýsování trojúhelníku(pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný) ▪ odhad a výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku ▪ užití a převody jednotek obsahu(úlohy z praxe) ▪ výpočet povrchu kvádru a krychle součtem obsahů jejich podstav a stěn(úlohy z praxe) ▪ úvod do pojmu objem – stavebnice	• dokáže znázornit a narýsovat základní rovinné útvary s užitím jednoduché konstrukce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) • změří úsečku s přesností na mm, graficky sečte a odečte úsečky, určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	OSV-1.1.2-3 Vv, Čsp -modelování, kreslení, práce s papírem

z jednotkových krychlí	• poznává vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, sestrojí rovnoběžky, kolmice • ve čtvercové síti rozpozná a znázorní jednoduché osově souměrné útvary, překládáním papíru určí osu souměrnosti	
D.Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
▪ slovní úlohy – různé typy zadání ▪ číselné řady(had) ▪ magické čtverce ▪ pyramidy ▪ početní hádanky a rébusy ▪využití prostorové představivosti(stavby z kostiček)	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	OSV-1.1.2-3 OSV-2.4.1-3 VV, Čsp – kreslení, skládání Čj-pozorné čtení, práce s informacemi z textu

5.3 Informační a komunikační technologie

Oblast: Informační a komunikační technologie
Předmět: Informační a komunikační technologie

1. Charakteristika předmětu:

2. **Obsahové vymezení –** Hlavním smyslem zařazení do základního vzdělávání je dosažení informační gramotnosti u všech žáků. V průběhu povinného vzdělávání by měli žáci získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií. Je nutné, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se je naučili vyhledávat, třídit a používat v dalším vzdělávání a v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky, používání internetu i jiných digitálních médií jim dává další možnosti učení a spolu s využitím výukových programů je tak možné je aplikovat ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání.
3. **Časové vymezení –** týdenní hodinová dotace – 1 vyuč.hodina v 5.ročníku
4. **Organizační vymezení –** výuka probíhá v učebně VT
5. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :**

1. Kompetence k učení

- umožňovat využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti vlastní činnosti (práce s výukovými programy)
- vést žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací a poznatků (práce na vhodných webových stránkách)

2. Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů (výukové programy, Internet)

3. Kompetence komunikativní

- umožnit žákům využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií na odpovídající úrovni
- pro komunikaci s okolním světem

4. Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci ve skupině (dílčí činnosti při projektech)
- vést žáky k tomu, aby dokázali vhodným způsobem požádat o pomoc a radu, uměli ji sami nabídnout

5. Kompetence občanské

- vést žáky k dodržování řádu učebny výpočetní techniky
- při práci na Internetu umožnit žákům porovnávat informace z různých oblastí
- vést žáky k dodržování pravidel slušného chování při komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky

6. Kompetence pracovní

- vyžadovat šetrnost při práci s výpočetní technikou

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
5.ročník		
Základy práce s počítačem		
▪ základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce ▪ operační systémy a jejich základní funkce ▪ ovládání počítače ▪ struktura,funkce a popis součástí počítače a přídavných zařízení ▪ ukládání dokumentů na lokální disk ▪ rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů, formáty souborů(doc,gif) ▪ orientace na klávesnici, práce s myší ▪ multimediální využití počítače ▪ jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech(hardware, software) ▪ zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním VT ▪ pravidla práce s počítačem ▪ virové nebezpečí ▪ legální software	• využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad ▪ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ▪ využívá výukový software	OSV-1.1.3 OSV-1.3.2 OSV-2.3.8 M,Čj-výukové programy Vl-výukové programy Čj-práce s textem Tv-zdravý životní styl
Vyhledávání informací a komunikace		
▪společenský tok informací	• vyhledává na internetu prostřednictvím	OSV-3.2.1-3

(vznik,přenos,transformace,zpracování,distribuce informací) ▪ práce se sítí, ukládání, mazání a kopírování souborů a složek ▪ práce s výukovými programy ▪ metody a nástroje vyhledávání informací-ovládání internetového prohlížeče, formulace požadavku při vyhledávání, vyhledávací atributy ▪ nejznámější české vyhledávací portály ▪ vyhledávání na vhodných webových stránkách ▪ využití vyhledávače ▪ základní způsoby komunikace ▪ e-mailová adresa na veřejném serveru ▪ odesílání a příjem e-mailu, chatování, ICQ, skype ▪ telefonování, mobil, sms	vhodných jednoduchých cest • vyhledává informace na portálech, v knihovnách, databázích •komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	EGS-2.1-4,2.7 MV- 1.1,1.5,2.2,4.1 Čj-práce s textem, druhy komunikace
Zpracování a využití informací		
▪ základní ovládání textového editoru (MS Word) ▪ práce se souborem-otevření, zavření, uložení, tisk dokumentu ▪ psaní a mazání textu, písmo, odstavec ▪ vkládání a základní úprava obrázků ▪ kopírování textů a obrázků – klávesové zkratky ▪ práce s více otevřenými soubory ▪ kopírování mezi internetem a textovým editorem	• pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru	Vv-grafická úprava textu, obrázků M-prostorová orientace Čj-orientace v textu

5.4. Člověk a jeho svět

Oblast: Člověk a jeho svět
Předmět: Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Členění oboru vzdělávací oblasti : 5 tématických okruhů

1) **Místo, kde žijeme**
2) **Lidé kolem nás**
3) **Lidé a čas**
4) **Rozmanitosti neživé a živé přírody, ochrana přírody**
5) **Člověk a výchova ke zdraví**

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení :** rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v rodině a předškolním vzdělávání, učí žáky pozorovat děje a věci, posuzovat vzájemné vztahy a souvislosti, vybírat podstatné,učí přemýšlet o situacích a vztazích. Na základě těchto poznatků si žáci vytvářejí prvotní ucelený obraz světa, učí se vyjadřovat své myšlenky, názory a dojmy reagovat na myšlenky a názory jiných. Učí se poznávat sebe sama, zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, vč. mimořádných událostí. Žáci mají příležitost poznat a přijmout faktickou a etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Získávají vědomosti, dovednosti a návyky v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, jsou rozvíjeny klíčové kompetence žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu. Pozornost se obrací i k vnímání estetiky uměleckých děl a přírodních jevů. Učí se vnímat jejich krásu a potřebu chránit je. Vede žáky k poznání základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Vše se děje v propojení

s reálným životem na základě vlastních prožitků a praktických zkušeností žáka. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

2. Časové vymezení : týdenní dotace 1.a 2.ročník - 2 vyučovací hodiny, 3.ročník – 3 vyuč.hodiny, 4.a 5.ročník – 4 vyuč.hodiny (vlastivěda a přírodověda)

3. Organizační vymezení : výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně VT, venku – vycházky, exkurze.

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

1. Kompetence k učení

- vést žáky k vyhledávání a třídění informací, k učení v souvislostech, k objevování nových skutečností (vlastní sběr materiálů), poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- umožnit samostatné experimentování, pozorování – pokusy a pozorování žáci hodnotí, výsledky porovnávají a vyvozují závěry (pokusy, hodnocení pokusů, pozorování názorných pomůcek, přírody, činnosti lidí, orientace v problematice peněz a cen)
- žák poznává nové oblasti života, novou problematiku, navazuje na známá fakta, učí se porozumět neznámým oblastem

2. Kompetence k řešení problémů

- navozovat problémové situace, vést žáky k jejich rozpoznání, posouzení, přemýšlení o příčinách a možnostech řešení problémů – vyhledávání informací *(projekty)*
- vést žáky k propojování poznatků z různých oborů, k chápání souvislostí, včetně problematiky peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- vést žáky k diskuzi o problému, k obhájení vlastního názoru, návrhu řešení ve vztahu k regionu, řešení modelových situací

3. Kompetence komunikativní

- nabízet žákům dostatek materiálu k porozumění s ohledem na jejich chápání – různé typy textů a záznamů
- vést žáky k formulování vlastních názorů
- učit žáky naslouchat a vhodně reagovat na názory druhých
- vést žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

- učí se komunikaci mezi sebou i s dospělými
- tvoří a obhajují své názory vhodnými argumenty

4. Kompetence sociální a personální

- umožnit práci ve skupinách v různých rolích při řešení různorodých úkolů (kooperativní učení)
- vést žáky k tomu, aby byli ochotni nabídnout pomoc, učit je, jak si o pomoc sám požádat
- učit žáky ovládat své jednání a chování, účelně se rozhodovat a jednat v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých, včetně chování při mimořádných událostech (hry simulující skutečnou situaci, hraní určité role)
- na simulovaných situacích a zadáních žáci řeší vztahové situace mezi sebou, mezi účastníky silničního provozu, snaží se vžít do situací, snaží se je řešit, učí se je správně řešit, učí se správným reakcím

5. Kompetence občanské

- objasňovat základní ekologické souvislosti, vést ke správnému rozhodování vedoucímu k ochraně vlastního zdraví a k ochraně životního prostředí (využití přírodních zajímavostí regionu – vycházka na naučnou stezku Chotuc)
- vést k rozlišení správného a nesprávného chování, k utváření pozitivních vztahů (hry simulující skutečnou situaci-ekologie, zdraví), poznávání a chápání rozdílu mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- objasňovat nutnost dodržování základních principů zodpovědného chování v různých i krizových situacích (hry simulující skutečnou situaci)
- rozvíjet kulturní cítění – nejlépe vlastním prožitkem při seznámení s historií a kulturou regionu (seznámení s historicky a kulturně zajímavými místy Křinecka – vycházka, sběr materiálů, využití výpočetní techniky – vyhledávání na webových stránkách)
- respektují a přijímají názory jiných lidí
- učí se chovat zodpovědně a účinně v krizových situacích
- učí se chránit zdraví své i ostatních

6. Kompetence pracovní

- při práci učit žáky používat bezpečně materiály i vybavení a dodržovat pravidla
- vést k důslednému dodržování pracovního postupu (pokusy)
- utvářet pracovní návyky v samostatné i týmové práci
- učí se být houževnatý v případě obtíží
- učí se být přizpůsobivý rychlým změnám
- učí se ovládat základní nástroje a chápat modelové situace složitějších postupů
- využívá zkušeností druhých, informací z různých zdrojů a ověřených postupů

Učivo	Výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
1. ročník		
A.Místo, kde žijeme		
▪ prostředí domova školy, název obce ▪ orientace v obci, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace ▪ bydliště:adresa, telefon ▪ členění bytu, domu ▪ prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy ▪ rozdíly město-vesnice BESIP – chodec	• popíše domov a jeho okolí (slovem, kresbou) • vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy, určí cestu, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (např. přecházení ulice) • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	Čj-vyprávění, dramatizace – cesta do školy a ze školy (bezpečnost) Vv-jednoduchý nákres VDO-1.1 EVVO-1.5-6.,4.1-2

B.Lidé kolem nás		
▪ moje rodina, funkce rodiny ▪ život v rodině, postavení jedince v rodině, členové a role ▪ svátek v rodině ▪ práva a povinnosti členů rodiny ▪ povolání ▪ práce a volný čas, práce fyzická a duševní, zaměstnání ▪ jsem školák ▪ třída o hodině, přestávce, pracovní návyky vhodné chování	• rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům vyjádří základní vztahy mezi lidmi – na základě vlastních zkušeností • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, škole(mezi chlapci a dívkami) • aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni (např. chůze po silnici, po chodníku, …)	OSV-2.1.1-3 2.2.4,2.3.1 2.4.1-2 Čj-vyprávění M-porovnávání čísel Vv-kreslení
C.Lidé a čas		
▪ orientace v čase a časový řád ▪ kalendář-roční období, měsíce, týdny dny ▪ režim dne ▪ určování času ▪ stáří člověka – časová posloupnost ▪ porovnání života lidí dříve a dnes – historie jako časový sled událostí	• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost • poznává život lidí v minulosti a dnes	M-jednotky času, posloupnost čísel, porovnávání čísel Čj-mluvený projev Tv – rozvoj fyzických schopností, pravolevá orientace
D.Rozmanitosti neživé a živé přírody, ochrana přírody		
▪ jednotlivá roční období, porovnání změn, charakteristické znaky určitého období, příroda v různých ročních období (rostliny a živočichové) ▪ les, sad, zahrada a pole (strom, keř, bylina) ▪ stavba rostlin ▪ posloupnost vývoje plodu ▪ zvířata – domácí, hospodářská	• umí pozorovat, popsat a porovnat viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu ve známé lokalitě	EVVO-1.1-3 M-časová posloupnost Vv, Čsp –kreslení, skládání Čj-mluvený projev

E.Člověk a jeho zdraví		
▪ člověk – poznáváme své tělo stavba těla, základní funkce a projevy ▪ porovnávání rozdílů mezi lidmi ▪ péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, nemoci přenosné a nepřenosné, drobné úrazy a poranění ▪ bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikových situací v dopravě a v dopravních prostředcích(bezpečnostní prvky), osobní bezpečí, krizové situace- vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí ▪ osobní hygiena, péče o zevnějšek ▪ čísla tísňového volání, integrovaný záchranný systém ▪ protidrogová prevence ▪ BESIP – chodec	•rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, oby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – používá stezky pro chodce, ovládá pravidla silničního provozu za snížené viditelnosti – ví, co jsou reflexní doplňky, ovládá přecházení silnice po přechodu i mimo něho • uplatňuje základní návyky hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, dokáže je zařadit do denního režimu • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	OSV-1.2.1-6,2.1.1 MKV-1.2-4,2.1-5,3.1-6,4.2-4,5.1-2 EVVO-4.4 Čj-mluvený projev, řešení různých situací při setkání s neznámými lidmi – diskuze, dramatizace -řešení jednoduchých dopravních situací (chodec) – diskuze, dramatizace Vv-kreslení, malování postavy, částí těla
2. ročník		
A.Místo, kde žijeme		
▪ poloha obce v krajině, směry do okolních obcí	• začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR	M-odhad vzdáleností Čj – popis cesty

▪ významná místa v obci ▪ města a vesnice v okolí ▪ vodní zdroje ▪ značky na mapě (CHKO) ▪ životní prostředí-skládky, třídění odpadů ▪ ochrana přírody • BESIP, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	• pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí • rozliší přírodní a umělé prvky v krajině, vyjádří jejich rozmanitost a její estetické hodnoty různými způsoby • bezpečně ovládá přecházení vozovky po přechodu i mimo něj • zná druhy světelných signálů a jejich umístění - umí používat tlačítko pro chodce • orientuje se v okolí školy a svého bydliště	Prv-práce s přírodními materiály Vv-kresba EVVO-2.1-5,3.1-5,4.1
B.Lidé kolem nás		
▪ rodina, příbuzenské a mezigenerační vztahy ▪ rodokmen, celá jména a příjmení členů základní rodiny, rodinná oslava ▪ domov, povinnosti členů rodiny, vlastní zapojení do chodu rodiny ▪ domácí mazlíčci ▪ zásady chování ▪ pozdrav, slušné vystupování,	• rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům, učí se toleranci a životu v kolektivu • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	OSV-1.2.1-2,3.1.1 OSV-2.2.3 M-porovnávání čísel, časová posloupnost Vv-kreslení dom.mazlíčka ČJ-popis zvířete, dramatizace podle skutečné situace
C.Lidé a čas		
▪ orientace v čase a časový řád ▪ kalendář-roční období, měsíce, týdny dny ▪ režim dne ▪ určování času ▪ stáří člověka – časová posloupnost ▪ porovnání života lidí dříve a dnes – historie jako časový sled událostí	• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Čj-literární text (báje, pověsti) OSV-1.3.2-3,1.4.3 M-jednotky času, posloupnost Čj-práce s textem, informacemi
D.Rozmanitosti neživé a živé přírody,		

ochrana přírody		
▪ roční období – změny počasí, změny v přírodě (životní projevy rostlin, živočichů) ▪ les, sad, zahrada, pole v průběhu ročních období ▪ pokojové rostliny, domácí zvířata, hospodářská zvířata ▪ rovnováha v přírodě-význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ▪ jehličnaté a listnaté stromy ▪ význam rostlin a živočichů pro člověka (chráněné a ohrožené druhy) ▪ rostliny, houby, živočichové-znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa , stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ▪ měření času	• určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu ve známé lokalitě • určuje rozdílné a společné vlastnosti známých látek, provádí jednoduché pokusy • měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	EVVO-1.1-3 Čsp-péče o rostliny Čj-popis, vyjádření rozdílů M-základní veličiny, práce s daty
E.Člověk a jeho zdraví		
▪ člověk – poznáváme své tělo stavba těla, základní funkce a projevy ▪ porovnávání rozdílů mezi lidmi ▪ péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, nemoci přenosné a nepřenosné, drobné úrazy a poranění ▪ bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikových situací v dopravě a v dopravních prostředcích(bezpečnostní prvky), osobní bezpečí, krizové situace- vhodná a nevhodná	• vysvětlí rozdíl mezi zdravím a nemocí, zná běžné nemoci • uplatňuje základní návyky hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, dokáže je zařadit do denního režimu • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla	EVVO-4.4 OSV-1.2.2 OSV-3.1.1,3.2.2-3 Čj-pohádka, příběh – pochopení textu, dramatizace daných témat (dopravní situace) Vv – dopravní značky Tv-hygiena, zdravý životní způsob

místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí ▪ osobní hygiena, péče o zevnějšek ▪ čísla tísňového volání, integrovaný záchranný systém ▪ protidrogová prevence ▪ vybavení lékárničky, užívání léků ▪ šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání	bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, ovládá bezpečné nastupování do auta a vystupování z něho, ví jak se chovat v autě jako spolujezdec, ovládá bezpečné chování po vystoupení z auta - parkoviště • chová se obezřetně při setkání s různými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • vyjádří svůj postoj ke škodlivým (návykovým) látkám	
3. ročník		
A.Místo, kde žijeme		
▪ obec-okolí obce ▪ části obce, síť ulic ▪dopravní značky, dopravní kázeň, riziková místa a situace ▪ významné budovy v obci ▪ znázornění obce – model, plán ▪ pracovní příležitosti v obci ▪ kulturní, sportovní život v obci ▪ životní prostředí ▪ krajina v okolí obce ▪ poloha obce v krajině ▪ světové strany, směrová růžice, kompas	•začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR •pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí •rozliší přírodní a umělé prvky v krajině, vyjádří jejich rozmanitost a její estetické hodnoty různými způsoby •vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury – dokáže jednoduchým způsobem posoudit význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického •umí základní dopravní značky a dovede se	Čj-práce s textem, mluvený projev, dramatizace situací Vv-plán obce Čsp-dopravní značky VDO-1.1 EVVO-1.5-6.,4.1-2 M-odhad vzdáleností EVVO-2.1-5,3.1-5,4.1 EVVO-1.1-3,2.1-5,3.1-5,4.1- Tv-chodec-dopravní výchova, zážitkové vyučování

▪ typy krajiny – krajina v okolí obce ▪ turistická mapa ▪ krásy naší krajiny ▪ minulost a současnost obce ▪ BESIP - chodec	podle nich chovat •dovede se řídit pokyny policisty na křižovatce	
B.Lidé kolem nás		
▪ náš život ▪ vztah k lidem – soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, vlastnosti a chování lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům ▪ vztah k přírodě – využití, změny, ochrana (Chotuc – naučná stezka)	• vyjádří základní vztahy mezi lidmi – na základě vlastních zkušeností • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, škole(mezi chlapci a dívkami), obci – snaží se řešit různé situace, rozlišuje vhodné a nevhodné chování, vysvětlí rozdíly • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	MKV-1.1,2.1-8 OSV-2.1.1-3,2.2.1-4 EVVO-2.4-5,3.1-5,4.4 Čj-texty o našem kraji, práce s textem, zásady slušné komunikace
C.Lidé a čas		
▪ průběh lidského života ▪ určování času jako fyzikální veličiny ▪ významné události z minulosti naší obce, významná místa, osobnosti regionálních dějin(A.Stiefter, R.J.Vonka, A.Kutínová, M.Kubátová), regionální památky(Chotuc-hřbit.kostelík,zámek,barokní sochy v parku, na mostě,kostel sv. Jiljí, fara, kaple sv.Jana Nepomuckého, mlýn, židovský hřbitov) ▪ lidská zvídavost jako podnět k rozvoji vědy ▪ báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • běžně používá kalendář • využívá časových údajů k pochopení dějů a jevů v přírodě, životě člověka •ve vlastním regionu pojmenuje rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu •interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	M-jednotky času, čas jako fyz. veličina Čj-práce s textem (báje, pověsti), informacemi
D.Rozmanitosti neživé a živé přírody,		

ochrana přírody		
▪ z neživé přírody : vzduch, voda, výskyt, vlastnosti a formy vody,oběh vody v přírodě, vlastnosti,složení, proudění vzduchu, význam pro život Látky a jejich vlastnosti- třídění látek, změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ▪ nerosty a horniny, půda- některé hospodářsky významné nerosty a horniny, zvětrávání, vznik půdy a její význam ▪ ze živé přírody :rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa,stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ▪ životní podmínky rostlin a živočichů vztahy živých organismů v přírodě, přírodní celky ▪ zkoumání věcí a jevů – látky kolem nás, vlastnosti ▪ měření – délka, hmotnost, objem, teplota, čas – základní jednotky ▪ ochrana přírody a ohleduplné chování k přírodě	• určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu ve známé lokalitě •provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti • dokáže vypěstovat nenáročnou rostlinu, chápe zásady péče o živočichy • rozlišuje neživou a živou přírodu • měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	EVVO-2.1-5 OSV-3.2.2 EVVO-3.1-5,4.1 OSV-1.1.1 M-jednotky, práce s údaji – tabulky, grafy
E.Člověk a výchova ke zdraví		
▪ člověk – poznáváme své tělo stavba těla,	• využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení	OSV-2.1.2

základní funkce a projevy, životní potřeby člověka ▪ péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních ▪ bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikových situací v dopravě a v dopravních prostředcích(bezpečnostní prvky), osobní bezpečí, krizové situace- vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí ▪ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci ▪ čísla tísňového volání, integrovaný záchranný systém, správný způsob volání na tísňovou linku ▪ protidrogová prevence ▪ šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání	základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • vysvětlí rozdíl mezi zdravím a nemocí, zná běžné nemoci • uplatňuje základní návyky hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – ví, jak se chovat na zastávce autobusu, vlaku, jak se chovat při jízdě dopravním prostředkem a po vystoupení z dopravního prostředku • umí se chovat v silničním provozu na bruslích, koloběžce a skateboardu • jako chodec rozezná nebezpečné situace – zná důležitá telefonní čísla (158, 155, 150, 112) • chová se obezřetně při setkání s různými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	MKV-1.1-4,2.2-8,3.1-6,5.1-4 OSV-1.2.3 EVVO-2.1-3 EVVO-4.2,4.4 OSV-2.3.7-8,3.1.1,3.2.2-3 Čj-mluvený projev, dramatizace situací Vv-kresba postavy Tv-zdravý životní styl, zážitkové vyučování

	• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • vyjádří svůj postoj ke škodlivým (návykovým) látkám • vyjádří svůj postoj ke škodlivým (návykovým) látkám	
4. ročník		
A.Místo, kde žijeme		
Vlastivěda: ▪ naše vlast ČR ▪ domov, národ, krajina ▪ základy státního zřízení, politického systému ČR, státní správa a samospráva ▪ státní symboly, armáda ČR ▪ práce s mapou, mapové značky, měřítko, nadmořská výška ▪ typy krajiny – nížina,hornatina, vysočina ▪ vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů ▪ vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a ŽP ▪ orientační body a linie, světové strany ▪ regiony ČR – Praha, regiony – orientace v různých typech map, určování pohoří, nížin, řek, oblastí; zakreslování do map	• určí, vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany-v přírodě, podle mapy, orientuje se podle nich, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • vyhledává jednoduché údaje na mapách (přírodní podmínky, sídliště lidí…) naší republiky rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map • pozoruje rozdílnost obecně zeměpisných a tématických map, čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt • dokáže tlumočit zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovnává je s vlastním regionem, hodnotí rozdíly v naší vlasti i jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a jejich zástupce, zná státní symboly, jejich význam	VDO-2.3,4.1 M-jednotky, měřítko mapy Vv-plánek, mapka, mapové značky Čj-vyprávění vlastních zážitků

B.Lidé kolem nás		
Přírodověda: ▪ odlišnosti lidí ▪ vzájemné vztahy člověka a prostředí, ochrana životního prostředí Vlastivěda: ▪ kulturní zařízení v místě bydliště, městech ČR	• rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už nelze tolerovat	OSV-2.1.1-2,2.2.1-4,2.4.1-3,3.1.1,3.2.1-3 EVVO-1.1-6,2.1-7,3.1-5,4.1-2 Čj-texty o místě, kde žijeme
C.Lidé a čas		
Vlastivěda: ▪ orientace v čase a časový řád- určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období ▪ báje, mýty a pověsti- minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj ▪ historické památky Prahy a velkých českých měst, kulturní a přírodní památky ČR, regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost ▪ současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	• běžně používá kalendář, sleduje významná data (v rodině, významné dny, státní svátky – objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů) •pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	M-časová přímka Čj-literární text EVVO-3.5
D.Rozmanitosti neživé a živé přírody, ochrana přírody		
Přírodověda: ▪ podmínky života na Zemi, vzduch, voda,půda - význam ▪ podnebí – roční období, počasí	• objevuje a zjišťuje propojenost prvků neživé a živé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem	M-časová posloupnost, jednotky Čj-literární text Čsp-práce s přírodninami EVVO-3.5

▪ životní podmínky zvířat (vybrané typy živočichů), domácí zvířata, péče o ně ▪ odlišnosti člověka, životní prostředí ▪ třídění rostlin a živočichů, vzájemné vztahy rostlin a živočichů ▪ ohleduplné chování k přírodě a ochrana životního prostředí, odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy ▪ látky a vlastnosti látek , třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek ▪ měření objemu, času, teploty – s praktickým užíváním základních jednotek ▪ zacházení s kompasem a magnety ▪ kalendář přírody, práce s atlasy rostlin, živočichů, hub	přírody a činností člověka, chápe nutnost rovnováhy • chápe jedinečnost člověka na Zemi vysvětlí základní význam vody, vzduchu, půdy pro život porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech a společenstvech ze známého regionu • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • prakticky třídí organismy do známých skupin ,využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	EVVO-2.1-7
E.Člověk a výchova ke zdraví		
Přírodověda: ▪ odlišnost člověka od ostatních živočichů ▪ životní prostředí člověka – význam vody, vzduchu a potravy ▪ dýchací ústrojí, cévní soustava, vylučovací a trávicí ústrojí ▪ péče o zdraví –denní režim, pitný režim, pohybový režim, osobní, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika, reklamní vlivy ▪ nemoc,drobné úrazy a poranění, úrazová zábrana, první pomoc ▪ zdravá životospráva, výchova ke zdraví	• využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Rozezná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb	EVVO-1.6,2.1-3,3.1-3 OSV-1.2.2-4,1.4.5,3.2.1-3 EVVO-4.2,4.4,Čj MKV-1.1-4 Tv-zdravý životní styl, první pomoc Čj-dramatizace modelových situací

▪ škodlivé návyky, protidrogová prevence, odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače ▪ BESIP – cyklista	s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • ví, jaká je výbava jízdního kola a cyklisty • ovládá jízdu na kole – na stezce pro cyklisty, na silnici – ví, jak objíždět a předjíždět	
5. ročník		
A.Místo, kde žijeme		
Vlastivěda: ▪ hospodářství ČR - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod, ▪ Evropa a svět, kontinenty, Evropa na mapě polokoulí ▪ Evropa – orientace na mapě – obsah mapy, grafika, vysvětlivky, mapy obecně zeměpisné a tematické-obsah, grafika, vysvětlivky ▪ naši sousedé a další evropské země, EU, cestování	• vyhledává jednoduché údaje na mapách (přírodní podmínky, sídliště lidí…) naší republiky, Evropy a polokoulí, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map • pozoruje rozdílnost obecně zeměpisných a tématických map, čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt • dokáže tlumočit zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovnává je s vlastním regionem, hodnotí rozdíly v naší vlasti i jiných zemích • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů k pochopení minulosti, • zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých	EVVO-3.1-3.3 EGS-1.3,2.1-3 M-údaje na mapě, měřítko Čj-vyprávění vlastních zážitků, jazykové rozdíly

	kulturních památek	
B.Lidé kolem nás		
Vlastivěda: ▪ lidský život – význam rodiny, povinnosti a práva člověka → právo a spravedlnost, demokracie a její principy, základní lidská práva, práva dítěte ▪ význam školy – práva a povinnosti žáků ▪ protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot ▪ soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc sociálně slabým, nemocným ▪ společný „evropský dům“ ▪ člověk a různé obory činnosti, obchod, firmy, výsledky činností lidí, vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky ▪ kultura a různé projevy a podoby, kulturní instituce a zařízení v místě bydliště, městech ČR, významná kulturní místa v Evropě ▪kultura- podoba a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura ▪ základní globální problémy (sociální	• vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, škole(mezi chlapci a dívkami), obci, městě • snaží se řešit různé situace, rozlišuje vhodné a nevhodné chování, vysvětlí rozdíly • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už nelze tolerovat,a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladě ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy • zajímá se o životní prostředí obce, aktivně navrhuje jeho zlepšení -vnímá globální problémy, hodnotí je, posoudí, jak mohou tyto problémy ovlivnit život člověka	VDO-2.1.-4.,3.1.-3. OSV-3.2.1-3 EVVO-3.1-3 EGS-1.1-3,2.1-3 EVVO-3.1-6,4.1-5 M-jednotky času, časová posloupnost, Čj-práce s textem, s informacemi Tv-vliv životního stylu na kvalitu života

problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, **Přírodověda:** ▪ muž a žena ▪ ochrana ŽP – závažné problémy ovlivňující kvalitu lidského života, globální problémy přírodního prostředí		
C.Lidé a čas		
Přírodověda: ▪ orientace v čase a časový řád- určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období **Vlastivěda:** ▪ obrazy z novějších českých dějin až po současnost – srovnávání časových období, život člověka v různé době – významná data (časová přímka) ▪ cestovatelé a objevitelé, velké cesty a objevy, vliv na život v Evropě	• běžně používá kalendář, sleduje významná data (v rodině, významné dny, státní svátky – objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů) • využívá časových údajů k pochopení dějů a jevů v přírodě, životě člověka • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • z nejrůznějších zdrojů získává informace o přírodních a kulturních památkách, zdůvodní jejich význam • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích • zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, využívá archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti • vyhledává jednoduché údaje na mapách (přírodní podmínky, sídliště lidí…) naší	EGS-3.1-2 EVVO-3.5,4.5 M-jednotky času, časová posloupnost, časová osa Čj-literární text, práce s textem Vv-poznatky z muzeí a galerií

	republiky, Evropy a polokoulí, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map • pozoruje rozdílnost obecně zeměpisných a tématických map, čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt • dokáže tlumočit zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovnává je s vlastním regionem, hodnotí rozdíly v naší vlasti i jiných zemích • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů k pochopení minulosti, • zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	
D.Rozmanitosti neživé a živé přírody, ochrana přírody		
Přírodověda: ▪ Země ve vesmíru, sluneční soustava, planety, Měsíc – střídání dne a noci, ročních období, lidé ve vesmíru, vznik Země ▪ magnetická a gravitační síla, vznik Země ▪ rozmanitost podmínek života na Zemi, význam rostlinstva a živočišstva na Zemi ▪ nerosty, horniny a půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik a význam půdy ▪ vlastnosti látek – třídění látek, změny látek a skupenství, porovnávání látek ▪ měření veličin - jednotky	• vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech a společenstvech ze známého regionu • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • prakticky třídí organismy do známých	EVVO-2.1-3 EVVO-3.1-5,4.1-2 M-jednotky EVVO-1.1-6,2.1-7,3.1-6,4.1-5 Čj-práce s textem EVVO-3.1-3,4.1-3 Vv, Čsp-práce s přírodninami, kresba, malba

▪ základní oblasti Země, počasí a podnebí ▪ vliv životních podmínek na rostliny a živočichy ▪ rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ▪ třídění rostlin a živočichů (práce s atlasem, encyklopedií) ▪ ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody- odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, ▪ živelné pohromy, ekologické katastrofy Rizika v přírodě- rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	skupin , využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy) • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, rozliší aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus , naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	
E.Člověk a výchova ke zdraví		
Přírodověda: ▪ člověk na Zemi –lidská společnost, řeč ▪ lidské tělo , stavba těla, základní funkce a projevy – kůže, kostra, svaly, smysly, nervová soustava, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince ▪ péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcí přenosnou krví (hepatitida,HIV/IDS)osobní, intimní a duševní hygiena	• využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Rozezná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování	EVVO-1.6,2.1-3,3.1-3 OSV-3.1.1,3.2.2-3 EVVO-2.1-7,4.2-5 OSV-3.2.3 EVVO-4.3-5 M-časová posloupnost Čj-zásady slušné komunikace, práce s textem, dramatizace situací Tv-životospráva, první pomoc, zážitkové vyučování

▪ partnerství, manželství, rodičovství, ▪ základy sexuální výchovy- rodina, vztahy v rodině,partnerské vztahy,osobní vztahy, etická stránka vztahů, estetická stránka sexuality ▪ návykové látky a zdraví- návykové látky, hrací automaty a počítače,závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ▪ šikana, týrání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená- postup v případě ohrožení(varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry(příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém ▪ BESIP – cyklista	v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • umí se chovat na křižovatce a kruhovém objezdu, zná a používá reflexní doplňky, ovládá dopravní značky, jako chodec a cyklista rozezná nebezpečné situace, ovládá základní pravidla první pomoci, zná důležitá telefonní čísla (158, 155, 150, 112) – umí komunikovat s operátorem	

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova – 1. stupeň

Charakteristika předmětu:

1.Obsahové vymezení – seznamuje žáky prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního umění, žáci se učí s těmito prostředky tvořivě pracovat a užívat je jako prostředků k sebevyjádření. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností − sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.Tyto činnosti rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především vedou k rozvoji jeho hudebnosti, tedy jeho schopností, které se projevují jako individuální hudební dovednosti, sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové. Žáci poznávají zákonitosti tvorby a seznamují se s vybranými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat, emocionálně prožívat a jednoduše interpretovat. Vede žáky k utváření kladného vztahu k hudbě, podporuje schopnost hudbu emocionálně prožívat a poskytuje vhled do hudební kultury.

2.Časové vymezení – Jednotlivé ročníky mají 1 hodinu hudební výchovy týdně.

3.Organizační vymezení – Výuka se uskutečňuje v učebně hudební výchovy, počítačové učebně, popř. tělocvičně

4.Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

vest žáky, k tomu aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v oblasti hudby a aby je dovedli využívat a zacházet s nimi, ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů intenzivněji prožívat, zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznání světa, rozvoj tvořivosti žáků prostřednictvím různých hudebních činností*,/ využití výpočetní techniky,vyhledávání na webových stránkách, hudebně – pohybové činnosti, tvořivá dramatika, poslech/*

2. Kompetence k řešení problémů

žák hledá možností volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků, kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastních tvořivých pokusů **/** *Hra na rytmické a melodické hudební nástroje, hudebně-pohybové činnosti, práce s textem (rytmizace,zhudebňování), projekt/*

3. Kompetence komunikativní

snaží se o vyjádření svého prožitku z hudby, naslouchá názorům spolužáků a diskutuje s nimi, otevírání možnosti přistupovat k hudbě jako ke způsobu dorozumívání, poskytnutí dostatečného prostoru pro k vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu*/ dialog, rozhovor, výtvarné techniky, pohybové vyjádření, tanec* **/**

4. Kompetence sociální a personální

vede k žáky k podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot, k tolerantnímu přístupu k různorodým hodnotám současnosti, minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností, respektuje a oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají, vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích **/** *návštěva hudební a kulturní akce/*

5. Kompetence občanské

žák se seznámí s významnými hudebními díly a jejich autory, vede žáky k vytvoření vztahu k našim tradicím a kulturnímu a historickému dědictví, k projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivní účasti na kulturním dění **/** referát, využití výpočetní techniky,vyhledávání na webových stránkách, vyhledávání informaci -školní knihovna,rozhovor, nácvik hudebně-pohybového vystoupení **/**

6. Kompetence pracovní

žáci se seznámí se základními pravidly pro grafický záznam hudby / *tvorba vlastní melodie*, pomocí Orffových nástrojů,popřípadě nástrojů,na které žáci hrají/

Členění do vzdělávacích oblastí : 4 tématické okruhy

A. Vokální činnosti
B. Instrumentální činnosti
C. Hudebně – pohybové činnosti
D. Poslechové činnosti

učivo	Výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
1. ročník		
A. Vokální činnosti ▪ pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena ▪ hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)	• získává správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení a uvolněné tvoření tónů, správné dýchání, zřetelná výslovnost) • při zpěvu správně stojí či sedí • snaží se dodržovat celkovou hlasovou hygienu, provádí hlasová a dechová cvičení, zřetelně artikuluje • rozlišuje hlas mluvený i zpěvní, zvuky a tóny kolem sebe • pozná tóny vysoké, hluboké, dlouhé a krátké • osvojuje si dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla • zpívá slabě a silně, pomalu a rychle • rukou naznačuje postup melodie	MKV-2.1 OSV - 1.1.1, 1.2. Člověk a jeho svět - dýchání, hlasová hygiena

	• seznámí se s významem not • provádí vokální a instrumentální hry/ např. Na ozvěnu /	
B. Instrumentální činnosti ▪ hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí rytmických nástrojů z Orffova instrumentáře ▪ rytmizace, hudební hry(ozvěna)	• využívá hru na tělo (tleskání, dupání , pleskání apod.) • vytleskává rytmus podle vzoru • učí se používat dětské hudební nástroje a jejich správné držení k rytmickým cvičením a jednoduchému doprovodu písně • pozná a umí pojmenovat klavír, flétnu, housle,dřívka, triangl, hůlky, bubínek • hraje různé hudební hry	OSV-1.1.1, 1.1.2, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.3, OSV – 2.2.1, 2.3.1 TV- pohybový doprovod znějící hudby,prožitek z hudby vyjádřený pohybem, rytmické hry, hry na tělo.
C. Hudebně pohybové činnosti ▪ pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) ▪ reaguje na hudbu pohybem, snaží se pohybově improvizovat	• provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod, mazurka).Část textu zpívá, některá slova znázorňuje pohybem • pochoduje a tančí podle rytmu poslechové skladby • v souladu s metrem provádí hudebně pohybové hry • snaží se pohybově vyjádřit vlastnosti tónů	OSV – 1.1.1, 1.2.1, OSV – 2.1 TV- yyjádření hudebního prožitku pohybem,rytmus, tanec VV- vyjádření hudebního prožitku výtvarným ztvárněním
D. Poslechové činnosti	• chápe roli posluchače	EGS – 2.1 Prv – písničky s dopravní tématikou

▪ kvality tónů – délka, síla, barva, výška, rozlišení tón-zvuk ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj ▪ hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka..)	• pozná sluchem pohyby melodie a různé kvality tónů, pozná rozdíl mezi tónem a zvukem. Zvuky vysoké a hluboké, ostré a jemné, příjemné a nepříjemné. • rozezná hudbu složenou k různým účelům /ukolébavka, tanec, píseň, pochod/ • rozezná písničky s doprovodem hudebního nástroje a bez doprovodu.	
2. ročník		
A. Vokální činnosti ▪ pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) ▪ hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) ▪ dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) ▪ pojmy notová osnova, houslový klíč, pomlky/ čtvrťová, osminová/, druhy not podle délky/ půlová, čtvrťová, osminová,tóny c,d,e	• dbá na správné rovné sezení při zpěvu, rovné držení vstoje, zřetelně vyslovuje, správně otevírá ústa, správně se nadechuje nosem, měkce nasazuje tón, na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě • vytleská krátké a dlouhé slabiky • vymýšlí jednoduchý nápěv • pozná rozdíl mezi dlouhými a krátkými tóny • rukou ukazuje pohyb melodie • rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování • zná pojmy notová osnova, nota (nožička, hlavička), houslový klíč, pomlka, takt.	OSV - 1.1.1., OSV - 1.1.2.

	• opakuje písně formou hudebních hádanek.Hra Na ozvěnu, Otázka – odpověď • zapíše noty a pomlky podle délky do notové osnovy,	
Instrumentální činnosti ▪ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty ▪ hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře ▪ rytmizace, hudební hry, hudební improvizace	• využívá hry na tělo/ tleskání, pleskání,luskání/ jako doprovod k písni • užívá Orffových rytmických i melodických nástrojů k doprovodu písně, říkadla • umí vytleskat rytmus říkadel,písní	OSV-1.1.1, 1.1.2, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.3, OSV – 2.1, 2.3.1 TV- pohybový doprovod znějící hudby, prožitek z hudby vyjádřený pohybem, rytmické hry, hry na tělo
Hudebně pohybové činnosti ▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) ▪ pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, stoupání a klesání melodie ▪ jednoduché taneční hry se zpěvem	• pohybuje se podle daného rytmu • umí pohybově vyjádřit hudbu, její melodii, zpěv s tancem • využívá pohybové prvky – krok, chůze po špičkách podupání,přísun, poskok • melodii ztvární tancem	OSV – 1.1.1, 1.2.1, OSV – 2.1 TV- vyjádření hudebního prožitku pohybem, rytmus, tanec VV- vyjádření hudebního prožitku výtvarným ztvárněním
Poslechové činnosti ▪ kvality tónů, ▪ hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební	• určuje charakter písní – rychlá, pomalá, taneční, pochodová. • sluchem pozná melodii vzestupnou, sestupnou, zesilování a zeslabování • využívá fonogestiku	EGS – 2.1., 4.1 MV-4.1 Prv – písničky s dopravní tématikou

nástroj ▪ hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)	• rozumí pojmům autor textu, autor skladby • rozlišuje umělou a lidovou píseň • seznámí se s skladbami klasické i populární hudby	
3. ročník		
Vokální činnosti ▪ pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) ▪ hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) ▪ dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) ▪ záznam vokální hudby (nota jako grafický znak pro tón)	• na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně • seznámí se solmizačními slabikami • umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt. • rozlišuje z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, taktová čára • umí napsat notu celou, půlovou, čtvrťovou,osminovou, houslový klíč,pomlku celou • pozná podle zápisu not stoupavou a klesavou melodii, • seznámí se s hymnou ČR • seznámí se s notami f,g, notace C Dur/C1-G1/, pojmem repetice	OSV- 1.1.1, 1.1.2, 1.2.3 OSV- 1.2.3 EGS- 2.1 Člověk a jeho svět- dýchání, hlasová hygiena, sluch M – číslo, počet, prostorová orientace
Instrumentální činnosti ▪ hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, keyboardů. apod.) ▪ rytmizace, hudební hry , hudební	• rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, uvádí příklady • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • improvizuje text, jednoduchou melodii. • hudební hry Na ozvěnu, Otázka,	OSV-1.1.1, 1.1.2, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.3,1.4.1 OSV – 2.1, 2.3.1 MKV-2.2

improvizace	odpověď, hudební hádanky	
Hudebně pohybové činnosti ▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) ▪ pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, tanec)	• rozliší rytmus valčíku a polky. • pohybově vyjádří hudbu s využitím tanečních kroků např. polka • reaguje pohybem na hudbu – hudba pochodová, melodii vzestupná a sestupná	TV- pohybový doprovod znějící hudby,prožitek z hudby vyjádřený pohybem, rytmické hry, hra na tělo, tanec VV- vyjádření hudebního prožitku výtvarným ztvárněním
Poslechové činnosti ▪ kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) ▪ hudební výrazové prostředky, (pohyb melodie, rytmus,dynamika,tempo,hudební barva) ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj ▪ hudební styly a druhy (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,vážná,moderní …)	• zná pojem dirigent • seznámí se s hudebními skladateli - B. Smetanu a A. Dvořáka , zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka • rozezná poslechem hudební nástroje dechové, smyčcové • poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní • rozpozná hudbu instrumentální a vokální	EVVO-4.4 ČJ- lidová slovesnost/písně, pohádky apod. Prv – písničky s dopravní tématikou
4.ročník		
Vokální činnosti ▪ pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena), zpěv legáto-staccato ▪ hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, ¾, 4/4 taktu) ▪ dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový	• zpívá intonačně a rytmicky přesně,dbá na hlasovou hygienu • podle svých individuálních možností rozšiřuje svůj hlasový rozsah • zná pojmy repetice, houslový klíč a umí ho zapsat	OSV- 1.1.1, 1.1.2, 1.2, 1.2.3 EGS- 2.1 Člověk a jeho svět- dýchání, hlasová hygiena, sluch M – číslo, počet, prostorová orientace

dvojhlas) ▪ intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny), hudební hry (otázka – odpověď, ozvěna) ▪ grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu	• rozlišuje délky not a a pomlk, umí je zapsat • pozná 2/4,3/4 takt a umí ho taktovat • pozná dynamická znaménka p, f a umí je v písni použít. • seznámí se s stupnici C dur (názvy not), s pojmem akord, kvintakord, s pojmem předznamenání /posuvka- křížek, béčko/ • zazpívá jednoduchý dvojhlas • orientuje se v notovém zápise, snaží se o intonaci písně podle předlohy • rytmizuje a melodizuje text	
Instrumentální činnosti ▪ hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, keyboardů apod.) ▪ rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) ▪ grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	• rytmizuje a melodizuje říkadla • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • pozná podle obrázku některé základní hudební nástroje. • seznamuje se s rytmem synkopy, rytmickým ostinatem	OSV-1.1.1, 1.1.2, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.3, OSV – 2.1, 2.3.1
Hudebně pohybové činnosti ▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu ▪ orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	• improvizuje pohybem rytmus, • umí pohybově vyjádřit hudbu, vyjadřuje stoupání a klesání melodie, její ukončení, neukončení • umí pohybově vyjádřit hudbu s využitím tanečních kroků např. polka, valčík • taneční hry, pantomima	TV- pohybový doprovod znějící hudby,prožitek z hudby vyjádřený pohybem, rytmické hry, hra na tělo, tanec VV- vyjádření hudebního prožitku výtvarným ztvárněním

Poslechové činnosti ▪ kvality tónů ▪ vztahy mezi tóny - souzvuk ▪ hudební výrazové prostředky a hudební prvky harmonie, kontrast a gradace, barva ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj ▪ hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka…) ▪ interpretace hudby (slovní vyjádření)	• pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi, zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast a operou Prodaná nevěsta, poslouchá vybrané skladby • seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka, poslouchá vybrané skladby • pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu • pozná opakující se téma v poslouchané skladbě. • hledá ve skladbě hudební výrazové prostředky • poslechem rozliší základní hudební nástroje • poslechem určí dynamická znaménka f, mf, p • poslechem odliší durovou tóninu a mollovou tóninu. • seznámí se s pojmy koncert,partitura, • porovná hudbu vokální a instrumentální • připomene si pravidla společenského chování při návštěvě kulturní akce	EVVO-4.4 ČJ- lidová slovesnost/písně, pohádky apod. Prv – písničky s dopravní tématikou
5. ročník		
Vokální činnosti ▪ pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) ▪ hudební rytmus (realizace písní ve 2/4	• rozšiřuje svůj hlasový rozsah podle svých individuálních dispozic. • zpívá intonačně a rytmicky čistě dle	OSV- 1.1.1, 1.1.2, 1.2, 1.2.3 EGS- 2.1 Člověk a jeho svět- dýchání, hlasová hygiena, sluch

taktu) ▪ dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) ▪ hudební rytmus (4/4 taktu) ▪ dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) ▪ intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) ▪ grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	svých dispozic • zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, seznámí se s tempovým označením skladeb – largo,adagio,andante, allegro,vivace, presto, zná dynamická znaménka pp,ff. • čte noty v rozsahu c1 –c2 v houslovém klíči. • umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie. • umí taktovat čtyřčtvrteční takt. • zazpívá dvojhlas, dvojhlasý kánon. • seznámí se s pojmy oktáva, malá, jednočárkovaná, dvoučárkovaná, tónika, dominanta, durový akord – C DUR, pozná rozdíl mezi stupnicí a tóninou .	M – číslo, počet, prostorová orientace Prv – písničky s dopravní tématikou
Instrumentální činnosti ▪ hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) ▪ dle svých individuálních hudebních schopností tvoří rytmické a melodické doprovody ▪ grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	. • účastní se hudebních her. • doprovází písně hrou na tělo. • hraje na jednoduché hudební nástroje/rytmické, melodické/	OSV-1.1.1, 1.1.2, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.3,1.4 OSV – 2.1, 2.3.1 MKV-2.2
Hudebně pohybové činnosti	• umí pohybově vyjádřit nálady, hudbu.	TV- pohybový doprovod znějící

▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) ▪ pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) ▪ orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	• seznámí se s relaxací a relaxační hudbou. • pohybem vyjádří tempo písně. • taktuje písničku ve 4/4 taktu • umí pohybově vyjádřit hudbu s využitím tanečních kroků např. polka, valčík, menuet	hudby,prožitek z hudby vyjádřený pohybem, rytmické hry, hra na tělo, tanec VV- vyjádření hudebního prožitku výtvarným ztvárněním
Poslechové činnosti ▪ kvality tónů ▪ vztahy mezi tóny ▪ hudební výrazové prostředky a hudební prvky (zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj ▪ hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka..) ▪ hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) ▪ interpretace hudby (slovní vyjádření)	• seznámí se s tvorbou B. Smetany – opera Libuše- předehra, polky, • seznámí se s tvorbou A.Dvořáka – Humoreskou, Slovanskými tanci • seznámí se s životem, tvorbou, vztahem k Praze W.A.Mozarta- Malá noční hudba • seznámí se z životem a tvorbou J.J.Š.Ryby – Česká mše vánoční • seznámí se z životem a tvorbou J.S.Bacha varhanní tvorba • seznámí se nástrojovými skupinami, vč. nástrojů symfonického orchestru • oslouchá vybrané skladby klasické hudby i populární • poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje, klávesové a bicí nástroje • pozná trampské a country písně	EVVO-4.4 ČJ- lidová slovesnost/písně, pohádky, bajky,pověsti apod./

5.5.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Výtvarná výchova 1. stupeň

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení:** Vede žáky k tomu, aby získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vyjádření, aby se seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky. Jde o kultivaci, prohlubování a rozvíjení jejich vztahu k výtvarnému umění a výtvarné kultuře, hledání a nalézání krásy a estetických hodnot v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi. Tím, že se žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvijí se jejich přirozená potřeba vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazie, smysl pro originalitu, kreativitu a vlastní výraz. Tvůrčí činnosti jsou založené na experimentování, při kterém žák získává odvahu a chuť vyjádřit své osobní pocity, prožitky a názory výtvarnou cestou. Výtvarná výchova napomáhá k utváření kreativní stránky osobnosti dítěte. Důraz je kladen především na praktický charakter činností a kultivaci jak kreativní stránky osobnosti dítěte, tak vztahu k výtvarnému umění a k výtvarné kultuře.

2. **Časové vymezení –** V ročnících 1., 2., 3. se vyučuje jedna hodina, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny Výtvarné výchovy týdně.
3. **Organizační vymezení –** Výuka probíhá v kmenové třídě, ve venkovním prostředí (okolí školy, popř. v galerii, na výstavě).
4. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

Kompetence k učení – žák získává nové poznatky a dovednosti, převážně praktickými postupy, tedy se zapojováním více smyslů za přítomnosti prožitku. Žáci jsou vedení k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů a k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření. Učí se zaujmout a vyjádřit svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů - navození problémové situace vede žáky k jejich rozpoznání, posouzení, přemýšlení o příčinách a možnostech řešení problémů, žák může experimentovat, úspěch sklízí více za pružnost řešení, než za konečný výsledek. Žák je veden k hledání různých způsobů řešení problému. Žák je motivován k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů. Samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj.

Kompetence komunikativní - žáci se zapojují do diskuse, učí se respektovat názory jiných, učí se formulovat vlastní názor, naslouchat a vhodně reagovat na názory druhých. Komunikovat lze nejenom slovy, ale i prostřednictvím mimoslovní komunikace, prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření (dále jen VOV).
Pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření. Žáci jsou vedeni k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti. Žák je veden k diskuzi o problému a každé řešení může být správné, za toho předpokladu, že si žák dovede obhájit svůj postup.

Kompetence sociální a personální - umožní žákům práci ve skupinách v různých rolích při řešení různorodých úkolů. Vede žáky k tomu, aby byli ochotni nabídnout pomoc, jak si o pomoc sám požádat, učí žáky ovládat své jednání a chování. Žáci se snaží respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence občanské - žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí. Učí se rozlišovat správné a nesprávné chování, respektu a tolerance pro vyjádření druhých. Rozvíjí jejich kulturní cítění - nejlépe vlastním prožitkem při seznámení s historií a kulturou regionu.

Kompetence pracovní - žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky. Vede žáky k bezpečnému používání materiálů a vybavení při práci, učí dodržovat určená pravidla a pracovní postupy, utváří pracovní návyky v samostatné i týmové práci.

Členění do vzdělávacích oblastí: 3 tematické okruhy

1. **Rozvíjení smyslové citlivosti**
2. **Uplatňování subjektivity**
3. **Ověřování komunikačních účinků**

Učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
1. ročník		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV), linie, tvary, objemy, barevné kvality, textura, rozvržení v obrazové ploše (různé výtvarné techniky a postupy) kresba, modelování, barva, hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly ▪ seznamujeme se základními návyky a postupy při práci s barvami ▪ učí se organizovat práci, osvojování si základů bezpečnosti při práci	• rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ **Kresba** • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, špejlí, perem • všímá si výrazové vlastnosti linie, jejího tvaru, kombinace linií v ploše, uspořádání do celků, její velikost **Malba** • seznámí se s technikou malby vodovými barvami a temperami • umí míchat barvy, užívá různé druhy štětců/plochý, kulatý/, rozlišuje barvy základní, teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti, poznávání vlastností barev (barvy husté - řídké, světlé - tmavé) • správně pojmenuje základní barvy • experimentuje s barvou	OSV – 1.1. 1., 1.1. 2., 1.1. 3., 1.5.1 EVVO 4.2 ČJ čtení a psaní, Literární výchova Člověk a jeho svět, Lidé kolem nás, rozmanitost přírody, Místo, kde žijeme, Lidé a čas M bod, přímka, křivka, lineární, rovinné a prostorové obrazce, Závislosti, vztahy a práce s daty Člověk a svět práce Předměty z tradičních i netradičních materiálů, Vlastnosti materiálů, Práce s drobným materiálem HV Vokální činnosti

	Techniky plastického vyjádření • zjišťuje vlastností plastických materiálů při modelování (plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru) • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu, nalepováním, dotvářením, tiskem, rytmicky řadí přírodní i umělé prvky otiskem • zvládne techniku koláže • porovnává objekty podle tvaru a velikosti	
Uplatňování subjektivity		
▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	• ve své tvorbě vyjádří své vlastní životní zkušenosti, vjemy a postoje pomocí barev • rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, • pozoruje přírodu a svého okolí, • vnímá prožitky, poznatky z vyprávění, četby, filmu a dovede uplatnit prvky vizuálního vyjádření • rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, všímá si zobrazování tvaru funkce věcí • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus a smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků • rozumí pojmům: hračka – loutka – školní potřeba • interpretuje podle svých individuálních schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	

Ověřování komunikačních účinků		
▪ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	• komunikuje se spolužáky na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří • snaží se hodnotit práci vlastní i spolužáka • seznámí se s ilustrátory dětské knihy (J. Lada, O. Sekora, Zdeněk Miler), • zná termín ilustrace, ilustrátor	
2. ročník		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV), linie, tvary, objemy, barevné kvality, textura, rozvržení v obrazové ploše (různé výtvarné techniky a postupy) kresba, modelování, barva, hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými	• rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ **Kresba** • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, špejlí, perem, voskovým pastelem, křídou, uhlem • všímá si výrazové vlastnosti linie, jejího tvaru, kombinace linií v ploše, uspořádání do celků, její velikost, využívá různého přítlaku, odlehčení, šrafování, zhušťování	OSV – 1.1. 1., 1.1. 2., 1.1. 3., 1.5.1 EVVO 4.2 ČJ čtení a psaní, Literární výchova Člověk a jeho svět, Lidé kolem nás, rozmanitost přírody, Místo, kde žijeme, Lidé a čas M bod, přímka, křivka, lineární, rovinné a prostorové obrazce, Závislosti, vztahy a práce s daty Člověk a svět práce Předměty z tradičních i

ostatními smysly ▪ seznamujeme se základními návyky a postupy při práci s barvami ▪ učí se organizovat práci, osvojování si základů bezpečnosti při práci	a zřeďování čar • přiměřeně ke svému věku a vnímání se snaží postihnout proporce lidské postavy a různých předmětů • reaguje kresbou na znějící hudbu **Malba** • seznámí se s technikou malby vodovými barvami a temperami • umí míchat barvy, užívá různé druhy štětců (plochý, kulatý), rozlišuje barvy základní, teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti, poznávání vlastností barev (barvy husté - řídké, světlé - tmavé) • dovede zvolit vhodnou barvu k danému podkladu • ilustruje pohádku, říkanku, básničku • reaguje barvou na znějící hudbu **Techniky plastického vyjádření** • zjišťuje vlastností plastických materiálů při modelování (plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru) • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu, nalepováním, dotvářením, tiskem, otiskem • zvládne techniku koláže • seznámí se skombinovanými a grafickými technikami (tiskátka, monotyp, frotáž, otisk, tisk ze šablony)	netradičních materiálů, Vlastnosti materiálů, Práce s drobným materiálem HV Vokální činnosti
Uplatňování subjektivity		

▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	• ve své tvorbě vyjádří své vlastní životní zkušenosti, vjemy a postoje pomocí barev • rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, • pozoruje přírodu a svého okolí, • vnímá prožitky, poznatky z vyprávění, četby, filmu a dovede uplatnit prvky vizuálního vyjádření • rozvíjí pozorovací schopnosti, představivost, paměť a fantazii, všímá si zobrazování tvaru funkce věcí • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus a smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků • rozvíjí cit pro prostor • rozumí pojmům: hračka – loutka – školní potřeba	
Ověřování komunikačních účinků		
▪ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	• komunikuje se spolužáky na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří • snaží se hodnotit práci vlastní i spolužáka • seznámí se s ilustrátory dětské knihy (J. Lada, O. Sekora, Zdeněk Miler, H. Zmatlíková, R. Pilař, A. Born, Z. Smetana), zná termín ilustrace, H. ilustrátor • seznamuje se a využívá prvky	

	lidových tradic a lidového umění • rozvíjí smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání • citlivě vnímá a přiměřeně věku hodnotí výtvarná díla	

3. ročník		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření (VOV), linie, tvary, objemy, barevné kvality, textura, rozvržení v obrazové ploše (různé výtvarné techniky a postupy) kresba, modelování, barva, hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly ▪ seznamujeme se základními návyky a postupy při práci s barvami ▪ učí se organizovat práci, osvojování si základů bezpečnosti při práci	• rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus (řazení prvků) **Kresba** • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, špejlí, perem, voskovým a suchým pastelem, uhlem • všímá si výrazové vlastnosti linie, jejího tvaru, kombinace linií v ploše, uspořádání do celků, její velikosti • přiměřeně ke svému věku a vnímání se snaží postihnout proporce lidské postavy a různých předmětů • vyjadřuje kresbou své zážitky a nálady • reaguje kresbou na znějící hudbu	OSV – 1.1. 1., 1.1. 2., 1.1. 3., 1.5.1 EVVO 4.2 ČJ čtení a psaní, Literární výchova Člověk a jeho svět, Lidé kolem nás, rozmanitost přírody, Místo, kde žijeme, Lidé a čas M Bod, přímka, křivka, lineární, rovinné a prostorové obrazce, Závislosti, vztahy a práce s daty Člověk a svět práce Předměty z tradičních i netradičních materiálů, Vlastnosti materiálů, Práce s drobným materiálem HV Vokální činnosti

	Malba • seznámí se s technikou malby vodovými barvami a temperami, textilními barvami • umí míchat barvy, užívá různé druhy štětců (plochý, kulatý), rozlišuje barvy základní, teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti, poznávání vlastností barev (barvy husté - řídké, světlé - tmavé) • rozlišuje teplé a studené barvy • pozná základní barvy a barvy podvojné • snaží se vystihnout náladu v exteriéru a interiéru kontrastem světlých a tmavých ploch • vyjadřuje malbou své zážitky a nálady • reaguje ilustrací na zhlédnutý film, divadelní představení, televizní pořad • reaguje barvou na znějící hudbu **Techniky plastického vyjádření** • zjišťuje vlastností plastických materiálů při modelování (plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru) • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu, nalepováním, dotvářením, tiskem, otiskem, frotáží • zvládne techniku koláže • seznámí se s kombinovanými a grafickými technikami (tiskátka, monotyp,	

	frotáž, otisk, tisk ze šablony) • sestaví z jednotlivých prvků plastický objekt	
Uplatňování subjektivity		
▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	• ve své tvorbě vyjádří své vlastní životní zkušenosti, vjemy a postoje pomocí barev • používá různé výtvarné techniky • rozvíjí svá vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, • pozoruje přírodu a svého okolí, • vnímá prožitky, poznatky z vyprávění, četby, filmu a dovede uplatnit prvky vizuálního vyjádření • rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, všímá si zobrazování tvaru funkce věcí • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus a smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků • rozumí pojmům: hračka – loutka – školní potřeba, zamýšlí se nad jejich výtvarnou hodnotou, rozlišuje hračky současné a lidové • využívání prvků lidových tradic • chápe smysl dekorativní tvorby ve vztahu k předmětu denní potřeby	
Ověřování komunikačních účinků		
▪ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření	• komunikuje se spolužáky na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných	

(samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	vyjádření, která samostatně vytvoří • snaží se hodnotit práci vlastní i spolužáka, učí se respektovat práci spolužáků • zvládne použití výtvarných technik a na základě vlastní zkušenosti, citových a smyslových prožitků a vjemů, vnímání okolního světa vybere vhodný výtvarný prostředek k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ • seznámí se s ilustrátory dětské knihy (J.Lada, O. Sekora, Z. Miler, H. Zmatlíková, R. Pilař, J. Čapek), zná termín ilustrace, ilustrátor • beseduje o ilustraci v knize • seznámí se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství, architektura)	
4. ročník		
Rozvíjení smyslové citlivosti:		
▪ smyslové účinky VOV, umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a	• při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě kontrastu, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy , v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém	OSV – 1.1. 1., 1.1. 2., 1.1. 3., 1.5.1 EVVO 4.2 MKV – 4.3 ČJ –Komunikace, ilustrace,literární výchova, čtení , psaní, Komunikační a slohová výchova M – geometrie v prostoru a v rovině VL–Lidé a čas, Lidé kolem nás, Místo, kde

prostoru ▪ uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model **Kresba** • prohloubí a zdokonalí techniku kresby perem, tuší, tužkou, rudkou a uhlem z prvního období • kresbou vystihne tvar a strukturu materiálu • využívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v ploše • reaguje kresbou na znějící hudbu a snaží se zachytit prožitek z poslechu hudby **Malba** • prohloubí a zdokonalí techniku malby vodovými, temperovými a textilními barvami z prvního období • k malbě používá různé druhy štětců, dřívko, prsty • umí barevně vyjádřit svoje pocity a nálady • všímá si barevných a světlostech kontrastů a proporčních vztahů • snaží se o barevné vystihnutí proměn ročních období • uvědomuje si proporce lidského těla a hlavy ve vztahu ke skutečnosti • maluje podle skutečnosti i představy • zamýšlí se nad jednoduchou kompozicí/popředí, pozadí, detaily, dominantní prvky, plasticita prostoru/	žijeme Př- Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví HV – Výtvarné ztvárnění hudebního prožitku ČSP – Konstrukční činnosti, Práce s drobným materiálem TV – Výtvarné ztvárnění pohybu, pohybu náčiní apod

	• reaguje barvou na znějící hudbu a snaží se zachytit prožitek z poslechu hudby **Techniky plastického vyjádření** • modeluje z papíru, hlíny, sádry, moduritu • seznámí se s grafickými technikami, tisk z koláže, otisk, vosková rezerváž, frotáž • modeluje prostorové objekty na základě představ a fantazie • rytmicky řadí různé prvky (přírodní, geometrický, tiskátka) • zvládá techniku koláže	
Uplatňování subjektivity:		
▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání	• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a	

(vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	interpretaci vizuálně obrazného • pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • chápe smysl dekorativní tvorby ve vztahu k předmětu denní potřeby • vnímá a výtvarně zobrazuje technické předměty, všímá si jejich tvaru, funkce, materiálu	
Ověřování komunikačních účinků:		
▪ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ▪ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i	• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • usiluje o charakteristiku postav a jejich vztahů • seznámí se s dalšími ilustrátory dětských knih – J. Trnka, Z. Burian, M. Aleš, K. Svolinský • seznamuje se a využívá prvky lidových tradic a lidového umění • rozvíjí smysl pro krásu a vkus v	

děl výtvarného umění	umění, kultuře bydlení a odívání • citlivě vnímá a přiměřeně věku hodnotí výtvarná díla	
5. ročník		
Rozvíjení smyslové citlivosti:		
▪ smyslové účinky VOV, umělecká ▪ výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru ▪ uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	• při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy , v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model **Kresba** • výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem, perem, tuší, rudkou, uhlem • zvládá obtížnější práce s linií, užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření linie v prostoru • zdokonaluje kresbu lidské postavy • všímá si písma jako dekorativního prvku, seznamuje se s výtvarnou funkcí písma, snaží se nakreslit komiks	OSV – 1.1. 1., 1.1. 2., 1. 1.3., 1.5.1 EVVO 4.2 MKV – 4. 3 ČJ –Komunikace, ilustrace,literární výchova, čtení , psaní, komunikační a slohová výchova M – Geometrie v prostoru a v rovině VL–Lidé a čas, Lidé kolem nás, Místo, kde žijeme Př- Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví HV – Výtvarné ztvárnění hudebního prožitku ČSP – Konstrukční činnosti, Práce s drobným materiálem TV – Výtvarné ztvárnění pohybu, pohybu náčiní apod

	• reaguje kresbou na znějící hudbu a snaží se zachytit prožitek z poslechu hudby **Malba** • hra s barvou, emocionální malba, abstraktní malba • zvládá obtížnější práci s malbou • pojmenovává a porovnává světlostní poměry a barevné kontrasty a proporční vztahy • umí barevně vyjádřit své pocity a nálady • uvědomuje si proporce lidského a zvířecího těla, konfrontuje představu se skutečností, snaží se o zachycení pohybu • malba v plenéru všímá si barevných a světlostech kontrastů a proporčních vztahů • snaží se o barevné vystihnutí proměn ročních období • maluje podle skutečnosti i představy • zamýšlí se nad jednoduchou kompozicí/popředí, pozadí, detaily, dominantní prvky, plasticita prostoru/ • zvládne malbu a kombinaci různých technik • reaguje malbou na znějící hudbu a snaží se zachytit prožitek z poslechu hudby	

	Techniky plastického vyjádření • modeluje z papíru, hlíny, sádry, moduritu • seznámí se s grafickými technikami, tisk z koláže, otisk, vosková rezerváž, frotáž • zvládne techniku koláže • všímá si písma jako dekorativního prvku, seznamuje se s výtvarnou hodnotou písma • spojuje a upravuje prvky z různých materiálů do nových prostorových útvarů	
Uplatňování subjektivity:		
▪ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ▪ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů	

	současného výtvarného umění) • chápe smysl dekorativní tvorby ve vztahu k předmětu denní potřeby • vnímá a výtvarně zobrazuje technické předměty, všímá si jejich tvaru, funkce, materiálu	

Ověřování komunikačních účinků:		
▪ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací ▪ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ▪ komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • seznámí se s ilustracemi známých českých a světových ilustrátorů a malířů (J. Lada, O.Sekora, A. Mucha, Kupka, Zrzavý, K.Lhoták,F. Tichý, Picasso, Dalí, Leonadro da Vinci, Michelangello,Van Gogh,Cezanne,Monet, Manet, Gaugin) • porovnává výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznávání ilustrace jako uměleckého prostředku • zamýšlí se nad odlišností uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • seznamuje se a využívá prvky	

	lidových tradic a lidového umění • rozvíjí smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání, zamýšlí se nad estetickou úrovní předmětů denní potřeby • citlivě vnímá a přiměřeně věku hodnotí výtvarná díla a poznává markantní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů	

5.6. Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení**
2. **Časové vymezení**
3. **Organizační vymezení**
4. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

Charakteristika předmětu – 1. stupeň:

1. – 3. Obsahové, časové a organizačně vymezení

- tělesná výchova je na 1. stupni vyučována v každém ročníku, 1. – 5., dvě hodiny týdně, současně se dbá i na tělesné a hygienické aktivity během celého týdne, zejména na správné držení těla
- tělesná výchova probíhá v tělocvičně, v malé tělocvičně nebo na školním hřišti

4. Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení: žáci užívají znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů, snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel, ví, kde získat informace

Kompetence k řešení problémů: žáci si uvědomují pravidla her a soutěží, při problémech jsou vedeni ke klidné diskusi, které se účastní i učitel, s žáky se hovoří o nesportovním chování a jeho důsledky, učitel dodává žákům zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní: žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní při týmových soutěžích, snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností

Kompetence sociální a personální: žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je, uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů, jsou vedeni ke spolupráci ve skupině, spolužáci i učitel kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu

Kompetence občanská: žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tím i pro své okolí, ví o nebezpečí zneužívání návykových látek, jsou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

Kompetence pracovní: žáci ve spolupráci s učitelem upravují sportoviště, nářadí i náčiní, snaží se posuzovat bezpečnost

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova

Kompetence k učení
Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.
Kompetence k řešení problémů
Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
Kompetence komunikativní
Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.
Kompetence sociální a personální
Dodržování pravidel fair play,
prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
Kompetence občanské
Podpora aktivního sportování,
objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.
Kompetence pracovní
Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
1. ročník		
Činnosti ovlivňující zdraví		
▪ správné sezení ▪ bezpečnost při pohybových aktivitách ve třídě a škole ▪ cvičení během dne ▪ význam pohybu v přírodě a bezpečnost ▪ hygienické návyky, možné úrazy – prevence a jak se zachovat	• je veden ke správnému držení těla, dýchání, hygieně při sportování • snaží se dodržovat pravidla bezpečnosti, respektovat zdravotní handicap • ví o významu sportu pro život • seznamuje se s přípravou na sportovní činnost	OSV – 1.1.1., 1.2.1. VDO – 2.2. MKV – 2.1., 2.2. Prv – bezpečná cesta do školy, bezpečné chování v silničním provozu
Pohybové dovednosti		
▪ základní tělocvičné pojmy ▪ pohybové hry: soutěže s dostupným nářadím a pomůckami ▪ základy gymnastických a akrobatických prvků ▪ průpravná a relaxační cvičení ▪ jednoduchá rytmická cvičení ▪ atletika: rychlý běh, skoky, hody ▪ míčové hry: nácvik hodů, zjednodušená pravidla některých míčových her ▪ bezpečnost při přesunu na cvičení v přírodě ▪ bezpečné hry na sněhu ▪ pohyb v přírodě	• učí se užívat základní tělocvičné pojmy, je seznamován s názvy tělocvičných nářadí a náčiní • reaguje na smluvené povely a signály • používá sportovní obuv a oblečení • spolupracuje při týmových hrách a respektuje pravidla her i soutěží v družstvech • seznamuje se s měřením výkonnosti některých sportovních výkonů • učí se technikám skoků, hodů míčem, je seznámen a snaží se rozumět druhům běhů a skoků • pojmenuje míčové hry • ví o bezpečnosti na silnici (dopravní výchova – chodec)	

Pohybové učení		
▪ smluvené povely ▪ slušné a ohleduplné chování ▪ organizace Tv ve škole ▪ pravidla soutěží	• reaguje na smluvené povely • spolupracuje při týmových soutěžích • ví o prostorách ve škole vhodných ke sportování a bezpečnosti v nich • je veden k fair play	

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
2. ročník		
Činnosti ovlivňující zdraví		
▪ bezpečnost a hygiena při Tv, vhodné obutí a oblečení, 1. pomoc ▪ převlékání a ohleduplnost ▪ svalové napětí i uvolnění těla i během dne ▪ zátěž: příprava a uvolnění, relaxace ▪ bezpečnost při přípravě tělocvičného prostoru ▪ rozcvička jako příprava na zatížení organismu ▪ bezpečnost při plaveckém výcviku	• zná správné obutí a oblečení na Tv • ví, kde je bezpečné místo pro sportovní aktivity ve škole i mimo ni • chápe význam přípravy těla na zátěž • je seznámen s 1. pomocí u jednodušších zranění • je seznámen s přípravou na plavecký výcvik	OSV – 1.1.1., 1.2.1., 1.2.7. VDO – 1.1. MKV – 2.1., 2.2. Tv – kurz plavání Pč – úklid hřiště Prv – bezpečné chování v silničním provozu
Pohybové dovednosti		
▪ atletika: šplh, štafetové závody, vytrvalost, technika běhu a startu, přeskoky, hod kriketovým míčkem, sprint, skok z místa, měření ▪ akrobacie: průprava pro zvládnutí kotoulů,	• je seznámen s bezpečností při cvičení na jednotlivých nářadích • využívá možností školního zařízení • zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením	- cvičení v přírodě

cvičení na žíněnkách, stoj na lopatkách… ▪ gymnastika: prosté skoky z trampolíny, obraty těla, ▪ rytmika: chůze, běh, poskoky, pohyby různých částí těla, přísunný a poskočný krok, vyjádření melodie a rytmu ▪ úpolová a relaxační cvičení ▪ míčové hry: pravidla vybíjené, průpravná cvičení na přihrávky, dribling ▪ základní cviky s dostupným náčiním a nářadím (kruhy, švihadla, žebřiny …) ▪ dle možností a klimatických podmínek (sáňkování) ▪ kurz plavání	• je seznámen s technikou běhů, umí kotoul vpřed, zvládá poskoky, přísunný krok • chápe význam silových, relaxačních cvičení • je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků a chápání pravidel při týmových hrách a soutěží • reaguje na pokyny a povely • je seznámen s hygienou, potřebami a bezpečností při plaveckém výcviku	
Pohybové učení		
▪ dle možností spolupráce při měření výkonů, názvosloví a smluvené signály, tělocvična, hřiště, odchod na sportoviště	• chápe smluvené povely a názvosloví, organizaci Tv • snaží se jednat fair play	

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
3. ročník		
Činnosti ovlivňující zdraví		
▪ hygiena a bezpečnost při Tv a plaveckém výcviku ▪ bezpečnost při dopravě, vhodná místa ke sportování v místě školy i domova ▪ cvičení během dne, pohybový režim ▪ neohrozím ostatní, obnovení zásad bezpečnosti při cestě do školy a zpět domů	• je si vědom důležitosti přípravy a pomáhá ostatním • dbá pokynů učitele a instruktora při plaveckém výcviku • ví, jak se bezpečně chovat při přesunu na sportoviště • chápe důležitost dopravních předpisů	OSV – 1.1.1., 1.2.1. MKV – 2.1., 2.2. Prv.- ochrana přírody, zdraví bezpečné chování v silničním provozu

Pohybové dovednosti		
▪ atletika: překážkový běh, skok daleký, chůze, běh, nízký a polovysoký start, běh na 50m, individuální tempo na 1 min., hod míčkem ▪ akrobacie: průprava na seskoky, kotouly, rovnováhu, přeskoky, stoje na rukou, ▪ gymnastika: cvičení s dostupným nářadím a náčiním v souvislosti s akrobatickou přípravou (švihadla, kruhy, lavičky, žebřiny, žíněnky tyč…) ▪ rytmika: základní taneční kroky, cvičení při hudbě ▪ úpolová a relaxační cvičení ▪ zjednodušená pravidla některých míčových her, nácvik přihrávek, driblingu, hodu na koš ▪ turistika, ohleduplnost k přírodě ▪ kurz plavání ▪ dle možností a přírodních podmínek základy zimních sportů ▪ bezpečnost při jízdě na kole, vhodný terén	• dbá na správné držení těla a dýchání při provádění cviků i dalších činnostech • užívá základní tělocvičné pojmy a zásady pohybové hygieny • zná zjednodušená pravidla sportů a soutěží spolupracuje v týmu a jedná fair play • reaguje na povely pořadových cvičení, dodržuje pravidla bezpečnosti na všech sportovištích • pozná porušení pravidel a jejich následků • zajímá se o cvičení s hudbou • zná a respektuje pokyny instruktorů při plaveckém výcviku, nebojí se vody, ale dbá bezpečnosti při vodních sportech, zvládá jeden plavecký způsob, je seznamován s prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu • ví, jak se chovat při sportovních aktivitách v přírodě • respektuje zdravotní indispozice a handicap spolužáků i ostatních • ví, kde bezpečně jezdit na kole	Hv – 2/4 a 3/4 takt Mat. – převody jednotek délky, slovní úlohy o sportu - plavecký kurz
Pohybové učení		
▪ základní názvosloví a smluvené signály ▪ tělocvična a hřiště ve škole, prostory pro hygienu ▪ co to jsou OH, ideály ▪ sportovní časopisy	• reaguje na smluvené signály a povely • ví kde se převléct do cvičebního úboru, je seznámen s organizací přesunu na sportoviště, • chápe jednání fair play	

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
4. ročník		
Činnosti ovlivňující zdraví		
▪ bezpečnost a hygiena vhodné podmínky pro sport, denní cvičení ▪ účinky cviků, podstata a jednostranné zátěže, příprava organismu ▪ správné držení těla ▪ bezpečný pohyb v méně známém prostředí – ▪ záchrana při sportovních úkonech ▪ škodlivé vlivy (kouření…) ▪ 1. pomoc, přivolání lékaře ▪ údržba náčiní a sportovišť	• ví o bezpečnosti a hygieně, škodlivosti návykových látek • chápe význam každodenního cvičení, • seznamuje se s významem a účinností vyrovnávacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičení • dbá na správné držení těla • chápe význam přípravy organismu na zátěž • zvládá ošetření menších poranění, chápe důležitost čistoty a bezpečnosti sportovišť • zná tel. číslo záchranné služby	OSV – 1.1.1., 1.2.1. EGS – 2.4. EVVO – 3.5. MKV – 2.1., 2.2. Čj – vyprávění sportovního zážitku
Pohybové dovednosti		
▪ atletika: skok do výšky a dálky, hod míčkem, šplh, rychlostní cvičení, vytrvalostní a sprintový běh, nácvik startů, běh a překážky v přírodě, turistika ▪ akrobacie: cvičení na kladince, modifikace kotoulů, průprava na zvládnutí stoje na rukou, roznožka a skrčka přes kozu, švédská bedna, trampolínka, žebřiny, švihadla ▪ rytmika: rozcvička na určené takty, poskok, přísun, obměny v 2/4 a ¾ taktu, cvičení, nácvik při hudbě ▪ úpolové a relaxační cvičení, cviky	• je seznámen s technikou odrazů skoků a taktikou při běžích a ostatních atletických disciplin, rozumí povelům a názvosloví, ví o významu cvičení v přírodě • postupně zvládá pohybové dovednosti, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, spolupracuje při soutěžích a variantách činností, cvičí podle jednoduchého popisu • je schopen reagovat pohybem na příkazy, pokusí se užít správných tan. kroků na reprodukovanou hudbu • soutěží a využívá spolupráce s ostatními, ví o	Mat – převádění jednotek Př – ochrana přírody, měření délky a času Pč – úklid hřiště Dopravní olympiáda – testy a jízda zručnosti na kole

s dostupným a netradičním nářadím ▪ další činnosti: pravidla vybíjené, zjednodušená pravidla kopané, odbíjené, házené, košíkové, přihrávky, hody, střelba, dle možností: jízda na kole, bruslení a jiné zimní sporty, turistika ▪ BESIP - cyklista	náčiních a nářadích (plný míč, lano na přetahování, žebřiny, hrazda…) • ví o organizaci utkání, snaží se o hod jednoruč i obouruč na koš (branku), držení míče pod kontrolou mužstva, tlumení, zastavení míče nohou, dribling, nahrávky, spolupracuje s týmem, je si vědom porušení pravidel a jejich následků, jedná fair play • je seznámen bezpečností při zakládání ohniště a tábořiště	
Pohybové učení		
▪ upevňování tělocvičného názvosloví, povely a signály ▪ bezpečnost při organizaci Tv a případných tělocvičných soutěžích ▪ význam olympijských soutěží, měření a hodnocení sportovních výkonů, tolerance, využití médií k vyhledávání výsledků a zajímavostí ze světa sportu	• chápe a řídí se tělocvičným názvoslovím a domluvenými signály • ví, co jsou olympijské hry a jejich význam • je schopen měřit a vyhodnotit rychlostní a délková sportovní odvětví • toleruje handicap, výkonnost a odlišnosti spolužáků • jeví zájem o sportovním dění v okolí, Evropě i světě	

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
5. ročník		
Činnosti ovlivňující zdraví		
▪ bezpečnost a hygiena při Tv ▪ tělesná zdatnost ▪ správné držení těla	• zná bezpečnostní a hygienická pravidla na sportovištích • ví, jak se správně oblékat na různé sporty	OSV – OSV – 1.1.1., 1.2.1., 1.3.1. EGS – 2.4.

▪ cvičební úbory ▪ svalová napětí a povolování ▪ úrazy při sportu ▪ 1. pomoc ▪ špatné vlivy na zdraví a sport	• je si vědom významu protahovacích, napínacích korektivních a uvolňovacích cviků pro správné držení těla i v souvislosti jednostrannou zátěží • zná nejčastější úrazy při různých sportech • zvládá základy 1. pomoci, přivolá lékařskou pomoc • zná dopravní pravidla při jízdě na kole • ví o nebezpečí návykových látek při sportu i v dopravě	EVVO – 3.5. Čj – vyprávění o nebezpečném sportovním zážitku, jak takovému předejít Mat - převody jednotek délky a času, slovní úlohy Přv – Besip - cyklista
Pohybové dovednosti		
▪ atletika: nízký start, překážková dráha a běh, vytrvalostní běh a běh na výkon, hod míčkem nebo granátem, skok daleký a vysoký, rychlý běh k metě, běh v přírodě ▪ akrobacie: cvičení s lavičkami, cvičení na stanovištích, přemet stranou – nácvik, stoje na rukou s dopomocí ▪ gymnastika: kotoul vpřed a vzad, roznožka a skrčka přes kozu, odrazový můstek, cvičení na žebřinách, se švihadly ▪ rytmika: rozcvičky při hudbě, taneční kroky, nácvik choreografie na lidovou píseň ve známých taktech ▪ úpolová, relaxační, kondiční, kompenzační ▪ aerobická cvičení, cviky s dostupným náčiním ▪ míčové hry: základní pravidla vybíjené, kopané, házené, košíkové, hody, přihrávky, střelba na branku (koš) ▪ ostatní: jízda na kole, turistika, dle možností a přírodních podmínek zimní sporty,	• zná techniku startů, taktiku vytrvalého běhu i sprintu • dbá na správné dýchání a uvolňovací cviky • ví o metodách odrazu při skocích • snaží se o zlepšování svých výkonů, toleruje případné nedostatky spolužáků • ctí a respektuje různost pohlaví • zná průpravná cvičení pro některá odvětví sportu • pomáhá při organizaci hodiny, dokáže sám vést rozcvičku • zvládá techniku odrazů při přeskocích • ví o významu průpravných cvičení pro organismus • zvládá hody jedno i obouruč, techniku střelby na branku a koš • ovládá pravidla některých atletických a týmových sportovních odvětví, je si vědom porušení pravidel a jejich následků, je si vědom důležitosti spolupráce v týmu i v náhodně určených družstvech	Přv – ochrana přírody, 1. pomoc, důležitá telefonní čísla, Besip - cyklista Vl – evropské státy - dopravní olympiáda – teorie a jízda zručnosti na kole

bezpečnost při koupání v přírodě ▪ dopravní olympiáda	• zná dopravní a bezpečnostní pravidla při jízdě na kole a jeho základní vybavení • ví o správném chování v přírodě, zná a ctí pravidla pobytu v CHKO a na značených turistických stezkách, ví kde a jak bezpečně sportovat v zimě • chápe význam povelů a signálů při sportovních činnostech, vyzná se v organizaci Tv ve škole, je seznamován se sportovními soutěžemi ve škole • je veden k jednání fair play, ví, kde si vyhledat sportovní informace, které ho zajímají	
Pohybové učení		
▪ názvosloví, povely, signály ▪ organizace Tv ve škole ▪ seznámení se sportovními hrami, soutěžemi, závody ▪ ideály a symboly OH ▪ informace o sportovním dění v Evropě i ve světě	• chápe význam povelů a signálů při sportovních činnostech • vyzná se v organizaci Tv ve škole, je seznamován se sportovními soutěžemi ve škole • ví o historii, ideálech a symbolech OH • je veden k jednání fair play, ví, kde si vyhledat sportovní informace, které ho zajímají	

5.7. Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Předmět: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět byl nazván Člověk a svět práce.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět praktické činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i při práci ve skupinách.

Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do sedmi tematických okruhů:

1. **Práce s drobným materiálem a přírodninami**

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. **Práce s papírem a kartonem**

- určování vlastností papíru, rozlišování druhů papíru
- vystřihování, skládání, jednoduché kartonážní práce

3. **Práce s textilem**

- rozlišování textilií
- šití různými druhy stehů

4. Práce s modelovací hmotou a keramickou hlínou

- kreativní tvoření dekorativních předmětů

5. Práce montážní a demontážní - konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

6. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

7. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
1.ročník		
Práce s drobným materiálem		
▪ vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) ▪ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití ▪ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s různými materiály	Práce s drobným materiálem a přírodninami • stříhá, ohýbá, spojuje, propichuje, navléká, slepuje, • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu **Práce s papírem** • umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat, slepovat, nalepovat papír, obkresluje podle šablony • vytváří jednoduché prostorové tvary	OSV-1.1.1 OSV-1.5.1 EVVO- 3.1 Člověk a jeho svět-pracovní pomůcky a nástroje, řemesla Čj zvyky , tradice

	z papíru *Práce s textilem* • umí stříhat textil a nalepit textilii **Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou** • pracuje s modelovací hmotou, keramickou hlínou, těstem – hněte, válí, ohýbá, vykrajuje jednoduché tvary	
Konstrukční činnosti		
▪ stavebnice (plošné, prostorové ▪ montáž, demontáž **Pěstitelské činnosti**	• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi, dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici	
▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování ▪ péče o nenáročné rostliny, výživa rostlin	• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny , pokojové květiny – otírání listů, zalévání, rosení , kypření, výživa rostlin • pozná jednoduché pěstitelské práce –	

	setí, kypření	
Příprava pokrmů		
▪ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	• zná základy správného stolování a společenského chování	
2. třída		
Práce s drobným materiálem		
▪ vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s různými materiály	Práce s drobným materiálem a přírodninami • **vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů** • **dovede třídit při sběru, navlékat, třídit, aranžovat, dotvářet, opracovávat přírodní a drobný materiál** **Práce s papírem** • umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat, slepovat, nalepovat papír, obkresluje podle šablony • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	OSV-1.1.1 OSV-1.5.1 EVVO- 3.1 Člověk a jeho svět-pracovní pomůcky a nástroje, řemesla Čj zvyky , tradice

	Práce s modelovací hmotou, keramickou hlínou • **pracuje s modelovací hmotou a keramickou hlínou, těstem , vytváří výrobky z plátu hlíny** *Práce s textilem* • umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil, naučí se přední steh • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu přiměřeně svému věku • pracuje podle slovního návodu a předlohy • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,	
Práce montážní a demontážní		
▪ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	• dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici • pracuje podle slovního návodu a předlohy • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti práce	

Pěstitelské práce		
▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, ▪ péče o nenáročné rostliny, výživa rostlin ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě /okrasné rostliny, zelenina/ ▪ pěstování pokojových rostlin	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – otírání listů, zalévání, kypření • umí zasít semena – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	
Příprava pokrmů		
▪ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	
3.ročník		
Práce s drobným materiálem		
▪ vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) ▪ pracovní pomůcky a	Práce s drobným materiálem a přírodninami • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál (plody, semena rostlin, větvičky, šišky, sláma, listy)	OSV-1.1.1 OSV-1.5.1 EVVO- 3.1 Člověk a jeho svět-pracovní pomůcky a nástroje, řemesla Čj zvyky , tradice

nástroje – funkce a využití ▪ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s různými materiály	• dovede tvořit i z dalších materiálů (špejle, drátky, krabičky, bužírka, provázky) **Práce s papírem** • umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovánky • pracuje podle slovního návodu a předlohy • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, *Práce s textilem* • umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil, procvičuje zadní steh • umí přišít knoflíky (dvou dírkové) **Práce s modelovací hmotou a keramickou hlínou** • pracuje s modelovací hmotou a keramickou hlínou,těstem keramickou	

	hlínou,těstem - hnětení, válení, stlačování, ubírání, přidávání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části, vytváří jednoduché dekorativní předměty • pracuje podle slovního návodu a předlohy • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • pracuje s vhodnými pracovními pomůckami, nástroji a náčiním vzhledem k použitému materiálu • rozlišuje vlastnosti materiálů • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu přiměřeně svému věku	
Konstrukční činnosti		
▪ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů ▪ montáž a demontáž	• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi/montáž, demontáž/ • dovede sestavovat stavebnicové prvky a díly • sestaví jednoduchý pohyblivý model • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	

Pěstitelské práce		
▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, ▪ péče o nenáročné rostliny, výživa rostlin,setí semen, sázení rostlin, růst rostlin	• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování • umí zasít semena, zasadit sazenice na školním pozemku • provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování při práci	
4.třída		
Práce s drobným materiálem		
▪ určování vlastností materiálů / přírodnina, modelovací hmota, papír, karton,textilie, drát, folie/ ▪ funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů ▪ osvojování si jednoduchých pracovních postupů ▪ vytváření návyku organizace a plánování práce	Práce s drobným materiálem a přírodninami • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu **Práce s papírem** • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru, obkreslování podle šablony, skládanky,vystřihovánky	OSV-1.1.1 OSV-1.5.1 EVVO- 3.1 Člověk a jeho svět-pracovní pomůcky a nástroje, řemesla, druhy materiálů Čj zvyky , tradice

	• rozlišuje í a pojmenovává druhů papíru: novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton apod. • rozlišuje tvary a formáty papíru • určuje vlastnosti papíru • umí stříhat, ohýbat, spojovat, propichovat, navlékat, svazovat, slepovat, lisovat, aranžovat • rozlišuje přírodní a technické materiály • porovnává různé materiály a jejich vlastnosti *Práce s textilem* • provádí přiměřené praktické činnosti s textilem, učí se různé druhy stehu/přední, zadní, • rozlišuje textilie: bavlněné, lněné, hedvábné, vlněné, z chemických vláken **Práce s modelovací hmotou a keramickou hlínou** • pracuje s modelovací hmotou**,** keramickou hlínou,těstem - hnětení, válení, stlačování, ubírání, přidávání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části, vytváří jednoduché dekorativní i užitkové předměty • udržuje pořádek na pracovním místě a	

	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • seznamuje se s prvky lidových tradic a zvyků	
Konstrukční činnosti		
▪ práce se stavebnicemi – plošnými, prostorovými, konstrukčními ▪ práce s návodem	• montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • pracuje podle předlohy, jednoduchého náčrtu, písemného návodu • poznává vlastnosti materiálů a porovnává je • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu přiměřeně svému věku	
Pěstitelské práce		
▪ jednoduché pěstitelské činnosti ▪ pěstování pokojových rostlin ▪ základní podmínky pro pěstování rostlin ▪ rostliny jedovaté, rostliny jako drogy	• poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a dovede s nimi pracovat • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • zná základy péče o pokojové květiny • zná rozdíl mezi setím a sázením • seznámí se některými jedovatými rostlinami a drogami	

	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu přiměřeně svému věku	
Příprava pokrmů		
▪ příprava pokrmů ▪ základní vybavení kuchyně ▪ výběr a nákup potravin ▪ jednoduchá úprava stolu ▪ pravidla správného stolování	• orientuje se v základním vybavení kuchyně • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně • zná pravidla správného stolování a společenského chování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze přiměřeně svému věku • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	
5 . třída		
Práce s drobným materiálem		
▪ vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla ▪ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	Práce s drobným materiálem a přírodninami • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovaného materiálu, určí vlastnosti materiálu • dokáže zvolit vhodný materiál pro zvolenou praktickou činnost, hospodárně zachází s materiálem	OSV-1.1.1 OSV-1.5.1 EVVO- 3.1 Člověk a jeho svět-pracovní pomůcky a nástroje, řemesla, druhy materiálů Čj zvyky , tradice

	• vybírá si vhodné pracovní nástroje a pomůcky, dokáže s nimi zacházet, udržovat je a ukládat • pracuje samostatně dle předlohy • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic **Práce s papírem** • vytváření prostorových tvarů z papíru, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovánky • rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovávaného papíru: novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton • rozlišuje tvary a formáty papíru, určuje vhodný materiál ke zhotovení výrobku • určuje vlastnosti papíru: tloušťka, povrch, barva, pružnost, tvrdost, savost aj. • porovnává materiály a jejich vlastnosti *Práce s textilem* • zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný, seznámení s látáním • dovede sešívat předním a zadním stehem v jednoduchý šev • provádí drobnou úpravu oděvu (poutko, knoflík)	

	• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	
Konstrukční činnosti		
▪ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ▪ práce s předlohou a jednoduchým náčrtem ▪ práce s návodem	• montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • dovede pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu • sestavuje jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i představy • vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků a volného materiálu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu přiměřeně svému věku	
Pěstitelské práce		
▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda ▪ pěstování pokojových rostlin ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti	• zná základy péče o pokojové květiny • zná rozdíl mezi setím a sázením • zná množení rostlin odnožemi a řízkováním • samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • seznámí se s rostlinami jedovatými rostlinami jako drogy, alergiemi • volí podle druhu pěstitelských činností	

	správné pomůcky, nástroje a nářadí • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu přiměřeně svému věku	
Příprava pokrmů		
▪ základní vybavení kuchyně ▪ výběr a nákup potravin ▪ jednoduché prostírání – rodinný stůl pro běžné každodenní stolování ▪ slavnostní prostírání – rodinný stůl pro oslavu narozenin, svátku, Vánoc ▪ pravidla správného stolování ▪ technika v kuchyni – historie a význam	• orientuje se v základním vybavení kuchyně • zná pravidla správného stolování a společenského chování • připraví samostatně jednoduchý pokrm podle receptu v kuchařské knize • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze přiměřeně svému věku	

II. STUPEŇ

5.8. Jazyk a jazyková komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu:

Obsahové vymezení:

- orientace při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
-vyjádření reakcí a pocitů žáků
-rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu

Časové vymezení:

- 6. – 9. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

- výuka bude probíhat ve třídách, podle potřeby v učebně informatiky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
sleduje při hodině pokrok všech žáků
vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žák
- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k plánování postupů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Učitel

zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

vede žáky k dodržování pravidel

Žák
- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje

Kompetence občanské
Učitel
zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žák
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní
Učitel
vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák
- dodržuje hygienu práce

- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

A. Komunikační a slohová výchova
B. Jazyková výchova
C. Literární výchova

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6. ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
praktické / pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu/, věcné /studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací/, kritické /analytické, hodnotící/, prožitkové	• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	MV 1.1,1.4,1.5
Naslouchání		
praktické /výchova k empatii, podnět k jednání/, věcné	• rozlišuje subjektivní a objektivní	

/soustředěné, aktivní/, kritické /objektivní a subjektivní sdělení, komunikativní záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové /, zážitkové	sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	
Mluvený projev		
zásady dorozumívání /komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace/, zásady kultivovaného projevu / technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální, komunikační žánry: připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	
Písemný projev		
na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastí tvořivé psaní /komunikační žánry/ úvod k výuce slohu, vyplňování jednoduchých tiskopisů, jednoduché komunikační žánry, dopis osobní a úřední, popis a jeho funkce, výtah a výpisky, vypravování	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • sestaví osnovu k popisu a vypravování • podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje • zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu • zvládne vyplňování běžných	

	tiskopisů • nastylizuje dopis soukromého a úředního charakteru • pracuje s odborným textem, pořizuje si výpisky a výtahy	
B. Jazyková výchova		
Tvarosloví		
Podstatná jména: mluvnické kategorie, p.j. konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní, tvary p.j. podle vzorů, odchylky od pravidelného skloňování, Přídavná jména: tvary př.j. stupňování př.j. skloňování př.j. jmenné tvary př.j. Zájmena: opakování druhů, skloňování podle vzorů ten a náš, skloňování z. jenž Číslovky: skloňování číslovek Slovesa: podmiňovací způsob přítomný a minulý, slovesný čas	• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	OSV 1.1.1 – 1.1.3
Skladba		
Větné členy, věta jednoduchá, grafické znázornění, souvětí, určování vět hlavních a vedlejších, grafické znázornění souvětí, spojovací výrazy, interpunkce v souvětí	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
Zvuková stránka jazyka		
Spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova a věty, modulace souvislé řeči /přízvuk slovní a větný/, intonace, členění souvislé řeči /pauzy, frázování/	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	MKV 1.5, 4.3, 4.4
Pravopis		
Lexikální, morfologický, syntaktický	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	
Obecné poučení o jazyce		
Rozvrstvení národního jazyka – nár. jazyk, spisovná a nespisovná	• samostatně pracuje s Pravidly	

čeština, nářeční celky a nářečí, slang, argot, jazykověda a její složky, jazykové příručky	českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	
C. Literární výchova		
Tvořivé činnosti s literárním textem		
přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	OV- vztah k naší vlasti, zásady slušného chování v kulturních zařízeních, vztahy v rodině, tradice D – historické souvislosti Z – nad mapou světa, místa související s cestopisy VV a HV – rozvíjení estetického cítění žáků
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		
Základy literární teorie a historie		
struktura literárního díla / námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu/, jazyk literárního díla /obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým rytmus, volný verš/ literatura umělecká a věcná /populárně- naučná, literatura faktu, publicistické žánry /		
Literární druhy a žánry		

Uspořádání textů do žánrových a žánrově-tematických celků Literatura a společnost Literatura krásná, publicistická, populárně naučná Literatura česká, světová, národnostních menšin Základní bibliografické údaje o autorech Poezie, próza, drama Lyrické žánry Umělecká publicistika Literatura faktu Humoristické texty Epické žánry- pohádka, pověst, báje, kronika, legenda, bajka, román, povídka Dramatické žánry Filmová a televizní tvorba pro děti – oblíbený hrdina, seriál Knižní ilustrace Školní a městská knihovna	• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • čte přiměřeně a plynule s prvky uměleckého přednesu • recituje básně přiměřené věku • rozumí základním literárním pojmům • uvědomuje si význam literatury v minulosti a současnosti • chápe smysl kulturních akcí • orientuje se v knihovně	
7. ročník		
A. Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
praktické / pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu/, věcné /studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací/, kritické /analytické, hodnotící/, prožitkové	• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné	

	poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	
Naslouchání		
praktické /výchova k empatii, podnět k jednání/, věcné /soustředěné, aktivní/, kritické /objektivní a subjektivní sdělení, komunikativní záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové /, zážitkové	• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	
Mluvený projev		
zásady dorozumívání /komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace/, zásady kultivovaného projevu / technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální, komunikační žánry: připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	
Písemný projev		
na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastí tvořivé psaní /komunikační žánry/ popis, charakteristika, líčení, výtah, žádost, životopis – strukturovaný životopis, vypravování	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • odlišuje prvky vypravování,	

	líčení, popisu a charakteristiky • sestaví osnovu k popisu a vypravování • podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje • rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní • sestaví charakteristiku literární postavy • zpracuje výtah z odborného textu • sepíše žádost • sestaví vlastní životopis, rodinných příslušníků, významných osobností	
B. Jazyková výchova		
Slovní zásoba a tvoření slov		
Význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, rčení, synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy, slovní zásoba a její obohacování, slovotvorba, způsoby tvoření slov	• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	OSV 1.1.1 – 1.1.3
Tvarosloví		
Skloňování zájmena jenž, Slovesa: slovesný rod Příslovce: příslovečné spřežky, stupňování příslovcí Předložky, spojky, částice, citoslovce	• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	
Skladba		
Druhy vět podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty, základní větné členy: podmět, přísudek rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk, přístavek druhy vedlejších vět	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	

Pravopis		
Pravopis i/y : vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen, koncovky přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem psaní velkých písmen	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	
C. Literární výchova		
Tvořivé činnosti s literárním textem		
přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	OV- vztah k naší vlasti, zásady slušného chování v kulturních zařízeních, vztahy v rodině, tradice D – historické souvislosti Z – nad mapou světa, místa související s cestopisy VV a HV – rozvíjení estetického cítění žáků
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		
Základy literární teorie a historie		
struktura literárního díla / námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu/, jazyk literárního díla /obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým rytmus, volný verš/ literatura umělecká a věcná /populárně- naučná, literatura faktu, publicistické žánry /		
Literární druhy a žánry		

Uspořádání textů do žánrových a žánrově-tematických celků Literatura a společnost Literatura krásná, publicistická, populárně naučná Literatura česká, světová, národnostních menšin Základní bibliografické údaje o autorech Poezie, próza, drama Lyrické žánry Umělecká publicistika Literatura faktu Humoristické texty Epické žánry- pohádka, pověst, báje, kronika, legenda, bajka, román, povídka Dramatické žánry Filmová a televizní tvorba pro děti – oblíbený hrdina, seriál Knižní ilustrace Školní a městská knihovna	• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • čte přiměřeně a plynule s prvky uměleckého přednesu • recituje básně přiměřené věku • rozumí základním literárním pojmům • uvědomuje si význam literatury v minulosti a současnosti • chápe smysl kulturních akcí • orientuje se v knihovně	
učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
8.ročník		
A.Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
▪ praktické/pozorné,přiměřeně rychlé,znalost orientačních prvků v textu/věcné/studijní,čtení jako zdroj informací,vyhledávací/,kritické/analytické,hodnotící/,prožitkové	• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	MV 2.1-2.6 OSV 1.1.1-1.1.3 Lv-ukázky z čítanky,Z-environmentální výchova,globální problémy lidstva,D-slavné osobnosti

	informačními zdroji • využívá základy studijního čtení-vyhledává klíčová slova,formuluje hlavní myšlenky textu,vytvoří otázky a stručné poznámky,výoisky nebo výtah z přečteného textu,samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	historie,F-Newtonovy zákony Ov-vztahy v rodině
Naslouchání		
▪ praktické/výchova k empatii,podnět k jednání/,věcné/soustředěné,aktivní/,kritické/objektivní a subjektivní sdělení,komunikační záměr mluvčího,manipulativní působení projevu,zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové/,zážitkové	• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá kní kritický postoj	MV 6:1-6.3 7.2-7.4
Mluvený projev		
▪ zásady dorozumívání/komunikační normy,základní mluvené žánry podle komunikační situace/,zásady kultivovaného projevu/technika mluveného projevu,prostředky nonverbální a paralingvální/,komunikační žánry-připravený i nepřipravený projev na základě poznámek,referát,diskuse	• dorozumívá se kultivovaně,výstižně,jazykový mi prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse,řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	
Písemný projev		
▪ na základě poznatků o jazyce a stylu ,o základních	• využívá poznatků o jazyce a	

slohových postupech a žánrech,vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu,vlastní tvořivé psaní/komunikační žánry-výpisek,osnova,charakteristika,subjektivně zabarvený popis,výklad,úvaha/	stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	
▪ výtah		
▪ charakteristika literární postavy		
▪ výklad		
▪ líčení		
▪ úvaha		
B.Jazyková výchova		
▪ Slovní zásoba a tvoření slov-slovní zásoba a její jednotky,slohové rozvrstvení slohové zásoby,význam slova,homonyma,synonyma.obohacování slovní zásoby,způsoby tvoření slov	• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování,zvláště ve frazémech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu,se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	OSV-1.1.1-1.1.3 Lv,Př,Ov
Zvuková stránka jazyka		
▪ zásady spisovné výslovnosti,modulace souvislé řeči/přízvuk slovní a větný/,intonace,členění souvislé řeči/pauzy	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	MKV1.5,4.3,4.4

frázování		Ov,D,M
Tvarosloví		
▪ Slovní druhy,mluvnické významy a tvary slov,skloňování jmen pejatých a cizích vlastních jmen,užití vlastních jmen v textu,slovesný vid	• správně třídí slovní druhy,tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	Z
Pravopis		
▪ lexikální,morfologický,syntaktický	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální,slovotvorný,morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Př
Skladba		
▪ výpověď a věta,stavba věty,pořádek slov ve větě,rozvíjející větné členy,souvětí,stavba textu,druhy vedlejších vět,významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami,souvětí souřadné a podřadné,významové poměry mezi větnými členy,spojovací výrazy,interpunkce vsouvětí,jazykové rozbory,složitější souvětí	• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Rv,OV
Obecné poučení o jazyce		
▪ Čeština/jazyk národní,jazyk mateřský/,skupiny jazyků/slovanské-slovenština ajiné jazyky menšinové/,rozvrstvení národního jazyka/spisovné a nespisovné útvary a prostředky/,jazyk a komunikace/jazyková norma a kodifikace,kultura jazyka a řeči,původ a základy vývoje češtiny,jazykové příručky/	• rozlišuje spisovný jazyk nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Lv,Z,D
C.Literární výchova		
Tvořivé činnosti s literátním textem		

▪ přednes vhodných literárních textů,volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,záznam a reprodukce hlavních myšlenek,interpretace literárního textu,dramatizace,vytváření vlastních textů,vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	• uceleně reprodukuje přečtený text,jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	D-historické souvislosti Ov-úcta ke kulturnímu lirerárnímu dědictví Z-nad mapou světa Vv-vlastní ilustrace k textu Hv-písňové texty Inf-vyhledávání informací EGS 1.1-1-5
Způsoby interpretace literárních a jiných děl	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby,návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	
Základy literární teorie a historie		
▪ struktura literárního díla/námět a téma díla,literární hrdina,kompozice literárního příběhu/,jazyk literárního díla/obrazná pojmenování,zvukové prostředky poezie:rým,rytmus,volný verš/literatura umělecká a věcná/populárně naučná,literatura faktu,publicistické žánry/	• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	MV 6-1-6.3
Literární druhy a žánry		
▪ poezie,próza,drama,žánry lyrické,epické,dramatické v proměnách času-hlavní vývojová období národní a světové literatury,typické žánry a jejich představitelé,filmová a televizní tvorba,návštěva knihovny	• rozlišuje základní literární druhy a žánry,porovnává je i jejich funkci,uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře	

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
9.ročník		
A.Komunikační a slohová výchova		
Čtení		
praktické,pozorné,přiměřeně rychlé,znalost orientačních prvků v textu/věcné/studijní,čtení jako zdroj informací,vyhledávací/,kritické/analytické,hodnotící/,prožitkové	• využívá základy studijního čtení-vyhledává klíčová slova,formuluje hlavní myšlenky textu,vytvoří otázky a stručné poznámky,výpisky nebo výtah z přečteného textu,samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	MV 4.1-4.3 OSV 1.1.1-1.1.3 Př,F,CH,D-odborné texty
	• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	
Naslouchání		
▪ praktické/výchova k empatii,podnět k jednání/,věcné/soustředěné,aktivní/,kritic-ké/objektivní a subjektivní sdělení,komunikační záměr mluvčího,manipulativní působení projevu,zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové/,zážitkové	• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	MV6.1-6.6.3 7.2-7.4 OV
Mluvený projev		
▪zásady dorozumívání/komunikační normy,základní mluvené žánry podle komunikační situace/,zásady kultivovaného projevu/technika mluveného projevu,prostředky nonverbální a paralingvální/,komunikační žánry:připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	

poznámek,referát,diskuse	zapojuje se do diskuse,řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	
Písemný projev		
▪ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových o postupech a žánrech	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	
▪ vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu,vlastní tvořivé psaní/komunikační žánry:soukromý dopis,strukturovaný životopis,subjektivně zabarvený popis,výklad,úvaha,popis pracovního postupu a uměleckého díla,charakteristika,vypravování,proslov,fejeton,funkční styly,sloh.útvary dle výběru,otevřený dopis	• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
B.Jazyková výchova		
Slovní zásoba a tvoření slov		
▪ Slovní zásoba a její jednotky,věcné významy slov,rozvoj slovní zásoby,jádro slovní zásoby,významovévztahy mezi slovy:synonyma,homonyma,antonyma,slohové rozvrstvení slovní zásoby,tvoření slov-stavba slova,stavba slova	• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,rozpoznává přenesená pojmenování,zvláště ve frazémech	D,Z-odborné texty
Tvarosloví		
▪ Slovní druhy-slova ohebná a neohebná,druhy stupňování mluv.významy,zájmena a číslovky – druhy,skloňování,slovesa-mluv.významy,přechodníky,slovesné třídy,neohebné	• správně třídí slovní druhy,tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	

slov.druhy	• formuluje složitější myšlenky a porozumí složitějšímu sdělení	
Skladba		
▪ stavba věty a souvětí,věty podle postoje mluvčího,věty dvojčlenné a jednočlenné,větné ekvivalenty,věta jednoduchá a souvětí,mluvnický zápor,skladební dvojice,větné členy,souvětí souřadné a podřadné,druhy vedlejších vět,významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami,složité souvětí,řeč přímá a nepřímá,samostatný větný člen,vsuvka ,věta neúplná,slovosled	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí	
Pravopis		
▪ lexikální,morfologický,syntaktický ▪ vlastní jména	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální,slovotvorný,morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí,aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	
Zvuková stránka jazyka		
▪ hlásky a hláskové skupiny,modulace souvislé řeči/přízvuk slovní a větný/intonace,hlavní zásady spisovné výslovnosti	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,dbá na slovní přízvuk a větnou melodii	
Obecné výklady o jazyce		
▪ projev mluvený a psaný,jazyk a komunikace/jazyková norma a kodifikace,kultura jazyka a řeči,opakování slovans.jazyků,vývoje jazyka,jazykověda a její disciplíny,jazyková kultura	• rozlišuje spisovný jazyk,nářečí a obecnou češtinu,promyšleně vybírá pro svůj komunikační záměr vhodné jazykové prostředky,uvádí důvody svého výběru	

C.Literární výchova		
Literární druhy a žánry		
▪ literární druhy a žánry:poezie,próza,drama,literatura krásná,publicistická,populárně naučná,epické,lyrické,dramatické žánry,literatura česká,světová,základní bibliografické údaje o autorech,filmová a televizní tvorba,základní etapy vývoje české literatury a jejich představitelé	• rozlišuje základní literární druhy a žánry,porovnává je i jejich funkci,uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním,dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů,v knihovně i v dalších informačních zdrojích • uvádí základní literární směrya jejich významné představitele v české a světové literatuře,orientuje se v základních etapách vývoje české literatury	EGS1.1-1.5 OSV 2.3.1-2.3.š MKV 2.8
Základy literární teorie a historie		
▪ struktura literárního díla,/námět a téma díla,literární hrdina,kompozice literárního příběhu/,jazyk literárního díla/obrazná pojmenování,zvukové prostředky poezie:rým,rytmus,volný verš/,literatura umělecká a věcná/populárně naučná,literatura faktu,publicistické žánry	• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní,svůj názor doloží argumenty • rozpoznává základní rysy výrazného individálního stylu autora	MV6.1-6.3
Způsoby interpretace literárních děl	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby ,návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	
Tvořivé činnosti s literárním textem		
▪ přednes vhodných literárních textů,volná reprodukce	• uceleně reprodukuje přečtený	Vv

předneseného nebo slyšeného textu,záznam a reprodukce hlavních myšlenek,interpretace literárního textu,dramatizace,vytváření vlastních textů,vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	text,jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	

5.8.2 Anglický jazyk

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vyučovaný předmět anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Je vyučován ve třetím až devátém ročníku.
Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.
Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Anglický jazyk je vyučován s důrazem na rozvoj komunikačních schopností žáků. K tomuto cíli jsou využívány dialogy, poslech, četba, výklad, četba, skupinová práce, vyhledávání informací (v časopisech, webu apod.), práce se slovníkem a autentickými texty, hry, výukové programy na PC a webových stránkách Oxford University, reprodukce textu, projekty,dramatizace, zpěv.

Anglický jazyk na druhém stupni je dotován čtyřmi hodinami týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v běžných učebnách a v učebně informatiky.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vyučovaný předmět anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Je vyučován ve třetím až devátém ročníku.
Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.
Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Anglický jazyk je vyučován s důrazem na rozvoj komunikačních schopností žáků. K tomuto cíli jsou využívány dialogy, poslech, četba, výklad, četba, skupinová práce, vyhledávání informací (v časopisech, webu apod.), práce se slovníkem a autentickými texty, hry, výukové programy na PC a webových stránkách Oxford University, reprodukce textu, projekty,dramatizace, zpěv.

Anglický jazyk na druhém stupni je dotován čtyřmi hodinami týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v běžných učebnách a v učebně informatiky.

Charakteristika předmětu:

1. Obsahové vymezení

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.
Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na

tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.
Anglický jazyk je vyučován s důrazem na rozvoj komunikačních schopností žáků. K tomuto cíli jsou využívány dialogy, poslech, četba, výklad, četba, skupinová práce, vyhledávání informací (v časopisech, webu apod.), práce se slovníkem a autentickými texty, hry, výukové programy na PC a webových stránkách Oxford University, reprodukce textu, projekty,dramatizace, zpěv.

Vyučovaný předmět anglický jazyk je tvořen následujícími tematickými celky:
- Poslech
- Čtení
- Mluvená interakce
- Mluvený projev
- Písemná interakce
- Písemný projev

2. Časové vymezení
Předmět Anglický jazyk se vyučuje od 6. do 9. ročníku 4 hodiny týdně. v kmenových učebnách, učebně informatiky a v učebně fyziky, kde je umístěna interaktivní tabule.

3. Organizační vymezení
Předmět je vyučován v kmenových učebnách, učebně informatiky a v učebně fyziky, kde je umístěna interaktivní tabule.

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel
- uvádí novou gramatiku v kontextu čteného nebo slyšeného textu, vybízí žáky k její analýze a hledání pravidel
- opakuje se žáky probranou látku vždy na konci lekce, vede je tak k pravidelné kontrole naučeného
- pravidelně sleduje pokrok žáka zadáváním motivačních úkolů se zaměřením na probranou látku
- zařazuje do hodiny témata a slovní zásobu týkající se jiných vyučovaných předmětů, vede žáky k pochopení souvislostí a vzájemného propojení mezi různými oblastmi lidského poznání a činností

- vyžaduje od žáků vypracování všech opakovacích cvičené na konci každé lekce a hodnotí spolu se žáky jejich pokrok
-

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- umožňuje žákům odhadovat pokračování a závěr přečteného textu na základě pochopení zápletky a vývoje děje
- podněcuje takové aktivity a zadává takové úkoly, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z různých zdrojů
- pravidelně po každé lekci zadává žákům úkoly a témata pro vypracování projektů, při kterých žáci využívají znalosti z jiných předmětů
- nechává rozhodování mezi kvalitou a kvantitou obsahu projektu na žákovi
- pravidelně nabízí žákům problémové úlohy situace, při nichž žáci řeší praktické problémy z každodenního života
-

Kompetence komunikativní

Učitel

- procvičuje se žáky gramatické struktury a slovní spojení simulací běžných každodenních situací, a vede je tak k přirozenému vyjadřování se v cizím jazyce
- zadává samostatné a projektové práce, při jejichž prezentaci žáci srozumitelně formulují informace v logickém sledu a uspořádání
- poskytuje žákům prostor k písemné i ústní prezentaci zadaných úkolů
- zadává úkoly, při kterých žáci sdělují vytříděné a uspořádané informace o sobě, svých blízkých, svém okolí a o svých zájmech v písemné i ústní podobě
- k tématu lekce pravidelně zařazuje do hodin diskuze, rozhovory a výměnu názorů či informací ve dvojicích nebo skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel

- volí různé formy práce, samostatné, párové, týmové, aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a pomoc, motivoval je tak k dosažení osobního maxima
- vyžaduje prezentaci projektových materiálů před spolužáky
- zadává skupinové práce tak, aby při činnosti na jednotlivých úkolech vzájemně spolupracovali vždy jiní žáci, a tím si zvykali na kontakt a komunikaci s různými typy lidí a na jejich různý styl práce
- přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků
- zařazuje do výuky odlehčující činnosti, například kvízy, zábavné texty nebo písně, kterými navozuje tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence občanské

Učitel

-vede žáky k odpovědnosti za vlastní učení zadáváním kontrolních testů v pracovním sešitě

- zadává žákům úkoly vztahující se k běžným situacím každodenního života
- vyžaduje od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci, žáci se střídají při prezentaci výsledků skupinové práce
- zařazuje do výuky témata týkající se života anglicky hovořících zemí a vede je k respektování kultury jiných národů
- nechává žáky pracovat tempem, které jim vyhovuje a nechává je vyjadřovat se svým vlastním způsobem, vyžaduje však od nich zodpovědnost za vlastní projevy

Kompetence pracovní
Učitel
- vyžaduje od žáků vypracování cvičení v předem stanoveném termínu a důsledně dbá na jeho dodržování, čímž vede žáky k odpovědnosti za plnění daných úkolů
- zadává úlohy, při kterých žáci projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a také schopnosti spolupracovat s ostatními
- používá různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení
- požaduje po žácích vypracovat osnovu projektu a sumarizaci znalostí k tématu před jeho realizací
- vyžaduje od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku v učení po každé lekci.

6. ročník	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
1. lekce		
▪ slovní zásoba: měsíce v roce datum domácí práce ▪ gramatika: přítomný čas prostý tvorba „ano/ne“ otázek a otázek s tázacími zájmeny frekvenční příslovce řadové číslovky ▪ komunikace: oslava narozenin	Poslech s porozuměním • rozpozná datum ve slyšeném textu • rozpozná datum ve slyšeném textu • rozezná názvy měsíců ve slyšeném textu Mluvení • pojmenuje domácí práce • popíše svůj a kamarádův režim dne • pojmenuje názvy měsíců • sdělí jak často dělá domácí práce a zeptá se na totéž kamaráda • zeptá se kamaráda na běžné události	Fyzika a matematika – měření času VGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Poznávání lidí

situační rozhovory každodenního života ▪ <u>výslovnost:</u> vztah mezi zápisem hlásek a jejich výslovností intonace „ano/ne“ otázek znělé a neznělé „th“	z každodenního života a stručně na ně odpoví <u>Čtení s porozuměním</u> • vyhledává v krátkém čteném textu osobní údaje • rozumí hlavním hlavní myšlence komiksového příběhu • vyhledá informace o způsobu slavení narozenin ve čteném textu <u>Psaní</u> • napíše o svém způsobu života	
2. lekce		
▪ <u>slovní zásoba:</u> zvířata ▪ <u>gramatika:</u> přítomný čas průběhový přítomný čas prostý a průběhový zájmena na místě předmětu ▪ <u>komunikace:</u> vyprávění o výletu hra „Hádej, kdo jsem“ vyprávění o oblíbeném zvířeni ▪ <u>výslovnost:</u> slabiky přízvuk a rytmus přízvučné slabiky	<u>Poslech s porozuměním</u> • rozumí hlavní myšlence slyšeného textu o školním výletě do zoo s vizuální oporou <u>Mluvení</u> • pojmenuje zvířata v zoo • pojmenuje způsoby pohybu zvířat • pojmenuje aktuální činnosti lidí, zeptá se na ně • vytvoří telefonní rozhovor s kamarádem, ptá se co právě dělá • sdělí plány na příští dny • sdělí, která jsou jeho oblíbená a neoblíbená zvířata <u>Čtení s porozuměním</u>	Biologie – klasifikace zvířat EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Kreativita

	• rozumí hlavní myšlence čteného textu o školním výletě do zoo s vizuální oporou • rozumí hlavní myšlence komiksového příběhu a porovná informace v něm s informacemi v textu • rozumí hlavním informacím textu – popisu zvířete a jeho způsobu života • rozumí hlavní myšlence bajky, změní její závěr • vyhledá specifické informace v popisu práce dané osoby <u>Psaní</u> • napíše krátký text o svém oblíbeném zvířeti	
3. lekce		
▪ <u>slovní zásoba:</u> cestování o prázdninách problémové situace o prázdninách ▪ <u>gramatika:</u> minulý čas slovesa „být“ minulý čas pravidelných sloves minulý čas nepravidelných sloves ▪ <u>komunikace:</u> prázdninové situace problémové situace o prázdninách psaní pohledu z prázdnin ▪ <u>výslovnost:</u> slabé a silné formy výslovnosti téhož slovesa způsob výslovnosti koncového „-ed“	<u>Poslech s porozuměním</u> • rozpozná v slyšeném textu jednotlivé osoby na základě poskytnutých dílčích informací • rozumí hlavním myšlenkám slyšeného vyprávění o prázdninách • rozliší v slyšeném textu jednotlivé osoby na základě informací, které tyto o sobě sdělí <u>Mluvení</u> • pojmenuje běžné dopravní prostředky, místa a budovy spojené s cestováním • sestaví charakter a způsob života neznámé osoby na základě dílčích informací • zeptá se kamaráda, kde byl v minulosti a odpoví na tuto otázku • zeptá se kamaráda, co dělal v minulých	Dějepis – vývoj cestování MV – Lidské vztahy OSV – Poznávání lidí

	dnech nebo o prázdninách a odpoví na tyto otázky <u>Čtení s porozuměním</u> • rozumí hlavním myšlenkám v emailu • rozumí hlavní myšlence komiksového příběhu • vyhledá informace o minulých událostech v textu <u>Psaní</u> • popíše v dopise události o prázdninách	
4. lekce		
▪ <u>slovní zásoba:</u> jídlo ▪ <u>gramatika:</u> počitatelná a nepočitatelná podstatná jména neurčitý člen a neurčitá zájmena dotaz na množství neurčitý / určitý člen málo / několik ▪ <u>komunikace:</u> v kavárně / cukrárně dramatizace příběhu oběd nákupní seznam vaření podle receptu	<u>Poslech s porozuměním</u> • rozliší v slyšeném textu, co si jednotlivé osoby dávají k obědu <u>Mluvení</u> • vyjmenuje běžné potraviny a nápoje • pojmenuje jednotlivé potraviny podle obrázku • gramaticky správně sdělí, jaké jídlo má v oblibě • označí množství jídla a pití pomocí nádob, druhu balení apod. • objednává si jídlo • pojmenuje potraviny, ze kterých se připraví daný pokrm	Zeměpis – jídla v různých zemích VGS – Evropa a svět nás zajímá

▪ výslovnost: přízvuk ve frázi „č“ / „dž“ slova se stejnou výslovností	• zeptá se na množství jídla a pití Čtení s porozuměním • rozumí pojmům z jídelníčku • rozumí hlavní myšlence v příběhu o lakotě, v textu vyhledá názvy potravin • rozumí hlavním myšlenkám komiksového příběhu • rozumí názvům kuchyňského náčiní • rozumí popisu přípravy jídla Psaní • napíše nákupní seznam podle slyšeného textu • popíše přípravu jednoduchého jídla	
5. lekce		
▪ slovní zásoba: zeměpisné názvy a pojmenování počasí popisná přídavná jména ▪ gramatika: otázky s tázacím zájmenem „jak“ 2. a 3. stupeň přídavných jmen přirovnání „tak … jak / jako“ ▪ komunikace: dotazy na počasí srovnání ročních období a počasí na různých místech světa srovnání každodenního života v různých	Poslech s porozuměním • rozumí slyšenému textu porovnávající geografii a počasí vybraných oblastí • rozumí slyšenému popisu počasí Mluvení • pojmenuje běžné geografické útvary, popíše jejich velikost • charakterizuje svoje bydliště • porovná vlastnosti a kvalitu nebo vzhled různých věcí • gramaticky správně vyjádří vlastnosti, kvality nebo vzhled věci nebo osoby	Zeměpis – počasí v Evropě VGS – Objevujeme Evropu a svět MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

zemích ▪ <u>výslovnost:</u> přízvuk a rytmus přízvuk víceslabičných slov odlišná nebo stejná výslovnost samohlásek	• používá přirovnání • pojmenuje druhy počasí • charakterizuje počasí v naší zemi v jednotlivých ročních obdobích • porovnáva geografii a počasí vybraných oblastí • zeptá se spolužáka na počasí <u>Čtení s porozuměním</u> • rozumí textu, který popisuje geografické části Spojeného království • rozumí obsahu zeměpisného kvízu a odpoví na ně, rozumí slyšeným odpovědím na otázky kvízu a porovná je se svými odpověďmi • rozumí obsahu komiksového příběhu a vyhledá v jeho textu požadované informace • rozumí čtenému textu porovnávající geografii a počasí vybraných oblastí <u>Psaní</u> • porovnává osoby ve svém životě	
6. lekce		
<u>slovní zásoba:</u> typy televizních programů filmové žánry ▪ <u>gramatika:</u> vyjádření českého „chystat se něco udělat / hodlat něco udělat	<u>Poslech s porozuměním</u> • rozumí hlavní myšlence slyšeného rozhovoru o tom, co se jednotlivé osoby chystají dělat • rozpozná ve slyšeném rozhovoru, co jednotlivé osoby navrhují dělat a co nakonec podniknou	Dějepis / Dramatická výchova – řecké divadlo MV – Multikulturalita MV – Tvorba mediálního sdělení

▪ komunikace: dramatizace příběhu smluvení schůzky dotazy na záměr ▪ výslovnost: přízvuk ve větě „r“ „a“ rytmus kladné věty a otázky	Mluvení • porozumí hlavní pointě krátké scény z filmového studia • rozumí hlavní myšlence čteného rozhovoru o tom, co se jednotlivé osoby chystají dělat • pojmenuje běžné typy televizních pořadů • pojmenuje filmové žánry a přiřadí k nim konkrétní příklady • sestaví seznam oblíbených televizních pořadů • gramaticky správně vyjádří, proč nemůže něco udělat a jaké povinnosti místo toho má • identifikuje hlavní postavy dobrodružného příběhu na obrázku • zeptá se kamaráda, co se chystá dělat a odpoví na tuto otázku • navrhne kamarádovi něco podniknout, reaguje na takovéto návrhy Čtení s porozuměním • chronologicky řadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu • porozumí zápletce komiksového příběhu a dramatizuje jej Psaní • napíše začátek k danému příběhu	
7. ročník		

1. lekce		
▪ slovní zásoba: životní etapy rodina ▪ gramatika: minulý čas slovesa „být“ minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves ▪ komunikace: pozvání oblíbené a neoblíbené činnosti vyprávění o svém životě ▪ výslovnost: krátké samohlásky dlouhé samohlásky dvojhlásky	Poslech s porozuměním • rozumí specifickým informacím ve slyšeném životopisu známé osobnosti • rozliší v slyšeném textu, co dělali mluvčí minulý víkend a jak se jim to líbilo Mluvení • pojmenuje běžné etapy lidského života • porovná způsob života teď a v minulosti • pojmenuje běžné etapy lidského života • zeptá se kamaráda co dělal o víkendu a odpoví na tuto otázku • pozve kamaráda na nějakou akci • představí nového kamaráda ostatním v sdělí, jaké činnosti dělá rád ve volném čase a jaké nerad, zeptá se na totéž kamaráda Čtení s porozuměním • rozumí stručnému popisu života svého vrstevníka • rozumí hlavní zápletce čteného detektivního příběhu • rozumí rodokmemu rodiny, charakterizuje příbuzenské vztahy, vyhledá v textu specifické informace • rozumí hlavní myšlence situačního příběhu svých vrstevníků na začátku školního roku Psaní • napíše hlavní etapy svého života	Biologie – migrace zvířat MV – Kulturní difernce OSV – Poznávání lidí, Mezilidské

2. lekce		
▪ slovní zásoba: vesmír domov a pracoviště předpovědi do budoucna fráze pro každodenní situace ▪ gramatika: vyjádření prognózy do budoucna vyjádření rozhodnutí ▪ komunikace: úvahy o životě v budoucnosti nabídnutí pomoci vyslovení záměru v budoucnosti ▪ výslovnost: souhlásky nevyslovované hlásky	Poslech s porozuměním • rozliší ve slyšeném textu co jednotliví mluvčí predikují do budoucna Mluvení • sdělí svůj názor na úroveň poznání a dobývání vesmíru • pojmenuje vesmírná tělesa a základní astronautické přístroje • pojmenuje místa spojená s bydlením a zaměstnáním • pojmenuje věci a oblasti činností, o kterých se dělají prognózy do budoucna, formuluje na • využívá běžné společenské fráze ve vhodném kontextu • gramaticky správně formuluje prognózy do budoucna • gramaticky správně formuluje otázky na technické postupy při výzkumu vesmíru • gramaticky správně formuluje okamžitá rozhodnutí • s obrazovou oporou gramaticky správně formuluje záměry třetí osoby • hovoří s kamarádem o svých plánech a představách v budoucnu • nabídne pomoc blízké osobě při běžné činnosti	Zeměpis a geologie – sluneční soustava MKV - Kulturní diference MV – Tvorba mediálního sdělení (projekt – Interview s lidmi o jejich představách v budoucnosti)

	Čtení s porozuměním • rozumí názorům vědce a redaktora o budoucnosti vesmíru ve čteném rozhovoru • rozumí hlavní zápletce v pokračování detektivního příběhu • rozumí hlavní zápletce čteného příběhu svých vrstevníků na večírku Psaní • vyplní dotazník o svých plánech do budoucna	
3. lekce		
▪ slovní zásoba: přírodní katastrofy bydlení, domy státy světa ▪ gramatika: minulý čas průběhový minulý čas prostý a průběhový ▪ komunikace: detektivní výslech reakce na informace a události v běžných situacích ▪ výslovnost:	Poslech s porozuměním • rozpozná ve slyšeném textu různé činnosti podle jejich popisu • rozliší nové informace ve slyšeném rozhovoru detektiva s podezřelými • rozumí hlavní myšlence slyšeného rozhovoru na téma TV pořadu a vyhledá v nich specifické informace Mluvení • pojmenuje známé státy světa • pojmenuje přírodní katastrofy • pojmenuje místnosti v domě a jejich vybavení	Zeměpis – časová pásma MKV – Etnický původ, Multikulturalita VGS – Evropa a svět nás zajímá, Poznáváme svět

znělé a neznělé souhlásky „č“ a „š“ intonace	• gramaticky správně popíše průběh běžné činnosti • užívá vhodné slovní spojení k popisu běžné • rozvede děj detektivního příběhu na základě zadaných klíčových informací • popíše průběh nezvyklé události a přidá varování • správně používá běžné fráze a obraty z hovorové angličtiny • zeptá se kamaráda, co dělal v minulých dnech, na tutéž otázku odpoví • simuluje rozhovor reportéra a svědka přírodní katastrofy • vhodnými výrazy reaguje na informace od jiné osoby <u>Čtení s porozuměním</u> • rozumí hlavním bodům novinové zprávy o přírodní katastrofě, vyhledá v ní požadované informace <u>Psaní</u> • napíše konec příběhu k danému začátku	
<u>4. lekce</u>		
▪ <u>slovní zásoba:</u> místa ve městě Londýn ▪ <u>gramatika:</u> určitý člen s názvy míst	<u>Poslech s porozuměním</u> • ve slyšeném textu rozliší jednotlivé osoby podle informací o jejich výletě • rozumí slyšenému popisu cesty • rozliší specifické informace ve slyšeném textu o snu	Dějepis – Mor MKV – Etnický původ, Multikulturalita VGS – Evropa a svět nás zajímá, Poznáváme svět

určitý a neurčitý člen neurčitá zájmena osobní a přivlastňovací zájmena ▪ komunikace: dohody a ujednání dotazy na cestu, popis cesty návrh činnosti ve volném čase ▪ výslovnost: přízvuk slova „č“, „š“, „s“	Mluvení • pojmenuje obrázky z Londýna na základě textu popisu výletu do Londýna • gramaticky správně používá názvy zeměpisných míst a názvů turisticky významných míst v Londýně • využije běžné fráze v každodenních situacích • gramaticky správně vyjádří, co bude dělat v nejbližším čase • zeptá se na cestu, na tentýž dotaz odpoví • navrhne kamarádovi, co podniknout ve volném čase Čtení s porozuměním • vyhledá v čteném popisu výletu konkrétní informace • rozumí zápletce detektivního příběhu, zdramatizuje jej • rozliší chronologii příběhu, vyhledá dílčí děje a konkrétní informace • rozumí čtenému popisu cesty • vyhledá v čteném rozhovoru, co každý účastník plánuje v blízké budoucnosti Psaní • přepíše zadaný odstavec a vybraná podstatná jména nahradí osobními nebo přivlastňovacími zájmeny	
5. lekce		

▪ slovní zásoba: zážitky ambice ▪ gramatika: předpřítomný čas prostý užití „někdy“ a „nikdy“ užití „právě“ ▪ komunikace: vyprávění o tom, co se udělalo uspořádání textu ▪ výslovnost: přízvuk ve větě slabé formy sloves slabé formy versus silné formy stejných slov v různých výrazech	Poslech s porozuměním • rozumí obsahu povídání svých vrstevníků o neobvyklé příhodě • ve slyšeném textu, který popisuje činnosti různých lidí, rozliší s oporou obrázků, co kdo udělal Mluvení • využívá správné výrazy k pojmenování zážitků • zeptá se kamaráda, zda někdy dělal méně obvyklé činnosti a na tutéž otázku odpoví • simuluje interview se sportovcem, který dělá akce, jež burcují lidi • užívá hovorových výrazů v každodenních situacích Čtení s porozuměním • rozumí čtenému popisu životních ambicí vrstevníka, vyhledá v textu hlavní informace • rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence čteného článku o negativním jevu spojeným s výpravami na Mt Everest • pochopí hlavní myšlenku čteného detektivního příběhu a rozliší činnosti jednotlivých účastníků děje • porozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného textu o neobvyklé činnosti sportovce Psaní • na základě návodných otázek napíše o životě	Hudební výchova – melodie a rytmus MV – Tvorba mediálního sdělení MKV – Princip sociálního smíru a solidarity

	známé osobnosti (správné členění odstavců)	
6. lekce		
▪ slovní zásoba: problémy frázová slovesa pravidla ve škole ▪ gramatika: „měl bych“ / „neměl bych“ ▪ komunikace: rady pro řešení běžných problémů diskuse o pravidlech ve škole ▪ výslovnost: intonace oznamovacích vět intonace „ano“ / „ne“ otázek intonace otázek s tázacími zájmeny „p“ a „b“	Poslech s porozuměním • porozumí rozuzlení zápletky události z dílčích rozhovorů jejich účastníků Mluvení • pojmenuje běžná lehčí onemocnění a zdravotní obtíže • zeptá se kamaráda, jaké má zdravotní problémy • vyjmenuje pravidla, která platí ve škole • gramaticky a obsahově správně vysvětlí význam běžných značek na veřejných místech • gramaticky správně formuluje návrh činnosti pro sebe a kamarády, kladnou i zápornou reakci, navrhne alternativní řešení • gramaticky správně poradí osobě, co by měla dělat při jejích zdravotních obtížích • vytvoří několik pravidel pro chování ve škole • využívá výrazy překvapení a porozumění v běžných situacích každodenních života Čtení s porozuměním • rozumí zápletce čteného detektivního příběhu a vyhledá specifické informace • rozumí jednotlivým epizodám příběhu s detektivní zápletkou a chronologicky je seřadí, vyhledá v textu konkrétní údaje	Výchova ke zdraví – oči MKV – Princip sociálního smíru a solidarity EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a životního prostředí

	• ze čteného rozhovoru vyrozumí, jaký zdravotní problém má jedna z osob <u>Psaní</u> • stručně napíše příběh na základě slyšeného a za pomoci obrázků	
8. ročník		
<u>1. lekce</u>		
▪ <u>slovní zásoba:</u> materiály, oblečení „příliš“ versus „ne dost“ historie Anglie běžná slovní spojení používaná v každodenním životě ▪ <u>gramatika:</u> minulý čas prostý versus minulý čas průběhový vyjádření zvyklostí či stavu věci v minulosti ▪ <u>komunikace:</u> neformální rozhovor o testech reakce na zprávu ▪ <u>výslovnost:</u> hláska „g“ vyslovovaná jako /g/ a /dž/ různá výslovnost „ea“ intonace při reakcích	<u>Poslech a čtení s porozuměním</u> • přiřadí výrobky k materiálům, z nichž jsou vyrobeny • odhadne hlavní myšlenku příběhu z jeho nadpisu a s pomocí obrazové přílohy • rozumí hlavním bodům čteného nebo slyšeného, populárně naučného textu o lidech v době kamenné • rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu • vyhledá v populárně naučném textu o původu jeansů hlavní body příběhu a specifické informace • postihne hlavní body a specifické výrazy v slyšeném rozhovoru v obchodě • rozumí hlavním událostem čtené epizody známého příběhu a vyhledá v něm specifické informace <u>Mluvení</u> • pojmenuje různé druhy materiálů	Dějepis – objevování přírodních materiálů pro využití v lidské činnosti VGS – Evropa a svět nás zajímá

	• gramaticky správně formuluje popis událostí v minulosti • pojmenuje vzory látek • písemně i ústně popíše stav věcí nebo činností v minulosti • vytvoří závěr přečteného příběhu a konfrontuje ho se slyšenou původní verzí • zeptá se kamaráda, jak se jeho život změnil oproti minulosti a na podobné otázky odpoví • simuluje se spolužáky rozhovor v obchodě • vede s kamarády rozhovor o testech ve škole • reaguje v rozhovoru na slyšenou novinku • dramaticky ztvární se spolužáky epizodu známého příběhu	
2. lekce		
▪ slovní zásoba: slovesa a předložkami kaskadéři ve filmech, celebrity podstatná a přídavná jména se stejným slovním základem ▪ gramatika: předpřítomný čas trpné příčestí „jít“ a „být“ větné dodatky intonace větných dodatků ▪ komunikace:	Poslech a čtení s porozuměním • rozumí čtenému, populárně-naučnému článku o kaskadérech a vyhledá v něm specifické informace • v slyšeném textu rozpozná u jednotlivých mluvčích jejich nové zážitky a pocity z nich • rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu • rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o kladech a záporech slávy v příběhu obyčejného člověka • v slyšeném autentickém záznamu z TV show rozliší specifické informace a hlavní mezníky	ICT - počítačová terminologie, diskuse o možnostech ICT a jak je běžně využíváme MV - Kritické čtení a vnímání mediálních tvrzení

běžné situace v každodenním životě ověřování domněnky ▪ výslovnost: /i/ versus /i:/ záporné stažené formy sloves	hry • rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v něm specifické informace Mluvení, psaní • gramaticky správně formuluje popis posledních událostí a zážitků z minulosti s následkem v přítomnosti • popíše minulý děj, který má následek nebo pokračování v přítomnosti • prezentuje pravidla svoji vlastní zábavné show • vytvoří konec přečteného příběhu a porovná svoji verzi s verzí autorovou • ověří si v rozhovoru s kamarádem svoji domněnku krátkou otázkou • napíše strukturovanou biografii populární osoby a prezentuje ji před publikem	
3. lekce		
▪ slovní zásoba: části těla zdravá výživa, vitamíny, minerály u lékaře, zdravotní potíže významné sportovní události běžná slovní spojení v každodenním životě ▪ gramatika: podmětné a předmětné vedlejší věty	Poslech a čtení s porozuměním • rozumí v slyšeném projevu názvům částí těla • rozumí krátkému naučnému textu o ochraně svého zdraví a udržování fyzické i duševní kondice • pochopí ponaučení a hlavní body krátkého komiksového příběhu • porozumí čteným i slyšeným projevům různých osob o jejich stravovacích návycích a	Biologie - Význam vitamínů a minerálů pro naše zdraví VGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Psychohygiena

vyjádření pravděpodobnosti pomocí „mohl bys“ ▪ komunikace: běžné situace každodenního života vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s návrhem ▪ výslovnost: „th“ /^/, /O:/, /U	vyhledá v textech specifické informace • postihne hledané informace v slyšeném projevu odborníka na stravování • rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace Mluvení, psaní • vhodnými výrazy podá doplňující informace k faktům nebo událostem • napíše o sobě a svých zálibách a informace doplní o podrobnosti • ústně i písemně dá rady a varování pro běžné činnosti • popíše svoji poslední návštěvu u lékaře • vytvoří vlastní konec přečteného příběhu • zeptá se kamaráda na jeho stravovací návyky a na podobné otázky odpoví • vymění si s kamarádem názory a rady, jak své stravovací návyky zlepšit • simuluje s kamarádem návštěvu u lékaře • užívá v rozhovoru běžné hovorové výrazy k vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s návrhem něco dělat/něco podniknout • informuje své vrstevníky o zdravém životním stylu prostřednictvím letáku	
4. lekce		
▪ slovní zásoba: středověcí rytíři, legendy	Poslech a čtení s porozuměním • rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného	Výtvarná výchova - četba o slavném uměleckém díle, diskuse nad interpretací

výtvarné umění přídavná jména s koncovkou „-ed“ a „-ing“ běžné výrazy každodenní komunikace ▪ gramatika: sloveso + „-ing“ nebo infinitiv větná spojení s přítomným příčestím sloves ▪ komunikace: běžné situace každodenního života objednávání jídla v restauraci žádost o službu, laskavost ▪ výslovnost: přízvuk po slovesech /i/, /ai/ stažená slova ve větě	vyprávění příběhu o králi Artušovi • v slyšeném textu rozpozná rozuzlení příběhu • rozumí zápletce a hlavní myšlence komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace • rozumí dotazům zábavného kvizu o své osobě a o své představivosti; porozumí výsledkům kvizu • v slyšeném projevu rozliší vybrané informace • rozumí hlavní myšlence čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace Mluvení, psaní • pojmenuje podle obrázku výzbroj rytíře • užívá vhodná gramatická spojení k upřesnění popisu činnosti • popíše obvyklé činnosti svého běžného dne • využitím vhodných gramatických výrazů písemně i ústně popíše scénu • gramaticky správně popíše aktivní či pasivní účast objektu na ději • napíše příběh a k popisu detailů využívá vhodné výrazy • formuluje závěr příběhu a porovná ho s verzí autora • užívá vhodné hovorové výrazy v rozhovoru s číšníkem při objednávání jídla • požádá jiné osoby o službu a na podobnou žádost vhodně reaguje • dramaticky ztvární epizodu příběhu	uměleckých děl VGS - Evropa a svět nás zajímá

	• pomocí ilustrovaného příběhu předá zjištěné informace o místní legendě či legendární postavě našich dějin	
5. lekce		
▪ slovní zásoba: klimatické změny, hurikány životní prostředí ochrana zvířat a péče o ně definování slov Austrálie běžné výrazy každodenní komunikace ▪ gramatika: přítomný trpný rod trpný rod v dalších časech ▪ komunikace: běžné situace každodenního života situace navozující obavu ▪ výslovnost: koncové „-ed“ u minulého příčestí přízvuk ve větě s trpným rodem intonace vět vyjadřující obavu	Poslech a čtení s porozuměním • vyhledá ve výkladovém slovníku význam neznámých slovních spojení a porozumí jim • rozumí hlavní myšlence novinového článku o globálním oteplování a vyhledá v něm specifické informace • rozumí hlavním bodům slyšeného textu o bio-palivech • rozumí hlavní myšlence čteného a slyšeného příběhu s kriminální záplatkou • postihne hlavní body slyšeného projevu o problémech životního prostředí • odhadne podle titulku a ilustrací hlavní myšlenku či zápletku čteného příběhu • vyhledá v populárně naučném textu o zvířatech specifické informace • spojí neznámá slovíčka s jejich definicí • rozumí zápletce epizody známého příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace Mluvení, psaní • doplní text vhodnými odbornými výrazy dle kontextu • gramaticky správně popíše situaci ve které činnost má či měla větší důležitost než její	Přírodopis - četba populárně naučného článku o hurikánech VGS - Objevujeme Evropu a svět EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí v našem okolí

	původce • napíše novinovou zprávu o nehodě v přírodě nebo o přírodním neštěstí • odpoví na otázky kvizu o životním prostředí • odhadne a vypráví dokončení čteného příběhu • diskutuje s kamarády o problémech životního prostředí • vymění si s kamarádem názor na obsah a hlavní body přečteného textu o zvířecích sirotcích v rozhovoru s kamarádem užívá hovorové výrazy k ujištění vhodnými výrazy reaguje na možné problémy v daných situacích • vytvoří plakát s výstižnými ilustracemi a textem, které upozorňují na problémy životního prostředí	
6. lekce		
▪ slovní zásoba: kamarádi, generační rozdíly frázová slovesa spojení slovesa a abstraktního podstatného jména dobrovolníci a dobrovolnická práce Evropská unie běžné výrazy a slovní spojení každodenního života	Poslech a čtení s porozuměním • postihne sled děje čteného příběhu s pomocí ilustrací • rozumí závěru příběhu ze slyšeného textu • vyhledá ve výkladovém slovníku význam neznámých frázových sloves • s obrazovou nápovědou porozumí slyšenému varování v situacích každodenního života • rozumí hlavní myšlence čtené epizody známého příběhu na pokračování a postihne	Výchova k občanství - četba populárně naučného textu o Evropské unii, diskuse o názorech lidí na EU

▪ gramatika: podmínkové souvětí prvního typu časové věty vyjádření účelu ▪ komunikace: setkání s přáteli ▪ výslovnost: /v/, /w/ podobně znějící slova	hlavní okamžiky děje • rozumí hlavní myšlence krátkého dopisu do novin o problémech mezi generacemi • v slyšeném rozhlasovém pořadu rozliší problémy jednotlivých mluvčích Mluvení, psaní • převypráví přečtený příběh • gramaticky správně formuluje reálnou podmínku děje • poradí kamarádovi nebo ho přátelsky varuje a poukáže na následky v běžných situacích každodenního života • používá správné gramatické struktury k vyjádření děje v závislosti na čase • popíše činnosti svého běžného dne v souvislosti s předchozími nebo následnými událostmi či situacemi • doplní podle smyslu přečtený text o rozdílech mezi generacemi vhodnými větami z nabídky • zdůvodní příčinu nebo následek nějaké činnosti • diskutuje s kamarády o problémech jiných a formuluje radu, jak tyto problémy řešit • napíše do rubriky časopisu pro mladé lidi, ve které čtenáři sdílejí své osobní problémy s rodiči nebo prarodiči a názory na jejich řešení	

9. ročník		
Úvod		
▪ slovní zásoba: slovní spojení se slovesy „hrát“, „dělat“, „jít“ a činnosti místa a jejich vybavení ▪ gramatika: přítomný čas prostý a průběhový vyjádření libosti a nelibosti ▪ komunikace: žádost o objasnění ▪ výslovnost: fonetická abeceda	Poslech a čtení s porozuměním • v slyšeném seznamovacím rozhovoru rozliší osobní údaje jeho účastníků • rozumí čtenému popisu situace na obrázku Mluvení, psaní • požádá o zopakování otázky nebo vysvětlení pojmu, pokud nerozumí • gramaticky správně doplní čtený text vhodnými výrazy • popíše místo určené pro sport a jeho vybavení • využitím širší slovní zásoby sdělí, které sportovní aktivity má rád a které dělá nerad • napíše, co má a co nemá rád • simuluje s kamarádem seznamovací rozhovor • zeptá se kamaráda, které činnosti ve volném čase dělá rád, které rád nemá a na podobné otázky reaguje	
1. lekce		
▪ slovní zásoba: fyzický a charakterový popis osob příčiny a důsledky nefunkčních předmětů ▪ gramatika:	Poslech a čtení s porozuměním • pomocí obrázku pochopí hlavní myšlenku čteného příběhu • vyhledá v čteném příběhu specifické	Dějepis – Hedvábná stezka MV – Kulturní diference, Multikulturalita

minulý čas prostý minulý čas průběhový předpřítomný čas členy ▪ komunikace: rozebírání problému na večírku písemné zdůvodnění ▪ výslovnost: nevyslovené hlásky	informace • v slyšeném rozhovoru rozpozná, o čem se jeho účastníci baví • rozumí hlavní myšlence čteného a slyšeného populárně-naučného textu o šikaně ve škole a vyhledá v něm hlavní body • přiřadí čtený nebo slyšený popis problému k odpovídajícímu obrázku • v slyšeném rozhovoru v obchodě rozpozná problém zákazníka • seřadí chronologicky obrázky podle děje přečteného příběhu • rozumí hlavním bodům literárního textu - příběhu, který se odehrává o Vánocích • rozumí hlavním bodům populárně-naučného textu o historii populární hudby • rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům naučného textu o vzniku Hedvábné stezky a vyhledá v něm specifické informace Mluvení, psaní • gramaticky správně popíše minulé události, které měly následek do přítomnost • popíše vzhled a charakter osob pomocí širší škály přídavných jmen • popíše problém se zakoupenou věcí - napíše pojednání o popové kapele • vyhledá informace a napíše o expediční plavbě některého známého cestovatele-dobrodruha v minulých stoletích • napíše krátkou scénku na dané téma	

	• diskutuje se spolužáky o obsahu čtených a slyšených textů o šikaně • vyměňuje si se spolužáky názor na problematiku šikany ve škole • simuluje se spolužákem situaci v restauraci nebo v obchodě, kdy nastane problém se zakoupenou věcí • dramaticky ztvární se spolužáky situaci doma, kdy se něco porouchá nebo rozbije • dramaticky ztvární scénu z přečteného příběhu • vytvoří prezentaci nebo plakát informující o vývoji a trendech moderní populární hudby	
2. lekce		
▪ komunikace: objednání k lékaři ▪ gramatika: vyjádření budoucnosti podmínkové souvětí prvního typu ▪ komunikace: objednání k lékaři ▪ výslovnost: krátké a dlouhé samohlásky	Poslech a čtení s porozuměním • rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného popisu neobvyklého dopravního prostředku • v slyšeném popisu lodi rozliší specifická slova a hledané informace • rozumí hlavním bodům čteného, populárně naučného textu o spánku a vyhledá v něm specifické informace • v slyšeném textu rozliší popisy zvláštností na lidský organismus v jednotlivých částech dne • rozumí hlavním bodům slyšeného rozhovoru při sjednávání návštěvy u zubaře/lékaře • seřadí obrázky chronologicky podle děje	Biologie – Hmyz VDO – Občanská společnost a škola

	básně • vyhledá v básni hlavní body a hlavní myšlenku • rozumí čtenému popisu vzdělávacího systému v USA <u>Mluvení, psaní</u> • pojmenuje různé části a místa ve městě • gramaticky správně formuluje rozhodnutí a předpovědi • popíše, jak se cítí v různých částech dne • popíše děj na obrázku • pojmenuje různé časové intervaly a okamžiky • přiřadí k sobě synonymní slova nebo výrazy • popíše místo, které by rád navštívil • simuluje rozhovor s konstruktérem neobvyklé lodi • diskutuje s kamarády o životě na neobvyklé lodi • zeptá se kamarádů, jak se cítí v různých etapách dne • simuluje telefonní objednávku k zubaři nebo k lékaři • diskutuje s kamarádem nad obsahem přečtené básně • představí před publikem svůj názor na život a vývoj společnosti v uzavřeném prostoru • sdělí výsledky statistického průzkumu ve třídě, jak se v určité části dne cítíme	

3. lekce		
▪ slovní zásoba: vzhled varovná znamení, nápisy a upozornění slovesa a podstatná jména se stejným slovním základem ▪ gramatika: podmiňovací způsob podmínkové souvětí druhého typu vyjádření „tak …, že …“ zvratná zájmena ▪ komunikace: varování a rady pro nebezpečné situace ▪ výslovnost: slovní přízvuk	Poslech a čtení s porozuměním • přiřadí výrazy popisující neobvyklé věci k obrázkům • rozumí hlavním bodům čteného rozhovoru o tetování • rozumí hlavní myšlence populárně-naučného článku o vulkánu, postihne jeho hlavní body a vyhledá v textu specifické informace • rozumí běžným varovným nápisům a upozorněním • v slyšeném textu rozliší, zda lidé uposlechli varování nebo ne • rozumí hlavním bodům čteného, smyšleného příběhu • rozumí hlavním bodům čteného popisu hospodářskému rozdělení Velké Británie do regionů • postihne hlavní body naučného textu o geologickém rozdělení zemské kůry, tzv. deskové tektonice Mluvení, psaní • gramaticky správně formuluje věty vyjadřující pravděpodobnost do budoucnosti • gramaticky správně formuluje reálné i nereálné představy • řekne, jaké neobvyklé věci by se odvážil udělat • řekne, co by dělal v určitých, méně běžných	Zeměpis – geologie VGS – Objevujeme Evropu a svět

	situacích • popíše vlastnosti věcí či událostí pomocí přirovnání • varuje druhé před možnými následky nebezpečných činů nebo v případě neuposlechnutí varování <u>Mluvení, psaní</u> • zeptá se kamaráda pomocí kvizových otázek na jeho reakce v neobvyklých situacích a na podobné otázky odpoví	
<u>4. lekce</u>		
▪ <u>slovní zásoba:</u> média povolání ▪ <u>gramatika:</u> <u>tvorba otázky</u> <u>oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa</u> ▪ <u>komunikace:</u> <u>žádosti</u> formální dopis ▪ <u>výslovnost:</u> předložky – silné a slabé formy výslovnosti přízvuk na správná slova ve větě	<u>Poslech a čtení s porozuměním</u> • ze čteného dotazníku postihne, k čemu je určený průzkum veřejného mínění • v slyšeném dotazníkovém šetření postihne význam odpovědí tázaného • ve čteném inzerátu porozumí, jaká profese je žádána • ve čteném inzerátu pochopí, jaké vlastnosti a náležitosti jsou potřebné k dané profesi • v slyšeném popisu práce postihne, co se lidem na jejich povolání líbí a co nelíbí • ve slyšeném rozhovoru rozliší, zda mluvčí o něco žádali, něco namítali, na něco reagovali anebo k něčemu dospěli • porozumí hlavním bodům čteného scénáře kriminálního příběhu • z kontextu pochopí význam nové slovní	Sociologie – televize OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

	zásoby • vyhledá v novinovém článku hlavní informace • ve slyšené promluvě mladých lidí rozliší, jakou práci, kdy a kde dělají • ve čteném populárně-naučném textu o vývoji a vlivu TV na náš život vyhledá hlavní body <u>Mluvení, psaní</u> • pojmenuje média, která zná • gramaticky správně formuluje různé typy otázek • zdůvodní, jaká povolání by chtěl nebo mohl v životě dělat • pojmenuje povolání na základě popisu pracovní náplně • formálně o něco požádá • porovná vztah mladých lidí ve Velké Británii a v ČR k penězům • napíše dopis, ve kterém žádá o brigádu • zeptá se kamaráda na jeho využívání PC a na podobné otázky odpoví • diskutuje s kamarády o různých povoláních a jejich „nej-“ charakteristikách • simuluje rozhovor v běžné situaci, kdy k žádosti je formulována námitka a návrh na její řešení je přijat nebo odmítnut • dramaticky ztvární přečtený detektivní příběh • diskutuje s kamarády o pozitivech a	

	negativech TV • předá informaci, zda někdo o něco žádal, něco namítal, na něco reagoval anebo k něčemu dospěl a šel to udělat • představí svůj projekt před spolužáky	
5. lekce		
▪ slovní zásoba: peníze cestování ▪ gramatika: trpný rod modální slovesa v trpném rodě předložky místa ▪ komunikace: kupování jízdenek ▪ výslovnost: koncovky slovesných tvarů trpného rodu větný přízvuk vět s trpným rodem slovní přízvuk	Poslech a čtení s porozuměním • přiřadí k odpovídajícím obrázkům slovní výrazy související s penězi • porozumí obsahu a vyhledá hlavní body naučného textu o vzniku peněz • v slyšeném vyprávění o padělání peněz postihne hlavní informace • přiřadí čtené popisy hotelů k jejich vyobrazení a v textu vyhledá jejich specifické znaky • v slyšeném popisu prázdnin postihne hlavní informace • ze slyšeného rozhovoru na nádraží pochopí, kam chce zákazník cestovat a postihne detailní informace jeho žádosti • rozumí čteným informacím na nádraží o odjezdech vlaků • porozumí hlavním bodům literárního příběhu o prodeji národní památky a s obrazovou nápovědou v něm vyhledá specifické informace • přiřadí k sobě slova a jejich definice • porozumí hlavní myšlence a hlavním bodům	Enviromentální studie – ropa MKV – Multikulturalita OSV – Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika

	naučného textu o vývoji anglického jazyka a vyhledá v něm specifické informace • rozliší slova v americké nebo v britské angličtině • porozumí čtenému, naučnému popisu vzniku, těžby a zpracování ropy vyhledá v textu specifické informace • v slyšeném vyprávění rozliší, jaké problémy může ropa způsobit <u>Mluvení, psaní</u> • popíše „životní pouť " bankovky • popíše hotely na obrázcích • sdělí a zdůvodní, ve kterém z popisovaných hotelů by chtěl bydlet • popíše a charakterizuje neobvyklý hotel dle vlastní fantazie • popíše jednu ze svých cest/výletů • užívá běžných hovorových výrazů při kupování jízdenky na vlak nebo autobus • napíše vlastní příběh o neobvyklém prodeji národní památky • řekne, v jakých běžných i méně běžných situacích používá anglický jazyk • pojmenuje předměty kolem sebe, které jsou vyrobeny z ropy • napíše pohlednici z prázdnin a popíše hotel, ve kterém bydlí • simuluje s kamarádem situaci na nádraží při kupování jízdenky • dramaticky ztvární smyšlený prodej národní památky	

	• zeptá se spolužáků na jejich využívání angličtiny a na stejnou otázku odpoví • referuje výsledky průzkumu mezi spolužáky o využívání angličtiny v běžném životě	
6. lekce		
▪ slovní zásoba: užití slovesa „říct něco“ a „povědět někomu“ frázová slovesa ▪ gramatika: nepřímá řeč nepřímé otázky ▪ komunikace: odevzdání vzkazu nepřímé otázky jako slušná žádost ▪ výslovnost: vázání slov ve větě	Poslech a čtení s porozuměním • postihne hlavní myšlenku příběhu obsaženou ve čtených rozhovorech několika osob • rozliší původní slovní projev z reprodukovaného proslovu • postihne klíčové okamžiky čteného literárního příběhu a chronologicky seřadí jeho hlavní body • vyhledá v čteném literárním textu specifická slova a výrazy, najde v něm detailní informace • v slyšeném projevu postihne důvod činnosti jejich účastníků a související hlavní informace • v slyšeném rozhovoru rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich dotazů a postihne důvod jejich otázek • porozumí hlavním bodům a klíčovým okamžikům čtené reprodukce příběhu Romea a Julie • postihne mravní ponaučení přečteného příběhu • postihne hlavní informace v novinovém článku o univerzitách Cambridge a Oxford	Občanská nauka – vláda VDO – Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát

	Mluvení, psaní • reprodukuje něčí názor, domněnku, promluvu, vzkaz, dotaz vyjádřený v přítomnosti nebo v minulosti • vysvětlí vlastními slovy význam vybraných frázových sloves • gramaticky správně formuluje vzkaz, dotaz, prosbu nebo žádost • položí zdvořilé otázky v běžných situacích • vysvětlí význam slova pomocí synonyma nebo popisné věty • sestaví informativní text o známé univerzitě v ČR • simuluje s kamarádem běžnou situaci ze života, položí si vzájemně zdvořilé otázky a zdvořile odpoví	

Oblast: Další cizí jazyk
Předmět: Další cizí jazyk – německý jazyk

Charakteristika předmětu:

Obsahové vymezení:

- umožnění komunikace v cizím jazyce
- osvojení schopnosti prakticky využívat němčinu v řečových dovednostech a písemném projevu

- zvládnou základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
- poznávání jazykového systému, čímž si žáci bystří a cvičí pozornost, smysl pro chápání vztahů mezi jevy a, zdokonalují logické myšlení a paměť
- získání poznatků týkajících se dané jazykové oblasti, jako jejího historického vývoje, hospodářství a politiky, sociálních podmínek, literatury, umění, vědy a techniky i dalších okruhů tvořících kulturu německy mluvících zemí
- předmět německý jazyk je tvořen následujícími tematickými celky:
    - poslech s porozuměním
    - mluvení
    - čtení s porozuměním
    - psaní

Časové vymezení:

- 8. a 9. ročník - 3 hodiny týdně

Organizační vymezení:

- výuka bude probíhat ve třídách, podle potřeby v učebně informatiky či v učebně s interaktivní tabulí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
-nabízet žákům metody, které jim rozšíří celkový rozhled (projekty, dopisování i prostřednictvím elektronické pošty)
-předkládat žákům informační zdroje, které jim umožní získat nové poznatky ke zdokonalení jazyka v rámci samostudia (internet, knihy, časopisy)
Kompetence komunikativní
-umožnit žákům formulovat a vyjadřovat své myšlenky v německém jazyce (diskuse,dialogy)
-učit je naslouchat druhým, zapojovat se do diskuse, vhodně argumentovat
-umožnit poznávat různé typy textů (dialogy, novinové články,povídky) a dokumentů (filmy)
-vést žáky k uplatňování základních pravidel společenského chování (kdy mluvit, co říkat a jak, kdy naopak mlčet)
-vést žáky k cizojazyčné komunikaci mezi sebou v rámci vyučování nebo projektu
Kompetence sociální a personální
-vést žáky ke spolupráci ve dvojících nebo ve skupině navozováním vhodných situací

-učit žáky ohleduplnosti a toleranci k názorům ostatních
Kompetence občanské
-vést žáky k toleranci k jiným národnostem a rasám
-v rámci reálií je seznamovat s kulturou cizích zemí a podněcovat je ke srovnání s jejich kulturou
Kompetence k řešení problémů
-učit žáky samostatně řešit problémy v rámci projektu
Kompetence pracovní
-učit žáky využívat získané jazykové znalosti a zkušenosti v přípravě na budoucí povolání

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
8.ročník		
Erste Schritte:/První kroky		
▪ Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky ▪ Gramatika – abeceda – pozdravy v německy mluvících zemí ▪ Slovní zásoba – pozdravy, – jazykolamy, – dny v týdnu, – číslovky 0-20, – barvy, – internacionalizmy ▪ Reálie německy mluvicích zemí – německá města, – německé osobnosti, – německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména	***Mluvení*** • hláskuje jména • ovládá základní výslovnostní jevy • pozdraví, rozloučí se • telefonuje • zapojí se do jednoduchých rozhovorů	EGS – 2.4 MV – 1.3, 1.6
1. Ich heiβe, ich wohne in…:/Jmenuji se, bydlím v...		

▪ Gramatika – 1., 2. os. č. j. a 3. os. mn. č. pravidelných sloves – 1., 2. os. č. j. a 3. os.mn. č. slovesa *sein*, *mögen* – slovosled - oznamovací věta, W-otázka, ja/nein otázky – zápor *nicht* ▪ Slovní zásoba – adresa – formulář – projekt „Ich“ (Já) ▪ Reálie německy mluvicích zemí – základní informace o Německu, Rakousku a Švýcarsku	***Poslech s porozuměním*** • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech ***Mluvení*** • se představí, sdělí o sobě základní informace a odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného • rozlišuje tykání a vykání • poděkuje • tvoří otázky, odpovědi • umí používat zápor ve větě • prosí o opakování sdělení • získá informace o jiných osobách • vypráví o sobě • zná základní informace o německy mluvících státech ***Čtení s porozuměním*** o orientuje se v formuláři ***Psaní*** • vyplní formuláře • napíše písemné sdělení základních údajů o osobě	MV – 6.1 OSV – 1.2.1, 1.2.8 Zeměpis – země, ve kterých se mluví německy
2. Meine Familie:/Moje rodina		
▪ Gramatika – vazba *von* – přídavné jméno v přísudku	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se rodiny	OSV – 2.1.1, 2.2.2

– přivlastňovací zájmena: *mein/e*, *dein/e* ▪ Slovní zásoba – rodina – protiklady – rodinné foto – obrázkový příběh – projekt „Meine Familie“ (Moje rodina)	***Mluvení*** • vypráví o své rodině - představí členy rodiny, sdělí základní informace a odpovídá na jednoduché otázky • dokáže vyprávět podle fotografie • má základní prostorovou orientaci • vypráví obrázkový příběh ***Čtení s porozuměním*** • pracuje se slovníkem • rozumí jednoduchému krátkému textu – obrázkový příběh ***Psaní*** • napíše jednoduchý text o členech své rodiny	
3. Freunde:/Přátelé		
▪ Gramatika – předložka *um* v časových údajích – a 3. stupeň - *gern* – nepřímý pořádek vět v oznamovací větě ▪ Slovní zásoba – popis osoby – projekt „Mein Freund/Meine Freudin“ (Můj kamarád/Moje kamarádka)	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se zájmových aktivit ***Mluvení*** • určí čas, orientuje se v časových údajích • popíše osoby • vypráví o kamarádovi, sdělí základní informace a odpovídá na jednoduché otázky ***Čtení s porozuměním***	MKV – 2.2, 2.3 MV – 6.1

	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ***Psaní*** • napíše jednoduchý text – vypracuje projekt o svých kamarádech a jejich zájmech	
4. Schule, Schule:/Škola, škola		
▪ Gramatika – zápor *kein* – určitý a neurčitý člen – rozkazovací způsob ▪ Slovní zásoba – školní věci a potřeby ▪ Reálie německy mluvících zemí – Německo	***Mluvení*** • pojmenuje školní věci • umí pracovat s otázkou "Wie heiβt das auf Deutsch?" (Jak se to řekne německy) • popíše předměty • zná základní informace o Německu ***Čtení s porozuměním*** • umí pracovat s textem, umí hledat potřebné informace	MV – 7.2 Zeměpis - Německo
5. Mein Hobby:/Můj koníček		
▪ Gramatika – časování pravidelných sloves v přítomném čase – časování slovesa *sein* – předložka *am* v časových údajích – přivlastňovací zájmena *ihr/e, sein/e* ▪ Slovní zásoba – zájmy (koníčky) – email, dopis – telefonování – projekt „Meine Hobbys" (Moje	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se zájmových aktivit ***Mluvení*** • popíše činnosti během týdne • sdělí základní informace a odpovídá na jednoduché otázky • telefonuje: domluví se, odmítne • rozumí slovům a větám - vypráví o	EGS – 1.2, 1.3, 2.4 **OSV – 1.3.2** Výchova k občanství – organizace volného času

zájmy)	koníčcích ***Čtení s porozuměním*** • pracuje se slovníkem ***Psaní*** • napíše email nebo dopis • odpoví na dopis • napíše jednoduchý text	
6. Ich habe ein Computer:/Já mám počítač		
▪ Gramatika – časování slovesa *haben* – podstatná jména ve 4. pádu s určitým i neurčitým členem – zápor *kein* ve 4. pádu ▪ Slovní zásoba – počítač a jeho příslušenství – zvířata – telefonování – projekt „Mein Lieblingstier“ (Moje nejoblíbenější zvíře) ▪ Reálie německy mluvících zemí – Vídeň	***Poslech s porozuměním*** • rozumí slovům a větám týkající se slovní zásoby – počítač a jeho příslušenství; zvířata ***Mluvení*** • telefonuje • popíše zvířata • popis činností na počítači • vypráví o domácích mazlíčcích • odpoví záporně • umí používat 4. pád • zná zajímavosti města Vídeň ***Čtení s porozuměním*** • pracuje se slovníkem • umí pracovat s textem, umí vyhledat důležité informace	EVVO – 4.1 MV – 6.3 Přírodopis – zvíře jako domácí mazlíček, péče o zvíře, popis zvířete Zeměpis – Vídeň jako hlavní město Rakouska

	Psaní • píše krátké vyprávění o svém domácím mazlíčkovi/o svém oblíbeném zvířeti	
7. Wo und wann?:/Kde a kdy		
▪ Gramatika – časové údaje – hodiny – předložka in v časových údajích a ve 3. pádě – množné číslo některých podstatných jmen ▪ Slovní zásoba – pozvání – roční období – měsíce – svátky – číslovky do 100 a početní operace – projekt „Meine Geburtstagparty“ (Moje narozeninová oslava) ▪ Reálie německy mluvících zemí – Mnichov	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech • dokáže zachytit z poslechového cvičení časové údaje ***Mluvení*** • pojmenování měsíců a ročních období • pozve kamarády na oslavu • počítá do 100, ovládá základní matematické úkony • určuje čas a umí požívat předložku *im* • umí používat předložku *in* ve 3. pádě • zná zajímavosti města Mnichov ***Čtení s porozuměním*** • pracuje se slovníkem – rozumí informacím na narozeninové pozvánce ***Psaní*** • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • dokáže napsat pozvánku na narozeninovou oslavu	OSV -2.2.1, 2.2.2, 2.3.6 Zeměpis – město Mnichov
8. Ferien:/Prázdniny		

▪ Gramatika – sloveso *möchten* – předložka *nach* – časování nepravidelného slovesa *fahren* ▪ Slovní zásoba – země EU – pozdrav z prázdnin – projekt „Meine Traumreise“/Traumferien“ (Moje vysněná cesta/dovolená) ▪ Reálie – země EU	***Poslech s porozuměním*** • rozumí rozhovoru týkající se kupování jízdenky a rezervování hotelového pokoje a zachytit důležité informace ***Mluvení*** • vyjádří cestovní přání • jednoduše popíše plán na prázdniny • dokáže vyřešit jednoduchou konverzační situaci - koupí si jízdenku, zjistí údaje o ubytování • řekne údaje o sobě • má přehled o státech EU a umí je pojmenovat ***Čtení s porozuměním*** • dokáže se orientovat v dotazníku ***Psaní*** • napíše pozdrav z dovolené • dokáže vyplnit dotazník • napíše jednoduchý text v podobě projektu na téma – „Moje vysněná cesta“	EGS – 2.1, 2.3 MV – 1.5 Zeměpis – státy EU
9.ročník		
1. Bei uns:/U nás		
▪ Gramatika – opakování časování sloves v přítomném čase – časování nepravidelných sloves v přítomném čase – slovesa s odlučitelnými předponami	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se bydlení ***Mluvení*** • popíše místo, kde bydlí	OSV – 1, 2

▪ Slovní zásoba – byt, bydlení – projekt „Mein Traumhaus/Traumzimmer“ (Vysněný dům, vysněný pokoj) ▪ Reálie – Bydlení ve světě	• hovoří o bydlení • vyjádří své představy o bydlení ***Čtení s porozuměním*** o pracuje se slovníkem ***Psaní*** • napíše jednoduchý text na téma „Můj dům“, „Můj byt“ • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • napíše krátké vyprávění o svém vysněném bydlení	
2. Wie komme ich …?:/Jak se dostanu...?		
▪ Gramatika – předložka „in“ ve 3. p. – vazba „es gibt“ – předložky se 3. pádem – osobní zájmena ▪ Slovní zásoba – pozvání, dopis – moje město, příroda – plán města – projekt „Meine Stadt“ (Moje město) ▪ Reálie německy mluvících zemí – Salzburg a osobnost skladatele W. A. Mozarta	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se popisu města či vesnice ***Mluvení*** • orientuje se ve městě, hovoří a reaguje na popis cesty, umí pracovat s otázkou na směr cesty • poděkuje, vyjádří souhlas, odmítnutí • zná základní informace o městě Salzburg a W. A. Mozartovi ***Čtení s porozuměním*** • globálně porozumí základním nápisům ve městě, podá informace	MV – 6.1 Zeměpis – památky v Salzburgu Hudební výchova – W. A. Mozart

	Psaní • napíše krátké vyprávění o místě, kde žije	
3. Mein Tag:/ Můj den		
▪ Gramatika – některá způsobová slovesa – číslovky do 100000 – časové údaje – zájmena ▪ Slovní zásoba – denní program – povinnosti a koníčky – projekt „Mein Tagesprogram“ (Můj denní program) ▪ Reálie německy mluvících zemí – Aktivity dětí u nás a v jiných zemí (Rakousko, SRN)	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se popisu denních činností a aktivit • umí zachytit důležité informace, popř. doplnit je do textu ***Mluvení*** • vypráví o průběhu dne • vypráví o povinnostech, koníčcích, schopnostech • sdělí základní informace a odpovídá na jednoduché otázky • vypráví, co se smí a nesmí • dokáže o něco požádat • ovládá číslovky do 100000 ***Čtení s porozuměním*** • pracuje se slovníkem • orientuje se v krátkém textu týkající se denních činností a aktivit ***Psaní*** • napíše jednoduchý text – popíše svůj denní program	MKV – 2.2 OSV – 1.3.2, 1.4.3 Výchova k občanství – plánování volného času, zájmy a koníčky
4. Meine Woche:/ Můj týden		
▪ Gramatika – další způsobová slovesa	***Poslech s porozuměním*** • rozumí jednoduchým poslechovým textům	MV – 6.2 OSV – 1.3.2, 1.4.3

– předložka *in* ve 4.p. – další předložky – zájmeno *man* ▪ Slovní zásoba – rozvrh hodin, vyučování – volný čas – sport – projekt „Meine Woche“ (Můj týden)	pojednávajících o rozvrhu hodin • zachytí důležité informace z vyprávění o činnostech v týdnu ***Mluvení*** • vypráví o činnostech ve škole - rozvrhu hodin, volném času a sportu • sdělí základní informace a odpovídá na jednoduché otázky – reaguje na otázky týkající se školy a rozvrhu hodin • porozumí číselným údajům ***Čtení s porozuměním*** • porozumí číslům, údajům v textu • orientuje se v rozvrhu hodin ***Psaní*** • napíše jednoduchý text – vypráví o svých aktivitách během týdne	
5. Was tut dir weh?:/ Co tě bolí?		
▪ Gramatika – slovesa haben a sein v pretéritu – zájmena ▪ Slovní zásoba – tělo, části těla, nemoci – u lékaře	***Poslech s porozuměním*** • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech – rozhovor u lékaře ***Mluvení*** • ovládá části těla • dokáže mluvit o nemocech a bolestech • popíše zdravotní problémy • rozhovor u lékaře • popíše situace, kde byl, co dělal • dokáže převyprávět pohádku	OSV – 1.3.1 Přírodopis – lidské tělo

	Čtení s porozuměním • orientuje se v textu, který pojednává o nemocech a bolestech • rozezná v textu minulý čas sloves „sein“ a „haben“ ***Psaní*** • popíše svou poslední návštěvu u lékaře	
6. In der Stadt:/ Ve městě		
▪ Gramatika – předložky ▪ Slovní zásoba – nakupování – doprava – situace v obchodě, na poště, na nádraží ▪ Reálie německy mluvících zemí – Berlin	***Mluvení*** • reaguje na situace a rozhovory na ulici, v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku, • umí požádat o informaci, poděkuje za ni • popíše dopravní prostředky • zná informace o Berlínu ***Čtení s porozuměním*** o rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • pracuje se slovníkem	EGS – 3.4 OSV – 1.1.3 Zeměpis – hlavní město Německa Berlín
7. Oh, das Wetter heute:/ To dnešní počasí		
▪ Gramatika – zájmena osobní a přivlastňovací – préteritum některých modálních sloves – množné číslo ▪ Slovní zásoba – počasí	***Poslech s porozuměním*** o rozumí slovům a větám týkající se počasí, ročních období, svátků a módy ***Mluvení*** • popíše počasí a činnosti v různých ročních obdobích	EVVO – 4 MV – 1.1 Zeměpis – počasí

– roční období – oblečení – tradice a zvyky, svátky – projekt „Meine Kleidung“ (Moje oblečení)	• popíše oblečení • umí blahopřát v ústní formě ***Čtení s porozuměním*** • pracuje se slovníkem • umí pracovat s krátkým textem, kde je popisováno počasí, popř. móda ***Psaní*** • umí blahopřát v písemné formě • jednoduše popíše události – počasí a svátky během roku • napíše svůj názor na školní uniformy, popř. jak by měly/neměly vypadat • napíše krátké vyprávění na téma „Moje oblečení“	
8. Wieder Ferien:/Zase prázdniny		
▪ Gramatika – souvětí – stupňování přídavných jmen a příslovcí – zeměpisné názvy – sloveso *möchten* - opakování – závěrečné opakování ▪ Slovní zásoba – dovolená, prázdniny – cestování – sport – povolání – projekt „Mein Traumberuf“ (Moje vysněné povolání) ▪ Reálie	***Poslech s porozuměním*** o rozumí slovům a větám pojednávající o povolání, cestování po světě a prázdninových plánech ***Mluvení*** • plánuje dovolenou, prázdniny • vyjádří, co se mu líbí, nelíbí, co ho baví • ovládá zeměpisné názvy ***Čtení s porozuměním*** • orientuje se v textu, který pojednává o různých zeměpisných lokalitách ***Psaní***	EGS – 3.4

– zeměpisné názvy	• napíše krátké vyprávění, kde by chtěl trávit prázdniny • napíše jednoduchý text na téma „Moje vysněné povolání“	

5.9 Matematika a její aplikace

Oblast: Matematika
Předmět: Matematika 2. stupeň

1. Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** v RVP ZV.

Matematika pomáhá žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Předmět Matematika rozvíjí a postupně prohlubuje abstraktní, analytické i logické myšlení. Prostřednictvím matematických znaků, útvarů a pojmů uvádí žáky do číselných a prostorových vztahů, učí žáky kritickému a přesnému myšlení a usuzování. Umožňuje žákům osvojovat si různé strategie učení, vede k všestranné a účinné komunikaci. Rozvíjí schopnost pracovat účelně s informacemi a přirozeným způsobem využívá současné informační technologie. Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu.

2. Časové vymezení

Týdenní časová dotace:

6. ročník – 4 hodiny
7. ročník – 5 hodin
8. ročník – 5 hodin
9. ročník – 4 hodiny

3. Organizační vymezení

Předmět Matematika je realizován v odborné učebně matematiky, pro třídu s handicapovaným žákem v učebně číslo 1 v přízemí, popřípadě v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí – učebna Fyziky.
Základní formou výuky je výklad, skupinové vyučování nebo diskuse, dále je vyučovací hodina doplňována samostatnou prací a soutěžemi.

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k výběru a využívání vhodných způsobů pro učení, k promýšlení postupů při řešení matematických úloh,
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k propojování do širších celků, k jejich využívání v různých oblastech, klade důraz na aplikaci matematických poznatků v praxi,
- umožňuje práci žáků s ohledem na jejich rozdíly ve znalostech a pracovním tempu,
- vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- předkládá dostatek problémových situací souvisejících s učivem matematiky,

- vede k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, podněcuje žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému,
- umožní žákům samostatné řešení problémů; vede k volbě vhodných způsobů řešení; k užívání logických matematických postupů,
- vede žáky k ověřování vybraných postupů, k jejich posouzení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k správnému užívání matematických pojmů, symbolů a značek,
- vede žáky k tomu, aby dokázali vyslechnout druhého, vhodně na jeho promluvu reagovali,
- vede žáky k výstižné argumentaci,
- předkládá různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje žákům při řešení některých matematických úkolů spolupracovat ve dvojicích nebo ve skupinách v různých rolích,
- vede žáky k tomu, aby dokázali vhodným způsobem požádat vyučujícího nebo spolužáka o radu nebo pomoc, aby ji sami uměli nabídnout,
- vede žáky k respektování názoru druhých,
- podněcuje žáky k přiměřenému sebehodnocení.

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje respektování pravidel vhodného chování, dodržuje je společně s nimi
- respektuje přesvědčení a názory druhých lidí.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede k účinnému využívání pomůcek a materiálů, nástrojů a vybavení,
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel,
- vede k dodržování pravidel při využívání výpočetní techniky,
- vede žáka k efektivitě při organizování vlastní práce.

A. Číslo a proměnná
B. Závislosti, vztahy a práce s daty
C. Geometrie v rovině a v prostoru
D. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6. ročník		
A. Číslo a proměnná		
Desetinná čísla		
• desetinná čísla • převádění jednotek délky, obsahu, hmotnosti	• užívá desetinná čísla ke kvantitativnímu vyjádření celek – část • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • provádí početní operace s desetinnými čísly	FYZ - Měření hmotnosti tělesa FYZ - Měření délky pevného tělesa FYZ - Měření objemu tělesa FYZ - Měření hmotnosti tělesa FYZ - Hustota ZEM - Geografie FYZ - Práce, výkon, energie, teplo FYZ - Elektrické jevy OSV1 - 1.1.2
Dělitelnost		

• násobek, dělitel • znaky dělitelnosti • společný dělitel a násobek • prvočíslo a číslo složené	• modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	
C. Geometrie v rovině a prostoru		
Lineární a rovinné útvary		
• vzájemná poloha bodů a přímek v rovině • úhel • druhy úhlů	• využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti při řešení konstrukčních úloh • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • sestrojí úhel dané velikosti • graficky a početně sčítá a odčítá úhly	FYZ - Světelné jevy FYZ - Optické jevy ZEM - Práce s úhly na mapách OSV - 1.1.2; 1.5.1
Trojúhelník		
• úhly v trojúhelníku • trojúhelníková nerovnost • základní druhy trojúhelníků	• načrtne a sestrojí trojúhelník • využívá matematickou symboliku	FYZ - Skládání sil OSV - 1.1.2; 1.5.1

	• charakterizuje a třídí trojúhelníky	
Shodnost, souměrnost		
• shodnost • osová a středová souměrnost • osa úhlu a úsečky	• umí zobrazovat v osové a středové souměrnosti • určí osově i středově souměrné útvary	FYZ - Světelné jevy OSV - 1.1.2; 1.5.1
Objem a povrch kvádru a krychle		
• jednotky obsahu • jednotky objemu • síť kvádru a krychle • zobrazování ve volném rovnoběžném promítání	• určuje a charakterizuje základní tělesa – kvádr a krychle • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť jednoduchých těles v rovině • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	FYZ - Měření objemu tělesa OSV - 1.1.2; 1.5.1
D.Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých	OSV - 1.5.1; 1.1.3

	tematických a vzdělávacích oblastí	
7. ročník		
A. Číslo a proměnná		
Zlomky		
• úpravy zlomků (rozšiřování a krácení) • smíšené číslo • operace se zlomky, složený zlomek • procento	• provádí početní operace se zlomky • užívá zlomku ke kvantitativnímu vyjádření celek – část • analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy • modeluje konkrétní situace, v nichž využívá zlomků • chápe pojem procento jako vyjádření setiny z určité části	FYZ - Hustota FYZ - Pohyb a klid tělesa (jednotky tvaru km/h) OSV - 1.1.3; 1.1.2
Celá čísla		
• absolutní hodnota • operace s celými čísly	• provádí početní operace s celými čísly • řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel	FYZ - Elektrické vlastnosti látek FYZ - Měření teploty
Racionální čísla		
• operace s racionálními čísly	• provádí početní operace v oboru racionálních čísel	FYZ - Měření teploty FYZ - Pohyb a klid tělesa FYZ - Posuvné a otáčivé účinky sil

	• porovnává libovolná racionální čísla	FYZ - Mechanické vlastnosti kapalin FYZ - Mechanické vlastnosti plynů
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		
• poměr • postupný a převrácený poměr	• řeší modelování a výpočtem situace vyjádřené poměrem • pracuje s měřítky map a plánů • užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vtahu celek – část.	ZEM - Měřítko plánu a mapy OSV - 2.3.3
Úměra, trojčlenka		
• přímá a nepřímá úměrnost	• užívá trojčlenku pro řešení úloh z praktického život	
Procenta		
• procento, promile • procentová část • základ • počet procent	• chápe alternativní vyjadřování části celku různými způsoby (procentem, desetinným číslem, zlomkem) • řeší aplikační úlohy na procenta	FYZ - Deformační účinky tření OSV – 1.1.2 EGS – 1.1.
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		
	• prakticky užívá pravoúhlou soustavu souřadnic • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • sestrojuje grafy přímých a nepřímých úměrností	

Grafy		
• čtení z grafu • základní interpretace dat	• zpracovává a vyhodnocuje data • porovnává soubory dat	
C. Geometrie v rovině a prostoru		
Rovinné útvary		
	• rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti	
Trojúhelník		
• věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití • konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu • konstrukce kružnice opsané a vepsané danému trojúhelníku • výšky a těžnice • střední příčky trojúhelníku	• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh	PŘ - Šestiúhelníkový fenomén v přírodě (včelstvo) OSV - 1.1.1
Čtyřúhelníky, mnohoúhelníky		
• pravidelné a nepravidelné n-úhelníky • rovnoběžník • lichoběžník • deltoid	• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary	FYZ - Skládání sil, těžiště, hmotný bod

Obvody a obsahy		
• obvod a obsah rovnoběžníku • obsah trojúhelníku • lichoběžník (vlastnosti, druhy, obvod a obsah)	• odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných obrazců	
Hranoly		
• kvádr, krychle, hranol (kolmý)	• rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi • vypočítá povrch tělesa • načrtne a sestrojí sítě základních těles	
D. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	OSV – 1.5.1; 1.1.3
8. ročník		
A. Číslo a proměnná		

Mocniny a odmocniny		
• druhá a třetí mocnina • druhá odmocnina	• určí druhou a třetí mocninu čísla pomocí kalkulačky a tabulek • užívá ve výpočtu druhou mocninu a odmocninu	OSV – 1.1.2
Mocniny s přirozeným mocnitelem		
• operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti • zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti • zápis čísla ve tvaru $a . 10^n$, kde $a < 10$	• provádí početní operace mezi mocninami s přirozeným exponentem	ZEM, FYZ - astronomie (vyjádření velkých čísel pomocí mocnin) FYZ - volný pád
Proměnné a výrazy		
• číselné výrazy • hodnota číselného výrazu • výrazy s proměnnou • celistvý výraz • mnohočleny	• na konkrétních mnohočlenech s jednou proměnnou aplikuje pojmy člen, koeficient, stupeň mnohočlenu, hodnota mnohočlenu • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • sčítá, odčítá a násobí mnohočleny, dělí mnohočleny jednočlenem • rozloží mnohočlen na součin vytýkáním a pomocí vzorce	OSV – 1.1.1; 1.1.2
Lineární rovnice		

• rovnost a rovnice • ekvivalentní úpravy • slovní úlohy řešené rovnicemi	• využívá ekvivalentních úprav při řešení rovnice • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice • vyjadřuje neznámou ze vzorce	FYZ - Elektromagnetické záření FYZ - Jaderná energie FYZ - Deformační účinky tření FYZ - Mechanické vlastnosti kapalin FYZ - Práce, výkon, energie, teplo OSV – 1.1.2; 1.1.3
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
Úvod do statistiky a finanční matematiky		
• statistický soubor • statistická šetření • jednotka, znak, četnost • grafy a diagramy • jednoduché a složené úrokování	• provádí statistická šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry • vytváří a čte grafy a diagramy • porovnává soubory dat	ZEM - Složení obyvatel, průmysl IKT - měna a její kurzy (hledání na internetu) OSV – 2.2.2; 2.4.2 EGS – 1.1. MV – 7.3
C. Geometrie v rovině a prostoru		
Pythagorova věta		
	• chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku a používá je při řešení úloh	D - Pythagoras
Rovinné útvary		

• kruh • kružnice • množiny bodů dané vlastnosti • základní konstrukční úlohy • základní části konstrukce – rozbor, popis konstrukce, konstrukce, diskuse	• chápe polohové vztahy přímka kružnice, kružnice – kružnice • vypočítá délku kružnice a obsah kruhu, zná číslo π • charakterizuje útvary pomocí množin bodů dané vlastnosti • využívá množiny bodů dané vlastnosti k řešení polohových i nepolohových konstrukčních úloh • využívá vhodnou matematickou symboliku • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (např. využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách)	D - Přínos řecké matematiky pro geometrii v současnosti, Ludolph van Ceulen, Thalét FYZ - Stavba látek OSV – 1.5.1; 1.1.1
Tělesa		
• válec • objem, povrch, síť válce	• odhaduje a vypočítá objem a povrch válce • načrtne a sestrojí síť válce • načrtne a sestrojí obraz válce v rovině	OSV – 1.5.1
D. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých	OSV – 1.5.1; 1.1.3

	tematických a vzdělávacích oblastí	
9. ročník		
A. Číslo a proměnná		
Soustavy lineárních rovnic		
	• řeší soustavy rovnic metodou sčítací a dosazovací • ve vhodných případech užívá grafické řešení • používá soustavy rovnic k řešení slovních úloh • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	FYZ - řešení úloh OSV – 1.1.1; 1.1.2, 1.3.3
Lomené výrazy		
	• počítá s lomenými výrazy (užívá dovednosti získaných při práci se zlomky)	
Rovnice s neznámou ve jmenovateli		
	• převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární • používá rovnice k řešení slovních úloh	
B. Závislosti, vztahy a práce s daty		
Funkce		

• soustava souřadnic • definiční obor a obor funkce • vlastnosti funkce • přímá a nepřímá úměrnost • lineární funkce	• chápe funkce je závislost proměnných • určuje vlastnosti funkce (rostoucí, klesající, konstantní) • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • sestrojí graf funkce zadané tabulkou	D - René Decartes FYZ - Střídavý proud FYZ - Elektromagnetické záření FYZ - Síly, skládání sil
C. Geometrie v rovině a prostoru		
Tělesa		
• jehlan, kužel, koule • zobrazovací metody • povrchy a objemy	• rozeznává tělesa podle sítí a plášťů, sestrojuje síť tělesa plášťů • zobrazí tělesa ve volném rovnoběžném promítání • rozlišuje rotační tělesa a chápe, jak vznikají • odhaduje a počítá povrchy a objem	F - praktické měření objemů, plošné a objemové jednotky Z - Země jako rotační těleso, poledníky, rovnoběžníky, práce s globusem OSV – 1.1.1; 2.4.2; 3.1.1
Podobnost trojúhelníků	• rozlišuje shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení umí zdůvodnit užitím vět o shodnosti a podobnosti geometrických útvarů	OSV – 1.1.1
Goniometrie a trigonometrie		

• goniometrické funkce a jejich vlastnosti • vztahy mezi goniometrickými funkcemi • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku	• rozumí využití podobnosti pravoúhlých trojúhelníků k zavedení funkce sinus, kosinu, tangens a kotangens • využívá vlastnosti goniometrických funkcí pravoúhlého trojúhelníka při řešení úloh z praxe	
D. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	OSV – 1.5.1; 1.1.3

5.10. Oblast: Informační a komunikační technologie
Předmět: Informační a komunikační technologie

1. Charakteristika předmětu
2. Obsahové vymezení - Hlavním smyslem zařazení do základního vzdělávání je dosažení informační gramotnosti u všech žáků. V průběhu povinného vzdělávání by měli žáci získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií. Je nutné, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se je naučili vyhledávat, třídit a tvořivě používat v dalším vzdělávání a v praktickém

životě. Zvládnutí výpočetní techniky, používání internetu i jiných digitálních médií jim dává další možnosti učení a spolu s využitím výukových programů je tak možné je aplikovat ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání.

3. Časové vymezení - Týdenní hodinová dotace - 1 vyuč.hodina v 6.ročníku
- 1 vyuč.hodina v 7.ročníku

4. Organizační vymezení - Výuka probíhá v učebně VT

5. Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

1.Kompetence k učení

- umožňovat využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti vlastní činnosti (práce s výukovými programy)
- vést žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací a poznatků (práce na vhodných webových stránkách)
- volit postupy a formy odpovídajíc věku a zkušenostem pro zpracování daných úkolů

2. Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů (výukové programy, Internet)
- samostatně pracovat

3. Kompetence komunikativní

- umožnit žákům využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií na odpovídající úrovni
- komunikovat s okolním světem

4. Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci ve skupině (dílčí činnosti při projektech)
- vést žáky k tomu, aby dokázali vhodným způsobem požádat o pomoc a radu, uměli ji sami nabídnout

5. Kompetence občanské

- vést žáky k dodržování řádu učebny výpočetní techniky
- při práci na Internetu umožnit žákům porovnávat informace z různých oblastí
- vést žáky k dodržování pravidel slušného chování při komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky

6. Kompetence pracovní

- vyžadovat šetrnost při práci s výpočetní technikou

A. Vyhledávání informací a komunikace
B. Zpracování a využití informací

Učivo	Výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6. ročník		
A. Vyhledávání informací a komunikace		
▪ zásady práce s počítačem z hlediska ochrany zdraví ▪ vývoj toku informací ve společnosti ▪ základní komunikační služby na internetu (e-mail, chat, telefonie, ..) ▪ internet, popis a základní funkce, základní pojmy práce s internetem ▪ internetové prohlížeče, využití	• při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché postupy • vyhledává informace na portálech • komunikuje pomocí internetu • respektuje bezpečnostní pravidla při práci s hardware i software • respektuje autorská práva v oblasti výpočetní techniky	• OSV-1.1.3; OSV-1.3.2; MV-1.1;1.5;2.3 • EGS-2.1; 2.4;3.6 • MKV-2.2; 2.5 • OSV-1.2.2; EVVO-4.4 • OSV-2.3.8; VDO-6.2.1 • EVVO-4.2 • většina předmětů – internetový prohlížeč
B. Zpracování a využití informací		
▪ seznámení s jedním formátem textových dokumentů ▪ grafické nástroje operačního systému ▪ zabezpečení dat před ztrátou	• uplatňuje základní typografická a estetická pravidla při práci s textem • používá grafické nástroje • rozumí základním pojmům z ochrany dat	• většina předmětů – program MS Word • většina předmětů – program Malování
7. ročník		
A. Vyhledávání informací a komunikace		
▪ komunikační programy a nástroje ▪ autorské právo na internetu	• komunikuje po internetu • rozumí specifičnosti internetové komunikace	• MKV-2.6; EGS-2.4; 3.6; VO-Globalizace • MKV-3.5

▪ licencování software, umísťování dat na internet ▪ soukromí na internetu	• rozumí rizikům přístupu na internet z pohledu ochrany dat • vyhledává data na internetu z více zdrojů, v knihovnách a databázích • kombinuje postupy při vyhledávání dat	• OSV-2.3.8; • EVVO-4.2
B. Zpracování a využití informací		
▪ kancelářský balík v prostředí Windows ▪ zabezpečení dat před ztrátou ▪ antivirové programy, spam	• zvládá použití textového editoru a formátů písma textových dokumentů • používá tabulkový procesor • používá prezentační software • chrání data před poškozením a ztrátou	• většina předmětů – program MS Word • M - program MS Excel • většina předmětů – program MS PowerPoint

5.11 Člověk a společnost

5.11.1 Dějepis

Oblast: Člověk a společnost
Předmět: Dějepis

Členění oboru vzdělávací oblasti: 8 tematických okruhů

A Člověk v dějinách
B Počátky lidské společnosti
C Nejstarší civilizace,Kořeny evropské kultury
D Křesťanství a středověká Evropa
E Objevy a dobývání,Počátky nové doby
F Modernizace společnosti
G Moderní doba
H Rozdělený a integrující svět

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení:** seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi,které ovlivnily dějiny,a tudíž mají význam i vliv na orientaci v současném životě,poskytuje jim schopnost orientovat se v hlavních obdobích dějinného vývoje a zejména vlastního národa.Ovlivňuje žáky k vytváření pozitivních postojů týkajících se úcty ke kulturnímu dědictví,ochrany historických i kulturních památek i k respektování národních specifik v současném světě.

2. **Časové vymezení:**týdenní dotace 6.-8.ročník-2 vyučovací hodiny,9.ročník -1 vyučovací hodina

3. **Organizační vymezení:**výuka probíhá v učebně dějepisu,podle potřeby v učebně VT

4. **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**

1.Kompetence k učení

- zadávat úkoly,při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky používané v dané vzdělavací oblasti
- zadávat úkoly,které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vést k zamyšlení nad historickým vývojem

2.Kompetence k řešení problémů

- vést ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- zařazovat rozmanité aktivity /diskuse k danému tématuvýklad,nákresy zařazovatmetody,při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- ,řešení problému,ICT,AV technika/

3.Kompetence komunikativní

- vést žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazovat do výuky diskusi
- vést žáky k věcnému argumentování
- vést žáky k práci s různými typy textů
- vést k využívání informačních a komunikačních prostředků pro co nejlepší řešení problému nebo dané situace

4.Kompetence sociální a personální

- vytvářet příznivé klima třídy
- dodávat žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhat

5.Kompetence občanské

- reflektovat při výuce společenské i přírodní dění.
- vést žáky k braní ohledu na druhé
- motivovat žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstovat v žácích vztah k tradicím,národnímu,historickému a kulturnímu dědictví-využití regionálních dějin

.6.Kompetence pracovní

- vytváření pracovních návyků při práci s odbornou literaturou

- umožňovat žákům vzájemně si radit a pomáhat
- požadovat dodržování dohodnuté kvality práce
- vést žáky k využívání znalostí

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6.ročník		
A Člověk v dějinách ▪ Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách ▪ Historické prameny ▪ Historický čas a prostor	▪ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků,uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány, orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	OSV – 1.1.1,1.1.2,1.1.3 EV – 3.1,3.2,3.3,3.4,3.5 Z-orientace na mapě
B Počátky lidské společnosti ▪ Člověk a lidská společnost v pravěku	• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na naše území	Ov-vznik náboženství Vv-vznik umění Př-pěstování rostlin,chov zvěře Ov-demokracie, Nesvoboda,obranná válka,náboženství VDO – 2.4 , 4.2 Vznik filozofie Lit.-Homér,řecké divadlo,báje a pověsti Vv-sochařství,architektura Přír. vědy-hledání příčin jevů Mat.-řečtí matematici Fyz.-Archimedes Čj-rozvoj vyjadřování

		Zem.-práce s mapou Tv-O H-tradice	
C Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury ▪ nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ▪ starověký Egypt ▪ starověká Mezopotámie ▪ starověká Fénicie,Kanaán a starý Izrael ▪ starověká Indie ▪ starověká Čína ▪ kočovné národy Asie ▪ antické Řecko a Řím ▪ Střední Evropa její styky s antickým Středomořím	• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	MKV – 2.3	
učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy,průřezová témata**	
7. ročník			
D Křesťanství a středověká Evropa ▪ Nový etnický obraz Evropy, utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj ▪ Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) ▪ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě ▪ Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských	Z-mapa Lit.-nejst.pís.pam. Ov-šíření křesťanství,úloha církve Vv-kultur.slohy	

▪ Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev ▪ Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	
E Objevy a dobývání, počátky nové doby ▪ Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou ▪ Zámořské objevy a počátky dobývání světa ▪ Český stát a velmoci v 15.-18. stol.	• vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus, rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných	Ov-husitská tradice v České kultuře náboženství Z-mapa Ov-liter.-J.A.Komenský OSV – 2.2.3

	kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	
učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy,průřezová témata**
8. ročník		
F Modernizace společnosti ▪ Počátky kapitalismu v Anglii, anglická revoluce, zrod moderní vědy, přechod k průmyslové revoluci, absolutismus v Evropě, baroko, osvícenství ▪ Sociální otázka, národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa, revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů, politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva, kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus.	• vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vela, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí	Osobnosti-Ov VDO – 4.4

	význam kolonií	
učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy,průřezová témata**
9. ročník		
G Moderní doba ▪ První světová válka, její politické, sociální a kulturní výsledky ▪ nové politické uspořádání Evropy, úloha USA ve světě; vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy ▪ mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy-komunismus, fašismus, nacismus-důsledky pro ČSR a svět ▪ Druhá světová válka, holocaust; situace v našich Zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války.	• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	CH-chemické zbraně Lit.-díla s válečnou tematikou MKV - 3.1,3.3,3.4,3.6 VDO – 4.1,4.2,4.3,4.4,4.5 MKV – 5.1,5.2,5.3,5.4
H Rozdělený a integrující se svět ▪ Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ▪ vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech,	• vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	EGS – 2.3 , 3.2 VDO – 2.2 , 2.4 MV – 5.1,5.2,5.4,5.6,5.7,5.8

srovnání s charakteristikou západních zemí). ▪ Československo od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR, rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ▪ problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava.	• posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	

5.11.2 Výchova k občanství

Oblast: Člověk a společnost
Předmět: Výchova k občanství

Charakteristika předmětu:
1/ Obsahové vymezení

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- preventivní ochrana zdraví a uplatňování zdravého způsobu života
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům

- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- orientaci se v konfliktních a krizových situacích
- uvědomování si základních potřeb a problémů rodinného života
- vypěstování si kultivovaného chování, které povede k navazování zdravých partnerských vztahů

2/ Časové vymezení

- 6. – 8.ročník 1 hodina týdně
- 9.ročník 2 hodiny týdně

3/ Organizační vymezení

- třída
- učebna PC
- venkovní areál školy, exkurze

4/ Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:
- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup: - kladení otevřených otázek
- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup: - zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
  podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své
  činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup: - vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup: - dodávání sebedůvěry
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybave

A. Člověk ve společnosti
B. Člověk jako jedinec
C. Stát a hospodářství
D. Stát a právo
E. Mezinárodní vztahy, globální svět
F. Sexuální výchova
G. Etika
H. Výchova ke zdraví

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6. ročník		
A. Člověk ve společnosti		
Naše škola, naše obec		
Život v naší škole, školní řád – práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, bezpečné prostředí ve škole, vklad základní školy pro život, kulturní a veřejný život obce, důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní pověsti a tradice, ochrana kulturních památek, přírodních	• Žák: • Vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům • vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti • na příkladech popíše zásady racionální	OSV – 1.3.1 OSV -1.3.2 OSV -2.1.1 OSV – 2.1.3 VDO -1.1 VDO -3.2 VDO -3.3

objektů a majetku, správní orgány obce, demokratické prvky při řízení života obce, úkoly obecního zastupitelstva, komunální volby,	přípravy na vyučování • uvede, jakých příležitostí k realizaci svých zájmů může využít ve své obci • uvede příklady místních tradic a zdůvodní, proč je dobré je udržovat • na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet • vysvětlí, jaké důležité funkce a úkoly plní správní a samosprávní orgány a úřady obce • vlastními slovy vyjádří, jaký význam mají komunální volby pro život obce • chápe proměny ve vnitřní struktuře rodiny uvědomuje si potřebu vzájemné tolerance a pochopení mezi partnery	
Náš region, naše vlast		
Náš region v minulosti a v přítomnosti, významná místa a památky regionu, významní rodáci, významné události, co nás proslavilo, vztah k vlasti, pojem vlasti a vlastenectví, významné osobnosti, významná místa a události, co nás proslavilo, důležité národní /státní/ svátky a významné dny, tradice české státnosti, důležité státní instituce a symboly Postavení a role ženy a muže, vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte, komunikace, kamarádství, přátelství a láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství	• na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony, uvede, co je typické pro region vlastní • uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností a zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa • popíše nejdůležitější regionální /národní/ zvyky a obyčeje v průběhu roku a zdůvodní, proč je slavíme • vyjádří, co nás navzájem spojuje v národ a co rozumíme pod pojmy vlast a vlastenectví • objasní, proč je třeba respektovat jiné	Z – významná místa naší republiky D – významní rodáci, co nás proslavilo, slavní předci, kulturní památky HV – regionální tance a písně ČJ – mateřský jazyk, pověsti MV – 3.1 MV – 3.6

	národy a národnosti • vysvětlí význam základních státoprávních pojmů /stát, prezident, parlament, vláda, volby • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	
D. Stát a právo		
Člověk a lidská práva		
Vztahy ve společenství, autorita, svoboda, soukromí, respekt ke svobodě a soukromí druhého člověka, důstojnost člověka, lidská práva univerzální a specifická / práva dětí, nezletilých, mladistvých, postižených, nemocných, starých lidí aj./	• uvede příklady potřebných lidí ve společnosti a způsoby, jak jim může pomoci nezletilá osoba • objasní, jaký význam má úprava lidských práv v dokumentech • uvede příklady některých specifických lidských práv, zdůvodní, proč je třeba lidská práva upravovat podle různých hledisek • vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce a společnosti dodržování lidských práv, zdůvodní význam jejich ochrany pro vlastní život	
F. Sexuální výchova		
Vztahy mezi lidmi, probuzené pohlaví	• chápe rozdíl mezi pouhou zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou projevující se trvalým citem, chápe, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života, chápe důležitost a příčiny změn	

	v psychice jedince v období puberty	
7. ročník		
A. Člověk a společnost		
Kulturní dědictví		
Člověk a jeho začleňování do společnosti, vrstevnická skupina, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Morálka a mravnost, morálka v osobním a veřejném životě, morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	• rozpozná začlenění do společenských vztahů a sociální role z těchto vztahů vyplývající • vysvětlí význam dodržování společenských norem • správně rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem • objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život • správně rozlišuje případy asertivní a agresivní mezilidské komunikace • rozpozná začlenění do společenských vztahů a sociální role z těchto vztahů vyplývající • vysvětlí význam dodržování společenských norem • správně rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem • objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život • správně rozlišuje případy asertivní a agresivní mezilidské komunikace	OSV – 2.2.1 OSV – 2.2.2 OSV – 2.2.1 OSV – 2.2.2

	• zdůvodní důležitost lidského jednání a rozhodování na základě mravních hodnot • objasní úlohu svědomí • vysvětlí význam osobní kázně pro vlastní život • na příkladech rozliší případy morálního a nemorálního jednání a zaujme k nim vlastní postoj • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	
C. Stát a hospodářství		
Majetek, vlastnictví a hospodaření		
Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	• objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami • správně rozezná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím • správně vystihne, z čeho vzniká rodinný rozpočet • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a	

	přebytkového rozpočtu domácnosti • rozpozná a porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního a rodinného rozpočtu • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	
D. Stát a právo		
Principy demokracie		
Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev	• objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	
Člověk a lidská práva		
Rovnost a nerovnost lidí, základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana a diskriminace, podmínky péče o lidská práva, respektování lidských práv a svobod jako základní předpoklad možného zapojení státu do mezinárodních struktur	• zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí • objasní význam úpravy lidských práv v dokumentech • uvede základní lidská práva garantovaná v dokumentech • uvede a popíše nejzávažnější problémy v oblasti lidských práv s možností řešení zákonnou cestou • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a	VDO – 2.2

	svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	
E. Mezinárodní vztahy, globální svět		
Globální problémy lidstva		
Významné planetární problémy, důsledky lidských zásahů do přírody, problémy osidlování, problémy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti, způsoby jejich řešení	• na příkladu uvede a charakterizuje nejzávažnější planetární problémy a způsoby jejich řešení • rozezná projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti • vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům	
F. Sexuální výchova		
Člověk a dospívání		
Fáze lidského života /dětství, puberta, dospívání, dospělost/ , proměna člověka v období dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, osobní vlastnosti, charakter člověka, sebehodnocení, sebepoznání, sebevýchova, volný čas, životospráva, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování / nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, preventivní lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazů a život ohrožujících stavů /úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě/	• stručně charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka • správně rozlišuje známky tělesné, duševní, citové a sociální proměny člověka • vysvětlí a zdůvodní význam vůle při překonávání překážek, zhodnotí význam vůle pro vlastní život v dospělosti • rozliší vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času • objasní význam rozumné životosprávy pro dospívajícího člověka • uplatňuje osvojené preventivní zp. rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými , přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdrav. problémem a v případě	OSV – 1.2.1 až 1.2.8

	potřeby vyhledá odbornou pomoc	
8. ročník		
A. Člověk ve společnosti		
Člověk v sociálních vztazích		
Přiměřené prosazování v životě, náročné životní situace Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích	• uvědomuje si potřebu přiměřeně se v životě prosazovat a zvládat náročné životní situace • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	OSV – 1.4.4 OSV – 1.4.4
B Člověk jako jedinec		
Podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka		
Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál, osobnost, jedinečnost osobnosti, cíle, touhy, možnosti, poznání, tvořivé myšlení, prožívání citů, vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečností, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí	• charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti důležité citové vlastnosti, uvědomuje si potřebu cílů • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	

	• rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	
Osobní rozvoj		
Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	• popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
C. Stát a hospodářství		
Peníze, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství		
Funkce a podoby peněz, formy placení Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Funkce a návaznost výroby, obchodu a služeb Nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání	• vysvětlí, jakou funkci má práce v životě jednotlivce a společnosti, popíše základní funkce a principy dělby práce v rodině a společnosti, • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí pojem úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	

	• na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	
D. Stát a právo		
Právní základy státu, státní správa a samospráva		
Znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	• vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti právní úprava některých oblastí společenského života, jaký význam má dodržování právních norem, používá základní právní pojmy	VDO – 2.1 VDO – 2.4 VDO – 3.1 VDO – 4.1 až 4.5
F. Sexuální výchova		
Láska, postoje k sexualitě a sexuálnímu chování, plánované rodičovství	• chápe, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, tolerance, nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost, aj. • uvědomuje si zodpovědnost za své sexuální jednání	
9. ročník		
A. Člověk ve společnosti		
Člověk a občanský život		

Člověk jako občan, práva občana, neoddělitelnost práv a povinností, svobod a odpovědnosti	• vysvětlí, jaký význam má dodržování pravidel občanského soužití	VDO – 2.1
D. Stát a právo		
Právní řád České republiky		
Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů	• na příkladech správně rozpozná rozdíly mezi přestupkem a trestním činem, vysvětlí jaký význam a úlohu mají orgány právní ochrany občanů • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	
Protiprávní jednání		
Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	• dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	
Právo v každodenním životě		
Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	• Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	
Člověk a pracovní život		
Volba povolání, pracovní příležitosti, pracovní smlouva, aj. základní práva a povinnosti zaměstnance, nezaměstnanost	• vyjádří své představy o vlastní profesní dráze • umí rozpoznat zaměstnanecký poměr a OSV	
Člověk a rodinný život		

Rodina a zákony	• orientuje se v základních právních normách spojených s rodinným životem	
C. Stát a hospodářství		
Stát a hospodářství		
Národní hospodářství, hospodářská politika státu, sociální politika státu, postavení českého hospodářství ve světové ekonomice	• uvede příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví národního hospodářství, vysvětlí význam daní, vysvětlí podstatu a význam sociální politiky státu • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Z- národní hospodářství ČR
E. Mezinárodní vztahy, globální svět		
Evropská integrace		
Podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR	• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů uplatňování	
Mezinárodní spolupráce		
Ekonomická, politická, a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace /Rada Evropy, NATO, OSN, aj./	• uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	
Globalizace		
Projevy, klady a zápory, významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	• uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy	

	současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	
B. Člověk jako jedinec		
Životní perspektivy		
Životní plány a cíle	• zdůvodní, proč je potřeba si plánovat důležité životní kroky, vyjádří svoji představu o vlastní budoucnosti	
F. Sexuální výchova		
Partnerské vztahy, plánované rodičovství, postoje k sexualitě a sexuálnímu chování	• umí kriticky posoudit pořady v médiích, která vždy neukazují přátelství, lásku a rodičovství ve správné podobě • je zodpovědný za své sexuální jednání	
H. Výchova ke zdraví		
Vztahy mezi lidmi		
Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec	• respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství • vysvětlí role členů komunity /rodiny, třídy, spolku/ a uvede příklady	OSV 2.1.1

	pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	
Změny v životě člověka a jejich reflexe		
Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	• projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	
Zdravý způsob života a péče o zdraví		
Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Režim dne Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy- bezpečné způsoby chování, preventivní lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů	• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační,	• dává do souvislosti složení stravy a	

relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových situací a k posilování duševní odolnosti Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem, návykové látky / bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu/ Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt Ochrana člověka za mimořádných událostí - živelné pohromy, terorismus	způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresových situací • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, medií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	MV 1.1
Hodnota a podpora zdraví		
Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie /Maslowova	• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice	

teorie/ Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví	zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	
Osobnostní a sociální rozvoj		
Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků a jejich dosažení Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog,efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	• projevuje odpovědné chování při zvládání problémových situací • zaujímá kladné hodnotové postoje	OSV 1.3.1 OSV 2.4.1 OSV 2.4.2 OSV 3.2.3

5.12 Člověk a příroda

5.12.1 Fyzika

Oblast : Člověk a příroda
Předmět : Fyzika

Členění oboru vzdělávací oblasti :

A. **Látky a tělesa**
B. **Pohyb těles, síly**
C. **Mechanické vlastnosti tekutin**
D. **Energie**
E. **Zvukové děje**
F. **Elektromagnetické a světelné děje**
G. **Vesmír**

Charakteristika předmětu :

1.Obsahové vymezení : utváření a postupné rozvíjení klíčových kompetencí a poskytování spolehlivého základu všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Umožňuje žákům osvojit si strategie učení, podněcuje k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, vede k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, pomáhá poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

2.Časové vymezení : týdenní dotace – 2 hodiny v každém ročníku

3.Organizační vymezení : budova D – učebna fyziky, učebna VT

4.Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

1. **Kompetence k učení**

- vést žáky k plánování, organizování a řízení vlastního učení, vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro učení, vyhledávání, třídění a propojování informací, hledání souvislostí mezi fyzikálními jevy
- používání fyzikálních termínů, znaků a symbolů, propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

- pozorování, měření, experimentování a zhodnocování výsledků, zjišťování fyzikálních vlastností látek, jejich změn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají,

2. Kompetence k řešení problémů

- předkládat dostatek problémových situací souvisejících s učivem fyziky
- vést k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- umožňovat využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- podněcovat k samostatnému řešení problémů
- vést k hledání vhodného způsobu řešení a k praktickému ověřování správnosti řešení problémů
- klást důraz na aplikaci poznatků v praxi

3. Kompetence komunikativní

- důsledně vést k jasné a logické formulaci myšlenek a názorů
- umožňovat obhajobu vlastního názoru, vysvětlení myšlenky
- vést k naslouchání projevu druhých lidí a vhodné reakci na ně, účinnému zapojení do diskuse, vhodné argumentaci
- předkládat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů,

4. Kompetence sociální a personální

- umožňovat dostatek příležitostí k práci ve skupině
- vést práci žáků v různých rolích, společně s nimi stanovovat pravidla práce v týmu
- vést žáky k ohleduplné spolupráci, k tomu, aby dokázali požádat o radu a pomoc, aby je dokázali sami nabídnout
- vést žáky k respektování názoru druhých lidí, k ocenění zkušeností ostatních
- podporovat v žácích sebedůvěru

5. Kompetence pracovní

- vést k dodržování pravidel, zavedených postupů při práci s pomůckami, při pokusech, laboratorních pracích

6. Kompetence občanské

- vyžadovat dodržování zásad slušného chování,
- předkládat dostatek situací, na kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy, umožňovat žákům vlastní návrhy řešení ve vztahu k regionu
- vést žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- vést k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyziky

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6.ročník		
A. Látky a tělesa		
▪ měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, měrná hustota, teplota a její změna, čas ▪ skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; ▪ difúze	• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících částicové složení látek • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • vysvětlí na příkladu pojem difuze	matematika (objem tělesa)
B. Pohyb těles, síly		
▪ pohyby těles – pohyb vodorovný a svislý ▪ gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa ▪ výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	• rozhodne, zda dané těleso je v klidu či pohybu vůči jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	
▪ gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	• určí její směr • určí v konkrétní situaci síly působící na těleso a jejich výslednici	

C. Mechanické vlastnost tekutin		
	• zná základní vlastnosti kapalných látek	
D. Energie		
▪ přeměny skupenství - tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění	• zná druhy skupenství • zná praktické příklady změn skupenství	
E. Zvukové děje		
▪ vlastnosti zvuku –látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku , rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku , výška zvukového tónu	• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	
F. Elektromagnetické děje		
▪ elektrický obvod ▪ zdroj napětí, spotřebič, spínač ▪ elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla	• zná základní vlastnosti elektrické a magnetické síly • zná základní vlastnosti částic, atomů, molekul • umí zapojit jednoduchý elektrický obvod • zná základní elektrické veličiny (U, I), rozliší vodič a izolant	EVVO - 2.6

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
7.ročník		
A. Látky a tělesa		

▪ měřené veličiny - objem, hmotnost	• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Matematika – jednotky
B. pohyb těles, síly		
▪ pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný ▪ pohyb přímočarý a křivočarý ▪ gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa ▪ tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí ▪ třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi ▪ výslednice dvou sil stejných a opačných směrů ▪ Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí ▪ rovnováha na páce a pevné kladce	• rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráho a časem u rovnoměrného pohybu těles • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • umí skládat rovnoběžné síly, graficky je znázorni • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o rovnováze na páce a pevné kladce při řešení praktických problémů • rozpozná rozdíl mezi tlakovou sílou a tlakem • zná vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • zná smykové tření • zná závislost velikosti třecí na tlakové	

	síle, povrchu třecích ploch • rozpoznává způsoby ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	
C. Mechanické vlastnosti tekutin a plynů		
▪ Pascalův zákon - hydraulická zařízení ▪ hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny ▪ Archimédův zákon - vztlaková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • zná souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny • zná souvislost mezi atmosférickým tlakem, výškou a hustotou plynu • předpovídá podle Archimédova zákona chování těles v klidných tekutinách • zná použití Pascalova zákona v hydraulických zařízeních	
F.Elektromagnetické a světelné děje		
▪ vlastnosti světla - zdroje světla ▪ rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce ▪ zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) ▪ zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) ▪ rozklad bílého světla hranolem	• zná barvy světla, šíření a odraz světla • rozeznává světlo, polostín a stín • umí vysvětlit zatmění Slunce a Měsíce • zná funkce čočky a zrcadla a jejich zobrazování, jejich použití v optických přístrojích • zná zdroje světla, její rychlost • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu při řešení	Zeměpis – sluneční soustava

	problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
8.ročník		
C.Mechanické vlastnosti tekutin a plynů		
▪ atmosférický tlak ▪ souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	• zná souvislost mezi atmosférickým tlakem, výškou a hustotou plynu, jeho vlivu na počasí	Zeměpis –příroda a společnost Přírodopis- vývoj zemské kůry a organismů
D.Energie		
▪ formy energie - pohybová a polohová energie ▪ vnitřní energie ▪ elektrická energie, práce a výkon ▪ výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, ▪ jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací	EVVO – 2.2, 2.6, 2.7, 3.2, 3.3, 4.4 Chemie – částicové složení látek Přírodopis –orgánové soustavy (přeměna energie)

▪ přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění; ▪ hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny ▪ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ▪ tepelné motory	a časem • zná princip výroby elektrické energie z jaderných elektráren, její výhody a nevýhody, možnosti ochrany před radioaktivním zářením • zná faktory ovlivňující změny skupenství • pracuje s pojmy skupenské teplo tání a tuhnutí • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • vysvětlí princip práce tepelných motorů	
E. Zvukové děje		
▪ vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku ▪ rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna ▪ pohlcování zvuku ▪ výška zvukového tónu	• určí velikost elektrické energie a výkon elektrického zařízení • zná způsoby výroby a přenosu elektrické energie • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí a obnovitelnost zdroje energie	Člověk a zdraví- ochrana před zvukem
F.Elektromagnetické a světelné děje		
▪ elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač ▪ elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla ▪ elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor ▪ stejnosměrný elektromotor, transformátor	• zná tepelné účinky elektrické síly • vyvodí, které síly působí na soudržnost atomů • zná elektrický náboj částic • sestaví správně podle schématu elektrický obvod • analyzuje správně schéma reálného	EVVO - 2.6 Chemie- chemické reakce

▪ bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	obvodu • využívá Ohmův zákon pro řešení praktických problémů • rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností • umí vysvětlit vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
9.ročník		
D. Energie		
▪ formy energie - pohybová a polohová energie ▪ vnitřní energie ▪ elektrická energie a výkon ▪ výroba a přenos elektrické energie ▪ jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna ▪ ochrana lidí před radioaktivním zářením ▪ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	• určí velikost elektrické energie a výkon elektrického zařízení • zná způsoby výroby a přenosu elektrické energie • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí a obnovitelnost zdroje energie	EVVO - 2.6, 2.7, 3.2, 3.3 Člověk a příroda- ekologie Člověk a zdraví- vliv sportu na člověka
E. Zvukové děje	•	
▪ vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako	• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku	Člověk a zdraví- ochrana před zvukem

podmínka vzniku šíření zvuku ▪ rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna ▪ pohlcování zvuku ▪ výška zvukového tónu	• zná zásady šíření zvuku s ohledem na prostředí • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	
F. Elektromagnetické a světelné děje		
▪ elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, stejnosměrný elektromotor ▪ transformátor ▪ bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, o změnách veličin v transformátoru • využívá Ohmův zákon pro řešení praktický problémů • zapojí správně polovodičovou diodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí, charakterizuje polovodič • zná způsoby výroby elektrické energie (dynamo, alternátor, generátor) a její rozvod • BOZP	EVVO - 1.3, 2.1, 2.6, 2.7 Člověk a zdraví
G. Vesmír		
▪ sluneční soustava - její hlavní složky ▪ měsíční fáze ▪ hvězdy - jejich složení	• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem	Zeměpis Přírodopis

	planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • zná složení hvězd	

5.12.2 Chemie

Oblast: Člověk a příroda

Předmět: Chemie

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení –**

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

2. **Časové vymezení –** Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně v odborné pracovně chemie.
3. **Organizační vymezení –** výuka probíhá v učebně Chemie, počítačové učebně, na exkurzích

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků –

Kompetence k učení
Učitel
- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů
Učitel
- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- učí stručně,přehledně a výstižně sdělovat postup a výsledky pozorování

Kompetence sociální a personální

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných ,společně hledat optimální řešení

Kompetence občanské
Učitel:
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc) ,vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie

Kompetence pracovní
Učitel:
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

A. Pozorování, pokus a bezpečnost práce
B. Směsi
C. Částicové složení látek a chemické prvky
D. Chemické reakce
E. Anorganické sloučeniny
F. Organické sloučeniny
G. Chemie a společnost

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
8.ročník		
A. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		
▪ předmět chemie, vlastnosti látek, bezpečnost práce , nebezpeční látky- R a S věty ▪ pozorování a pokus, vlastnosti látek /hustota,rozpustnost,tepelná a elektrická vodivost,vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek/	• uvede příklady chemických dějů, rozliší je na fyzikální a chemické, rozlišuje tělesa a látky, • rozpozná varovné značky a jejich význam na etiketách • popíše vlastnosti látek, rozliší látky podle vlastností, vyhledá v tabulkách hodnoty základních fyzikálních veličin, • užívá zásady bezpečné práce s chemickými látkami, • provede jednoduché pokusy, navrhne a provede jejich záznam	F:skupenství látek, jeho přeměny vlastnosti látek, energie Př: PP při poleptání žíravinami ohrožení organismu chemickými látkami, ochrana životního prostředí EVVO: 2.7 EVVO: 3.1 ,3.3 , 3.4 , EVVO: 4.1, 4.4 OSV : 1.1
B.Směsi		
▪ které látky jsou směsi ▪ směsi stejnorodé a různorodé ▪ roztoky,složení roztoků, hmotnostní zlomek,vliv teploty,míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	• rozlišuje směsi a chemické látky • rozliší směsi stejnorodé a různorodé • rozliší jednotlivé druhy různorodých směsí,uvede jejich příklady z běžného života • rozezná stejnorodé směsi/roztoky/podle skupenství	Přírodověda 3.,4 :vzduch,voda-vlastnosti a význam pro člověka F :fyzikální veličiny Př : význam kyslíku a oxidu uhličitého,fotosyntéza a dýchání,čistota živ. prostředí a zdraví člověka Z : hydrosféra,atmosféra

▪ oddělování složek směsí, filtrace, destilace ,usazování, krystalizace	• použije na příkladech z praxe pojmy koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený • sestaví jednoduchou aparaturu a provede filtraci • popíše destilační aparaturu a popíše princip destilace • navrhne postupy oddělování složek směsí známého složení ,uvede příklady jejich použití v praxi	EVVO :1.4 , 2.1 , 1.3
C. Částicové složení látek a chemické prvky		
▪ částicové složení látek ▪ chemické prvky,základ přírody, vodík, kyslík, vzduch ▪ kovy,polokovy ,nekovy ▪ skupiny prvků s podobnými vlastnostmi ▪ periodický zákon, periodická tabulka	• používá pojmy atom,molekula ve správných souvislostech • popíše složení a strukturu atomu • vysvětlí, co udává protonové číslo a užije ho při zjišťování složení atomů vybraných prvků • užívá značky vybraných prvků • aplikuje poznatky o složení atomu protonovém čísle a podobnosti ve skupině alkalických kovů a halových prvků při zařazení prvků do periodické tabulky • popíše vlastnosti a užití vodíku • rozliší prvky na kovy ,nekovy a polokovy	F : vodivost elektrického proudu,vodiče a nevodiče,polovodiče. -ionty

▪ vazby mezi atomy ▪ ionty	• rozezná nejužívanější prvky, aplikuje poznatky z praxe i získané v jiných předmětech • rozpozná podobné vlastnosti alkalických kovů • porovná vlastnosti halových prvků ▪ orientuje se v periodické tabulce, usuzuje na vlastnosti prvků • vysvětlí pojem chemická vazba, rozliší druhy vazeb s užitím elektronegativity • určí druhy iontů podle náboje	
D. Chemické reakce		
▪ chemické reakce a jejich průběh ▪ klasifikace chemických reakcí ▪ zákon zachování hmotnosti ▪ faktory mající vliv na průběh ch. reakcí/teplota,plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	• vysvětlí pojmy chemická reakce a chemická rovnice • rozliší reaktanty a produkty-sestaví jednoduché chemické rovnice, přečte zápis jednoduché reakce • aplikuje zákon zachování hmotnosti při úpravě chemických rovnic • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh ch. reakcí • užívá pojmy exo-,endotermická reakce	F : zákon zachování energie -zdroje a přeměny energie Př :ch. děje v přírodě ,fotosyntéza a dýchání, sluneční záření-zdroj energie pro život na Zemi EVVO2.6 , 2.7 -
E. Anorganické sloučeniny		

▪ anorganické sloučeniny dvouprvkové /oxidy,halogenidy,sulfidy/	• určuje oxidační čísla atomů prvků ve sloučeninách • zapíše z názvů vzorce a naopak • popíše vlastnosti a užití vybraných oxidů,halogenidů • uvede příklady vlivu vybraných sloučenin na lidský organismus a životní prostředí	Př : anorganické látky v přírodě 9.tř.-mineralogie-nerosty a horniny ,jejich těžba a dopad na životní prostředí Z : naleziště důležitých surovin Pč : kyselost a zásaditost půdy EVVO: 2.3 , 2.7 , 3.1 ,4.4
▪ kyselé a zásadité látky – kyseliny, hydroxidy	• popíše vlastnosti a užití kyseliny sírové,chlorovodíkové a dusičné • zapíše ze vzorce název a naopak u vybraných kyselin • popíše správný postup při ředění kyselin	
▪ neutralizace	• popíše vlastnosti a použití hydroxidu sodného ,draselného a vápenatého , výroba vápna • zapíše z názvů vzorce a naopak u vybraných hydroxidů • popíše postup při poskytnutí PP při poleptání roztoky kyselin a hydroxidů • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů,stanoví pH roztoku pomocí univerzálního indik. papírku • rozpozná neutralizaci mezi ostatními chemickými reakcemi, provede neutralizaci s velmi slabými roztoky a	

▪ soli	zapíše ji rovnicemi • rozliší,které látky jsou soli • zapíše základní způsoby přípravy solí, uvede příklady solí, které se užívají v praxi • sestaví vzorce z názvů a naopak.	
F.Organické sloučeniny		
▪ uhlovodíky	• popíše vlastnosti základního prvku organických látek-uhlíku, užije jich při tvorbě vzorců • charakterizuje uhlovodíky, • rozliší uhlovodíky podle řetězců a vazeb mezi uhlíky,zapíše vzorce z názvů a naopak,užívá pojmy alkany,alkeny,alkiny,areny • charakterizuje nejdůležitější zástupce jednotlivých skupin uhlovodíků,jejich vlastnosti a užití	Př.:geologický vývoj Země,fosilní paliva a jejich vznik EVVO :2.6 ,2.7 Př.:ochrana zdraví-nebezpečí alkoholu pro lidský organismus nebezpečí čichání acetonu atd. pro zdraví EVVO : 4.2 ,4.4
▪ deriváty uhlovodíků ▪ halové deriváty	• rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíků • rozliší deriváty podle charakteristické skupiny • ukáže odvození jednoduchých halových derivátů z jejich názvu,	

▪ kyslíkaté deriváty-alkoholy,fenoly,formaldehyd,aceton,karboxylové kyseliny	upozorní na jejich jedovatost • rozliší jednotlivé druhy kyslíkatých derivátů podle charakteristické skupiny • sestaví vzorce jednoduchých alkoholů,fenolu,základních organických kyselin, popíše jejich vlastnosti a použití v praxi • upozorní na negativní působení vybraných sloučenin na lidský organismus,/alkoholismus,návykové látky/ • porovná esterifikaci a neutralizaci	
• **G.Chemie a společnost**		
▪ chemická výroba ▪ havárie chemických provozů a úniky nebezpečných látek ▪ uhlovodíky a automobilismus	• uvede příklady chemických výrob se zaměřením na okolí, uvede a zhodnotí rizika chemických výrob pro společnost a životní prostředí • posoudí vliv užití ropných produktů jako paliv do spalovacích motorů a jejich vliv na životní prostředí/s přihlédnutím k aktuální situaci-havárie,emise a jejich sledování../	
9. ročník		
Učivo	**Výstupy**	
A. Pozorování, pokus, bezpečnost práce		
▪ vlastnosti látek- skupenství, rozpustnost, vodivost, hustota	• určí společné a rozdílné vlastnosti látek	
B.Směsi	• vypočítá složení roztoků, připraví	

• roztok, látka rozpouštěná, rozpouštědlo • faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	roztok daného složení • vysvětlí základní faktory rozpouštění pevných látek	
C. Částicové složení látek ▪ pojmy atom, molekula, sloučeniny, iont, elektron,proton,neutron, chemická vazba, elektronegativita ▪ periodická soustava prvků, kovy, nekovy, polokovy, ▪ sloučeniny- halogenidy, sulfidy, oxidy,soli	• používá pojem atom, molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech	
D. Chemické reakce		
▪ příklady chemických reakcí- syntéza, analýza,substituce, podvojná záměna ▪ redoxní reakce, koroze látek, ochrana proti korozi, ▪ chemické reakce a elektrický proud elektrolýza a galvanické články, řada napětí kovů	• rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	F :elektrický proud,zdroje elektrického proudu zdroje energie,alternativní zdroje, přeměny energie Př.:sluneční záření,fotosyntéza F.: -fyzikální veličiny M,n,m¨ M : výpočet neznámé ze vzorce EVVO: 2.6 ,2.7
▪ základní chemické výpočty- molární hmotnost,hmotnostní zlomek, látková koncentrace, výpočet množství reagujících látek, účastnících se při chemické reakci	• přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	
▪ exotermické a endotermické děje, reakční teplo ▪ faktory, ovlivňující chemické reakce, teplota, koncentrace, zvýšení plošného obsahu reaktantů, přítomnost katalyzátoru,inhibitoru,	• aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemické reakce v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	

změna tlaku apod.		
E. Anorganické sloučeniny		
▪ látky znečišťující ovzduší, vodu, ▪ oxidy, způsobující kyselé deště, ▪ skleníkový efekt,ozonová díra	• uvede látky, které znečišťují životní prostředí, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí, domácnosti, navrhne vhodná preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými lze kyselým dešťům předcházet	
F. Organické sloučeniny		
▪ výroba paliv a energie z uhlí, ropy ▪ výchozí látky a produkty fotosyntézy ▪ cukry,tuky,bílkoviny ,součást výživy ▪ přírodní látky,- alkaloidy, drogy, návykové látky, ▪ významné látky v živých organizmech – hormony, vitamíny, nukleové kyseliny, doping ve sportu	• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • orientuje se ve výchozích látkách, produktech a podmínkách fotosyntézy • uvede příklady bílkovin, tuků,sacharidů a vitamínů, zdůrazní jejich význam pro život člověka,jejich nezastupitelnost ve stravě • seznámí se nukleovými kyselinami, alkaloidy, drogami a látkami návykovými, • užívá pojmy biokatalyzátory,biotechnologie • rozliší enzymy,vitamíny a hormony podle jejich významu pro lidský organismus	Př.: racionální výživa základní živiny a jejich význam pro organismus EVVO: 4.2 , 4.4

G. Chemie a společnost		
• výroba paliv a energie -Uhlí, ropa, zemní plyn,produkty při zpracování • alternativní zdroje energie,druhy elektráren, obnovitelné zdroje energie , recyklace materiálů	• užívá pojmy prvotní a druhotné suroviny,doloží příklady,zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▪ získává informace o alternativních palivech např. ze zemědělských produktů/řepka atd./	Př.: ekologie Pč.: vlastnosti plastů při praktickém užití F.: zdroje energie,alternativní zdroje přeměny energie EVVO: 2.7 EVVO: 3.3. ,3.4 ,3.5 EVVO:4.2,4.3,4,4
• výrobky chemického průmyslu	• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí, zpracování ropy, gumárenský průmysl,farmaceutický průmysl, výroba hnojiv,plastů,stavební hmoty, skla	Rv,Ov :toxikománie,drogy-rozdělení,nebezpečí,prevence
• látky,které člověku pomáhají, látky,které člověka ohrožují	• rozlišuje látky zachraňující život/léky/,látky zachraňující úrodu/pesticidy,hnojiva , insekticidy , látky,přinášející čistotu /detergenty/ • posoudí nebezpečí vyplývající z nedodržení bezpečnosti při jejich užívání • objasní nebezpečí užívání drog a dalších návykových látek/čichání ředidel,nevhodné užívání léků/ pro zdraví člověka,	
• příčiny vzniku požáru, příklady úniku nebezpečných látek a ohrožení životního prostředí, důležitá telefonní čísla, varovné		

signály oznámení mimořádné situace, improvizované způsoby ochrany, druhy hasicích přístrojů a jejich použití u zdroje požáru	• Seznámí se s zásadami chování při požáru,havárii s únikem nebezpečných látek	

5.12.3 Přírodopis

Oblast: Přírodopis
Předmět: Přírodopis

A. Obecná biologie a genetika
B. Biologie hub
C. Biologie rostlin
D. Biologie živočichů
E. Biologie člověka
F. Neživá příroda
G. Základy ekologie
H. Praktické poznávání přírody

Charakteristika předmětu: předmět přírodopis navazuje na vzdělávací oblast prvního stupně "Člověk a jeho svět", především pak na tématické okruhy " Rozmamitost živé a neživé přírody" a " Člověk a jeho zdraví". Na druhém stupni školy zahrnuje obsah vzdělávacího oboru " Přírodopis", vzdělávací oblasti " Člověk a příroda" a část vzdělávacího oboru " Výchova ke zdraví", vzdělávací oblasti " Člověk a zdraví".

Obsahové vymezení :

V předmětu se uplatňují všechna průřezová témata, nejčastěji EVVO. Ve výuce předmětu se uplatňují mězipředmětové vztahy k dějepisu, zeměpisu, fyzice, chemii, člověk a svět práce a výchova k občanství.

Při výuce se plně využívá všech pomůcek, které jsou k dispozici v kabinetu přírodopisu a výukových programů, které jsou k dispozici v učebně VT. Nedílnou součástí je praktické pozorování přírodnin a jevů, při kterém se využívá podmínek poskytovaných pozemkem školy a blízkým okolím. Využívání vlastního pozorováni a poznávání přírody a přírodnin je základním prvkem výuky. Žáci zpracovávají výsledky do svých pracovních sešitů. Zavádění laboratorních prací není cílem výuky, protože žáci provádějí praktické činnosti průběžně při studiu. V odůvodněných případech může vyučující v početných třídách výuku dělit tak, aby žáci měli dostatek prostoru pro svá pozorování
a vyučující dostatek času pro jejich vedení.

Součástí výuky jsou rovněž exkurze, které jsou zpravidla organizovány jako vícehodinové popřípadě celodenní, příslušným přesunem v rozvrhu, popřípadě začleněním do ročního plánu činnosti školy. Posláním exkurzí je především praktické poznávání regionálního prostředí a doplnění poznání v souvislosti s probíraným učivem. Výstupem z každé exkurze je zpracování poznatků do pracovních sešitů a evaluace ze strany žáků i pedagoga.

V rámci přírodopisu se žáci učí samostatné práci i práci v kolektivu. Cílem je dosažení schopnosti vnímat přírodu jako celek ve všech vztazích a souvislostech, s důrazem na ochranu životního prostředí a uvědomělého
chování jednotlivce v souladu s environmentálními poznatky i jeho vlivu na své okolí. Dalším cílem je dosažení schopnosti žáků prakticky poznávat a pojmenovávat přírodniny především ve vztahu k regionu.

Znalost regionálních podmínek projevují žáci především praktickou znalostí místních význačných lokalit, jejich významu a biodiverzity.

V předmětu žáci získávají následující kompetence.

Časové vymezení – 6.-8. ročník v rozsahu 2 hodin týdně

Organizační vymezení – Přírodopis se vyučuje v odborné pracovně a v pracovně výpočetní techniky. Při výuce se plně využívá všech pomůcek, které jsou k dispozici v kabinetu přírodopisu a výukových programů, které jsou k dispozici v učebně VT. Nedílnou součástí je praktické pozorování přírodnin a jevů, při kterém se využívá podmínek poskytovaných pozemkem školy a blízkým okolím.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- zvolí správnou metodu pozorování a výsledky samostatně zpracovává
- používá správné termíny a dokáže je vzájemně propojovat
- organizuje svou práci ve skupině i samostatně
- aplikuje poznání do praktického života
- samostatně pozoruje a experimentuje,chápe související jevy v různých složkách živé přírody

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace v životním prostředí, dokáže je posoudit a hledat jejich řešení,
- dokáže navrhnout různé varianty řešení problémů

3. Kompetence komunikativní

- výsledky svých pozorování dokáže prezentovat slovně i písemně v logickém sledu
- dokáže výsledky pozorování zpracovat do tabulek a náčrtů
- dokáže získávat potřebné informace za využití informačních a komunikačních technologií

4. Kompetence sociální a personální

- dokáže účinně spolupracovat ve skupině
- dokáže vyhodnotit svou úroveň vědomostí, požádat o pomoc nebo ji poskytnout
- dokáže pracovat v různých skupinách a přizpůsobit se jejich prostředí
- dokáže prezentovat své názor a respektovat i využívat názory druhých

5. Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní

- dokáže pracovat s pozorovacími prostředky
- zvládá základy laboratorní techniky
- dokáže rozčleňovat pozorované přírodniny
- uvědoměle dbá na svou bezpečnost při práci v laboratoři i při pozorování v různých prostředích

6.ročník		
A. Obecná biologie a genetika		
▪ **vznik a vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam**-výživa, dýchání , růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života ▪ **základní struktura života**-buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ▪ **viry a bakterie- výskyt, význam a praktické využití**	• rozliší základní podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • uvede na příkladu z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	OSV 1.1.1.¨ EVVO 2.2
B. Biologie hub		
▪ **houby bez plodnic-**základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy ▪ houby s plodnicemi- stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami ▪ **lišejníky**-stavba, symbióza, význam a výskyt	• rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravinových řetězcích • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	EVVO 2.5
C. Biologie rostlin		
▪ **anatomie a morfologie rostlin**-stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin(kořen, stonek, list, květ, semeno,plod) ▪ **fyziologie rostlin**-základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování ▪ **systém rostlin**-poznávání a zařazování	• porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	EVVO 2.2

běžných zástupců řas, mechů, kapraďorostů(plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin(jednoděložních a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců ▪ **význam rostlin a jejich ochrana**	• vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů a klíčů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobování některých rostlin podmínkám prostředí	
D. Biologie živočichů		
▪ **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla-**živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování ▪ **vývoj , vývin a systém živočichů-významní zástupci jednotlivých skupin živočichů-**prvoci, bezobratlí(žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	• porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů a zařadí je do hlavních taxanomických skupin	EVVO 2.5
H. Praktické poznávání přírody		
▪ **praktické metody poznávání přírody**-pozorování lupou a mikroskopem(případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčlenění rostlin a živočichů	• aplikuje praktické poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznání živé a neživé přírody	
F. Neživá příroda		
▪ **Země-**vznik a stavba Země ▪ **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi**-geologické změny, vznik života,	• objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	EVVO2.1,2.2,2.4 Zeměpis

výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí		
7. ročník		
C. Biologie rostlin		
▪ **anatomie a morfologie rostlin**-stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin(kořen, stonek, list, květ, semeno,plod ▪ **vznik a vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam**-výživa, dýchání , růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života ▪ **systém rostlin**-poznávání a zařazování běžných zástupců řas, mechů, kapraďorostů(plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krystosemenných rostlin(jednoděložních a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců ▪ **význam rostlin a jejich ochrana**	• porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobování některých rostlin podmínkám prostředí • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů a klíčů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobování některých rostlin podmínkám prostředí	EVVO 2.5 EVVO 2.3
D. Biologie živočichů		
▪ **vývoj, vývin a systém živočichů- významní zástupci jednotlivých skupin živočichů-**prvoci, bezobratlí(žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci(paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) ▪ **rozšíření, význam a ochrana živočichů-** hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společenstva	• porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Člověk a jeho svět.- péče o domácí živočichy EVVO 2.4

▪ **projevy chování živočichů**		
H. Praktické poznávání přírody		
praktické metody poznávání přírody-pozorování lupou a mikroskopem(případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčlenění rostlin a živočichů	• aplikuje praktické poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznání živé a neživé přírody	OSV 1.1
8. ročník		
D. Biologie živočichů		
▪ Přehled celého systému živočišné říše. ▪ Třída savců – přehled nejdůležitějších skupin a jejich představitelů. Hospodářský význam savců. ▪ Etologie. Etologie domácích živočichů.	• porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	
E. Biologie člověka		
▪ **fylogeneze a ontogeneze člověka**-rozmnožování člověka ▪ **anatomie a fyziologie**- stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy(opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící) ▪ **nemoce, úrazy a prevence**-příčiny, příznaky a praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a	• určí polohu a objasní stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny běžných nemocí a	OSV 2.5 VDO 2.5 MKV 1.4, 2.3, 3.6 Výchova k občanství

život ohrožující stavy ▪ **životní styl**- pozitivní a negativní dopad na člověka	uplatňuje zásady prevence a léčby • aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jeném poškození těla	
9. ročník		
▪ **F. Neživá příroda**		
▪ **Země**-vznik a stavba Země ▪ **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi**-geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování se prostředí ▪ podnebí a počasí ve vztahu k životu ▪ **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi**-geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí ▪ **nerosty a horniny-**vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, principy krystalografie ▪ **půdy**- složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekustivace ▪ **geologický vývoj a stavba území ČR**-Český masiv, Karpaty ▪	• objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • rozpozná podle charakteristických vlastností nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	OSV 1.4
G. Základy ekologie		
▪ **organismy a prostředí**- vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva,	• rozlišuje a uvede příklady systémů organismů-populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě	OSV 3.2.1 EVVO 1.6

přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ▪ **ochrana přírody a životního prostředí**- globální problémy a jejich řešení, chráněná území	příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • uvede příklad kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	
H.Praktické poznávání přírody		
▪ **praktické metody poznávání přírody**- pozorování lupou a mikroskopem(případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčlenění rostlin a živočichů	▪ aplikuje praktické poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznání živé a neživé přírody	

5.12.4 Zeměpis

Oblast: Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu:

1. Obsahové vymezení : umožňuje svým charakterem poznávání Země jako celku i jejích částí, chápání geografických jevů v jejich souvislostech,poskytuje příležitosti k pochopení vztahu mezi přírodou a lidskou činností, vede žáky k respektování přírodních hodnot,lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka

2. Časové vymezení: týdenní dotace 6.-7.ročník -2 vyučovací hodiny,8.-9.ročník 1- vyučovací hodina

3. Organizační vymezení:výuka probíhá v pracovně dějepisu, dle potřeby v učebně VT

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

- vést žáky k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, nalézání souvislostí, získávání pozitivního vztahu k učení,k používání odborné terminologie/zeměpisné tabulky,atlas,práce se slepou mapou/

2. Kompetence k řešení problémů

- vést žáky ke schopnosti pochopit problém,najít způsob řešení, vyhledávat a kombinovat informace z různých zdrojů, argumentovat, diskutovat na dané téma,hájit svá rozhodnutí

3. Kompetence pracovní

- vést žáky k hledávání a využívání různých zdrojů informací, vytvářet u žáků pracovní návyky prací s odbornou literaturou atlasem a mapou

4. Kompetence komunikativní

- vést žáky k formulaci a vyjádření svých názorů v logickém sledu,k souvislému a kultivovanému ústnímu i písemnému projevu,k naslouchání a respektování názoru druhých, k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

5. Kompetence sociální a personální

- zařazováním skupinové a projektové práce jsou žáci vedeni k týmové práci, prací v kolektivu a vedením k sebehodnocení se u žáků vytváří zdravé sebevědomí a dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti

6. Kompetence občanské

- vést žáky k vytváření kladného vztahu k životnímu prostředí a osvojení základních znalostí globálních problémů lidstva,upevňování ekologického myšlení

A. Geografické informace,zdroje dat,kartografie a topografie
B. Přírodní obraz Země
C. Regiony světa
D. Společenské a hospodářské prostředí
E. Životní prostředí
F. Česká republika
G. Terénní geografická výuka

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6.ročník		
A Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	• Organizuje a přiměřeně hodní geografické informace a zdroje dat	Matematika OSV –1.1.1,1.1.2,1.1.3

▪ Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické , topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary : důležité body, výrazné liniové útvary , plošné útvary a jejich kombinace : sítě , povrchy , ohniska – uzly ; hlavní kartografické produkty : plán , mapa ; jazyk mapy : symboly , smluvené značky , vysvětlivky ; statistická data a jejich grafické vyjádření , tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat ▪ Globus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánu a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné a elektronické podobě	z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů statických a dalších informačních zdrojů, používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině, vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	
B Přírodní obraz Země ▪ Země jako vesmírné těleso – tvar , velikost a pohyby Země , střídání dne a noci , střídání ročních období , světový čas , časová pásma , pásmový čas , datová hranice , smluvený čas ▪ Krajinná sféra – přírodní sféra ,	• zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy, prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, rozlišuje a porovnává	Přírodopis – procesy v litosféře EVVO – 2.1 , 2.2 EVVO – 1.1-1.6 EVVO – 3.5 Ov – rasy , národnosti , jazyky , náboženství Čj – cestopisy

společenská a hospodářská sféra , složky a prvky přírodní sféry ▪ Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická pásma, výškové stupně ▪ Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost, a podmíněnost, rozeznává a pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	
učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy,průřezová témata**
7. ročník		
C Regiony světa ▪ Afrika – přírodní podmínky, kultura, obyvatelstvo, ekonomika ▪ Austrálie, Oceánie, Antarktida – přírodní podmínky, kultura, obyvatelstvo, ekonomika **Amerika, Asie** ▪ určující a porovnávající kritéria , jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti / přírodní oblasti, podnebné oblasti , jazykové oblasti , kulturní oblasti / **- modelové regiony světa –**	• rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa, lokalizuje na mapách světadíly a oceány podle zvolených kritérií, porovnává a přiměřené hodnotí polohu přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa, lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny, porovnává a přiměřeně	Ov – rasy , náboženství , kultura Čj – cestopisy , jazyky MKV – 2.3,3.1,3.2,3.3,3.5,3.6 EGS – 1.1,1.2,1.3,2.1,2.2,2.5,2.7,3.1,3.4,3.6

vybrané modelové přírodní , společenské , politické , hospodářské a environmentální problémy , možnosti jejich řešení	hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy,průřezová témata**
8. ročník		
C Evropa ▪ určující a porovnávající kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní, podnebné, jazykové a kulturní oblasti) **F Česká republika** ▪ geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry a zdroje;obyvatelstvo:základní	• rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa, lokalizuje na mapách světadíly a oceány podle zvolených kritérií, porovnává a přiměřené hodnotí polohu přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti • určí geografickou polohu České republiky • hodnotí a porovná na přiměřené úrovni polohu,přírodní poměry,přírodní zdroje,lidský a hospodářský potencionál České republiky v evropském a světovém	EVVO2.2.– stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS 2.2.,– poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky Projekt : Ochrana přírody

demografické a hospodářské charakteristiky,sídelní poměry;rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství;transformační, společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady;hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	kontextu • popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo • - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	
	• vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice • vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory	OSV 2.2.1.,– jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, , národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS 1.1.– vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštevy v zahraničních rodinách MV2.2.– zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality MKV1.1. – kultura a tradice Český jazyk – nářečí M – hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace
		EVVO3.3.1.,– vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV3.3. 1.– vytvoření názoru na stav hospodářství EGS 2.2.– postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb MV1.1.– reklama, zdroj informací, aktuality Ch – využití nerostných surovin, chemický

		průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Př- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F – typy elektráren
regiony České republiky ▪ územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou • funkci a vyspělost	EVVO4.4. – stav životního prostředí OSV1.4.1. - spolupráce, obhajoba vlastního názoru EGS 2.2.– euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př - krajina, stav přírody Exkurze: průmyslový závod
místní region České republiky ▪ zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům , základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifiku regionu, důležitá pro jeho další rozvoj	• vymezí a lokalizuje místní oblast /region/ podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,možnosti dalšího rozvoje,přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	EVVO4.4.– stav životního prostředí, krajiny VDO 1.1.– život v regionu EGS 2.2.– postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce MV2.2. - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kriterií OSV2.2. 1.– řešení problémů místní oblasti D – historie regionu Ch – průmysl regionu Čj – významné osobnosti M – práce s daty

		Projekt: místní oblast
učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy ,průřezová témata**
9. ročník		
D Společenské a hospodářské prostředí ▪ Obyvatelstvo světa –základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky ▪ Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace ▪ Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně ▪ Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria:národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace;hlavní a periferní	• pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku • rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech • orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele • popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací • určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství • porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství • vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání

hospodářské oblasti světa;politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení(integrace)států;geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	• uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů ICT – zdroj informací MKV 3.3.–historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV 2.2.1.,– vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce EVVO4.4.,– vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody EGS 2.2..– život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření MV1.1.– zdroje informací, aktuality
▪ státy světa, ▪ hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	• orientuje se na politické mapě světa • uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy • rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti,	M – zpracování statistických údajů Ov- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení Cj – zdroj informací

	státního zřízení a formy vlády, \\\\ správního členění • uvádí příklady různé míry demokracie ve světě • lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě • uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	ICT – zdroj informací VDO 4.4.– prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV 2.4.1.,,2.4.2., řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty MKV 2.2.– politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS 3.3.– mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MV1.1.– aktuality, zdroj informací

E Životní prostředí ▪ globální problémy současného světa	• vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	ICT – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Ov – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami EVVO1.1.– vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj EGS 3.1.– globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky gl. problémů pro každého z nás OSV 1.3.1.,– vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu Projekt – Globální problémy

5.13 Umění a kultura

5.13.1 Hudební výchova

Oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova

1. Obsahové vymezení

Cílem předmětu je vést žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě jako takové, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují, doplňují a rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jeho hudebních schopností, jež se následně projevují hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.Prostřednictvím těchto činností žák uplatňuje svůj hlasový potenciál při sólovém a sborovém zpěvu, instrumentální dovednosti a dovednosti pohybové.

Předmět je zařazen do oblasti „Umění a kultura“ společně s výchovou výtvarnou. Hudební výchova je vyučována v rámci hudební kultury. Učivo je probíráno z hlediska hudby národní, ale i v kontextu hudby světové. Vedle praktických činností se žák seznámí též se základy hudební teorie, které ověřuje praxí, dále pak s důležitými etapami v dějinách hudby a významnými hudebními skladateli a jejich díly. Důraz by měl být kladen na kontinuitu s dalšími uměleckými disciplínami, jako je literatura, výtvarné umění apod.

Učivo je proloženo průřezovými tématy, která se objevují v každém ročníku 2. stupně.

2. Časové vymezení

Hudební výchova má dotaci jednu hodinu týdně v 6. – 9. ročníku. Dotace není rozlišena pro třídy standardní a pro třídy se zaměřením, je jednotná pro všechny typy tříd.

3. Organizační vymezení

Výuka bude probíhat v odborné učebně hudební výchovy, která je vybavena potřebnými pomůckami a zejména vynikajícím klavírem, který je základem pro vokální činnosti žáků.

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáka k vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme samostatnost, kreativitu a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- upřednostňujeme žákův kultivovaný projev
- vedeme žáka k formulaci názoru, správným, logickým a věcným argumentům
- podporujeme žáka v přínosné diskusi

Kompetence občanské

- směřujeme žáka ke schopnosti vcítit se do druhých lidí a jejich situace

- směřujeme žáka k ochraně a respektování historického dědictví
- motivujeme žáka k pozitivnímu vnímání uměleckých děl
- dbáme na důsledné plnění zadaných úkolů

Kompetence pracovní

- utvrzujeme v žákovi vědomí ochrany kulturních a společenských hodnot

A. Vokální činnosti
B. Instrumentální činnosti
C. Pohybové činnosti
D. Poslechové činnosti

Učivo	Výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6. ročník		
A. Vokální činnosti		
▪ rozšiřování hlasového rozsahu ▪ hlasová hygiena v době mutace ▪ vícehlasý a jednohlasý zpěv ▪ diatonické postupy v durových a mollových tóninách ▪ základní rytmické hodnoty ▪ národní hymna ○	• rozšiřuje svůj hlasový rozsah • dbá na správné zacházení se svým hlasem dle zásad hlasové hygieny • dle svých individuálních možností zpívá jednohlasé i vícehlasé písně • rozlišuje durové i mollové tóniny • orientuje se v základních rytmických hodnotách • využívá své individuální schopnosti a	OSV 1.1.1, 1.5.1, 2.3.2 D - historická období TV – hudebně pohybové činnosti

	dovednosti při hudebních aktivitách • seznámí se s národní hymnou	
B. Instrumentální činnosti		
▪ hra na jednoduché hudební nástroje (rytmické, melodické) ▪ tvorba doprovodů, reprodukce melodií	• dle svých individuálních hudebních schopností tvoří rytmické a melodické doprovody • reprodukuje jednoduché melodie	
C. Pohybové činnosti		
▪ vlastní pohybové ztvárnění hudby ▪ hra na tělo ▪ pohyb melodie ▪ taktování ▪ základní taneční kroky	• předvede jednoduchou pohybovou vazbu k poslouchané hudbě • doprovodí píseň, či skladbu hrou na tělo • realizuje taktování v základních schématech • předvede základní taneční krok určitého tance	
D. Poslechové činnosti		
▪ hudební skladba v kontextu doby vzniku a života autora ▪ opera ▪ symfonická báseň ▪ valčík, polka ▪ zpěvní hlasy	• seznámí se s operou a symfonickou básní prostřednictvím zakladatelů české národní hudby (Bedřich Smetana, Antonín Dvořák) • analyzuje zpěvní hlasy • seznámí se s idealizovanou formou polky a valčíku • zopakuje si správné chování při návštěvě divadla	
7. ročník		
A. Vokální činnosti		
▪ rozšiřování hlasového rozsahu ▪ hlasová hygiena ▪ vícehlasý a jednohlasý zpěv	• rozšiřuje svůj hlasový rozsah • dbá na správné zacházení se svým hlasem dle zásad hlasové hygieny	OSV 1.1.1, 1.5.1, 2.3.2 D - historická období

▪ notový zápis ▪	• dle svých individuálních možností zpívá jednohlasé i vícehlasé písně • orientuje se v hudebním zápise	TV – hudebně pohybové činnosti
B. Instrumentální činnosti		
▪ hra na jednoduché hudební nástroje (rytmické, melodické) ▪ tvorba doprovodů, reprodukce melodií	• dle svých individuálních hudebních schopností tvoří rytmické a melodické doprovody • reprodukuje jednoduché melodie	
C. Pohybové činnosti		
▪ vlastní pohybové ztvárnění hudby ▪ hra na tělo ▪ pohyb melodie ▪ rozvoj pohybové paměti	• předvede jednoduchou pohybovou vazbu k poslouchané hudbě • doprovodí píseň, či skladbu hrou na tělo • pohybem ztvární melodii poslouchané skladby	
D. Poslechové činnosti		
▪ nadání, talent, genialita ▪ koncert, virtuozita ▪ nástroje symfonického orchestru a jejich klasifikace ▪ Národní divadlo	• seznámí se s některými génii české a světové hudby • získá povědomí o termínech „nadání“, „talent“, „genialita“ • seznámí se s formou koncertu a pojmem „virtuozita“ • rozpozná nástroje symfonického orchestru a zařadí je do nástrojových skupin • obeznámí se s historií Národního divadla a jeho uměleckými osobnostmi	
8. ročník		
A. Vokální činnosti		
▪ rozšiřování hlasového rozsahu ▪ hlasová hygiena v době mutace ▪ vícehlasý a jednohlasý zpěv včetně	• využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • dodržuje zásady hlasové hygieny v době	OSV 1.1.1, 1.5.1, 2.3.2 D - historická období

operetních a muzikálových árií ▪ notový zápis jako opora při realizaci písně ▪ reprodukce tónu ▪ převádění tónů z nezpěvné polohy do zpěvné ▪ reflexe vokálního projevu	mutace • orientuje se v notovém zápise • snaží se reprodukovat tón a převádí jej z nezpěvné polohy do zpěvné • zhodnotí svůj vokální projev i projev ostatních, dokáže ocenit druhého, najít cestu nápravy vokálního projevu (transpozice)	TV – hudebně pohybové činnosti
B. Instrumentální činnosti		
▪ hra na hudební nástroje ▪ tvorba doprovodů ▪ rytmické zvláštnosti jazzové hudby	• dle svých individuálních schopností a dovedností realizuje melodické či rytmické doprovody • seznámí se základem rytmiky jazzové hudby	
C. Pohybové činnosti		
▪ taneční prvky v rámci hudebního žánru ▪ tanec standardní a latinskoamerický ▪ pohybové ztvárnění těžké a lehké doby v rámci jazzové rytmiky	• seznámí se s tanci některých hudebních žánrů (blues, rock, twist apod.) • rozliší tanec standardní a latinskoamerický, pokusí se je konkretizovat na základě videoukázky • předvede základní taneční krok určitého tance • správně odliší těžkou a lehkou dobu v jazzové rytmice	
D. Poslechové činnosti		

▪ hudební styly české a světové moderní hudby ▪ opereta a muzikál ▪ hudební estetika orientuje se v proudu populární hudby	• rozlišuje jednotlivé hudební styly (jazz, folk, rock apod.) • seznámí spolužáky s osobnostmi populární hudby • seznámí se s některými operetními a muzikálovými áriemi • snaží se odlišit umění od kýče • vyvozuje estetické soudy o ukázce • vyhledává potřebné informace vybraném hudebním stylu • orientuje se v základech české populární hudby v kontextu hudby světové	
9. ročník		
A. Vokální činnosti		
▪ rozšiřování hlasového rozsahu ▪ hlasová hygiena v době mutace ▪ jednohlasý a polyfonní zpěv ▪ reflexe vokálního projevu ▪ zpěv písní v rámci hudebněhistorických období	• využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • dodržuje zásady hlasové hygieny v době mutace • zhodnotí svůj vokální projev i projev ostatních, dokáže ocenit druhého, najít cestu nápravy vokálního projevu (transpozice) • formou sborového zpěvu pozná základy polyfonie (kánon apod.)	OSV 1.1.1, 1.5.1, 2.3.2 D - historická období TV – hudebně pohybové činnosti
B. Instrumentální činnosti		
▪ hra na hudební nástroje ▪ tvorba doprovodu, improvizace, reprodukce	• dle svých individuálních schopností a dovedností realizuje melodické či rytmické doprovody	
C. Pohybové činnosti		
▪ dobové tance	• dle žákových dispozic ztvární pohyb	

▪ pohybové ztvárnění znějícího toku hudby	melodie • předvede základy dobového tance (mazurka, menuet apod.)	
D. Poslechové činnosti		
▪ světová a česká hudba v rámci hudebněhistorických období ▪ hudební skladba v kontextu doby, života autora a hudebního stylu ▪ medailonky o hudebních osobnostech	• seznámí se s jednotlivými hudebními obdobími • dokáže přiřadit jednoduchou ukázku k historickému období • vnímá hudební dílo jako součást umění • přiblíží spolužákům významnou hudební osobnost formou výkladu • vyhledává potřebné informace a interpretuje je před ostatními • vyvozuje estetické soudy a logicky argumentuje	

5.13.2 Výtvarná výchova

Oblast:Umění a kultura
Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Obsahové vymezení

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity

- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení

- výuka probíhá v učebně výtvarné výchovy nebo mimo budovu školy / využití přírodního okolí Křince /

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- strategie
  - učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
  - učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

- strategie • učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- strategie • učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
  • učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- strategie • učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
  • učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
  • učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- strategie • učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- strategie • učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
  • učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

A. Rozvíjení smyslové citlivosti
B. Uplatňování subjektivity
C. Ověřování komunikačních účinků

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6. ročník		
A. Rozvíjení smyslové citlivosti		
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích,	
Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu / podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 M – geometrické prostorové tvary
uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu		
vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh/ ve statickém i dynamickém vyjádření		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 EGS – 2.2
reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly		

vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů / hudebních, dramatických /	k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Př – smysly vnímání Informatika – prostorová grafika F - fotografie
smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření		
výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě, podnětem je např. tiskovina, reklama, televize		OSV – 1.1.1 OSV - 1.5.1 MV – 6.2
B. Uplatnění subjektivity		
prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	
manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Hv – vyjádření emocí, nálad, … Př – anatomie člověka
typy vizuálně obrazných vyjádření		
hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, reklama, vizualizované dramatické akce, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením**		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
hledisko a jejich vnímání / vizuální, haptické, statické, dynamické /, hledisko jejich motivace / fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní /, reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1

C. Ověřování komunikačních účinů		
Osobní postoj v komunikaci	• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření /samostatně vytvořených a přejatých /, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 OSV – 2.3.1
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		
utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace		
Proměny komunikačního obsahu		
záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		
7. ročník		
A. Rozvíjení smyslové citlivosti		
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	
Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu / podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 M – geometrické prostorové tvary
uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu		

vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh/ ve statickém i dynamickém vyjádření	• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 EGS – 2.2
reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly		
vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů / hudebních, dramatických /		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Př – smysly vnímání Informatika – prostorová grafika F - fotografie
smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření		
výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě, podnětem je např. tiskovina, reklama, televize		OSV – 1.1.1 OSV - 1.5.1 MV – 6.2
B. Uplatnění subjektivity		
prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	
manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Hv – vyjádření emocí, nálad, … Př – anatomie člověka
typy vizuálně obrazných vyjádření		
hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, reklama, vizualizované dramatické akce, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením		

hledisko a jejich vnímání / vizuální, haptické, statické, dynamické /, hledisko jejich motivace / fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní /, reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
C. Ověřování komunikačních účinů		
Osobní postoj v komunikaci	• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření /samostatně vytvořených a přejatých /, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 OSV – 2.3.1
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		
utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace		
Proměny komunikačního obsahu		
záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		
8. ročník		
A. Rozvíjení smyslové citlivosti		
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	• vybírá, vytváří a pojmenovává co	

Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu / podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu		
vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh/ ve statickém i dynamickém vyjádření		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 EGS – 2.2 F – světlo M – geometrické tvary
reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly		
vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů / hudebních, dramatických /		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Př – smysly vnímání
smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření		
umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		OSV – 1.1.1 OSV - 1.5.1
B. Uplatnění subjektivity		
prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky	

manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace	pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Hv – vyjádření emocí, nálad, …
typy vizuálně obrazných vyjádření	• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	
hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Informatika – počítačová grafika
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením		
hledisko a jejich vnímání / vizuální, haptické, statické, dynamické /, hledisko jejich motivace / fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní /, reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
C. Ověřování komunikačních účinů		
Osobní postoj v komunikaci	• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim	
jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření /samostatně vytvořených a přejatých /, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 OSV – 2.3.1
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		

utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
Proměny komunikačního obsahu		
záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		
9. ročník		
A. Rozvíjení smyslové citlivosti		
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody	
Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu / podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu		
vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty /lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh/ ve statickém i dynamickém vyjádření		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 EGS – 2.2 F – světlo M – geometrické tvary
reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly		

vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů / hudebních, dramatických /	uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Př – smysly vnímání
smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření		
umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		OSV – 1.1.1 OSV - 1.5.1
B. Uplatnění subjektivity		
prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	
manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Hv – vyjádření emocí, nálad, …
typy vizuálně obrazných vyjádření		
hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 Informatika – počítačová grafika
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením		

hledisko a jejich vnímání / vizuální, haptické, statické, dynamické /, hledisko jejich motivace / fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní /, reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1
C. Ověřování komunikačních účinů		
Osobní postoj v komunikaci	• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření /samostatně vytvořených a přejatých /, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění		OSV – 1.1.1 OSV – 1.5.1 OSV – 2.3.1
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		
utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace		
Proměny komunikačního obsahu		
záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		

5.14 Člověk a zdraví

5.14.1 Tělesná výchova

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu – 2. stupeň:

1.Obsahové vymezení:
Žáci jsou vedeni k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělání směřuje od spontánní pohybové činností žáků k činnosti řízené, výběrové, jejímž smyslem je schopnosti samostatného hodnocení. Žáci poznávají úroveň své zdatnosti a zařazují do svého denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových zájmů a potřeb, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání prožitek žáka z pohybu a z komunikace při pohybu.

2.Časové vymezení: v každém ročníku jsou vyučování dvě hodiny týdně.

3. Organizační vymezení: tělesná výchova probíhá v tělocvičně, malé tělocvičně, na školním hřišti.
Žáci jsou na hodiny tělesné výchovy rozděleni do dvou skupin – chlapci a dívky, pokud je ve třídě nízký počet žáků, třída se nedělí nebo jsou spojeny dvě různé třídy a rozděleny do dvou skupin – chlapci a dívky.

4. Rozvoj klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.
Kompetence k řešení problémů

Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
Kompetence komunikativní
Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.
Kompetence sociální a personální
Dodržování pravidel fair play,
prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
Kompetence občanské
Podpora aktivního sportování,
objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.
Kompetence pracovní
Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

A. Činnosti ovlivňující zdraví
B. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
C. Činnosti podporující pohybové učení

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6.ročník		

A. Činnosti ovlivňující zdraví		
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		
▪ BOZP ▪ první pomoc	• Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • je schopen poskytnut první pomoc	Př – první pomoc
Význam pohybu pro zdraví		
▪ rekreační a výkonnostní sport ▪ sport dívek a chlapců	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • uplatňuje zásady fair play	
Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ rozvoj ZOZ ▪ manipulace se zatížením	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí		
▪ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení ▪ správné držení těla	• zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, zná základní zásady rozvoje pohybových předpokladů	Př
Prevence patologických jevů		
▪ drogy a jiné škodliviny	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	
B. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Pohybové hry		
▪ hry s různým zaměřením	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	

	• uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	
Gymnastika		
▪ akrobacie ▪ přeskoky ▪ cvičení s náčiním a na nářadí ▪ šplh	• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem		
▪ základy rytmické gymnastiky ▪ základy aerobiku	• zvládá jednotlivé taneční kroky s rytmickým doprovodem	
Úpoly		
▪ základy sebeobrany	• ovládá základy sebeobrany	
Atletika		
▪ rychlý běh ▪ vytrvalostní běh ▪ skok do dálky nebo skok do výšky ▪ hod kriketovým míčkem	• chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Sportovní hry		
▪ basketbal, fotbal, floorbal, přehazovaná, vybíjená apod.	• uplatňuje zásady fair play	
Turistika a pobyt v přírodě		
	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí • zná pravidla silničního provozu a umí řešit dopravní situace • umí poskytnout první pomoc	EVVO – 4.4
Bruslení		
▪ základy (podle podmínek školy)	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí	
C. Činnosti podporující pohybové		

učení		
Komunikace v TV		
▪ názvosloví, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace	• žák užívá osvojované názvosloví	MV 2.2
Historie a současnost sportu		
▪ znalost historie sportu –významné soutěže a sportovci	• má přehled o významných soutěžích a sportovcích	
Pravidla osvojovaných pohybových činností		
▪ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▪ základní olympijské myšlenky	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, závody apod.	MV 2.2
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
▪ poučení o BOZP ▪ základní olympijské myšlenky	• dokáže používat vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	• zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího,	

	diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	
7. ročník		
A. Činnosti ovlivňující zdraví		
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		
▪ BOZP ▪ první pomoc	• Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Př
Význam pohybu pro zdraví		
▪ rekreační a výkonnostní sport ▪ sport dívek a chlapců	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • uplatňuje zásady fair play	
Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ rozvoj ZOZ ▪ manipulace se zatížením	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí		
▪ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení ▪ správné držení těla	• zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, zná základní zásady rozvoje pohybových předpokladů	Př
Prevence patologických jevů		
▪ drogy a jiné škodliviny	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	
B. Činnosti ovlivňující úroveň		

pohybových dovedností		
Pohybové hry		
▪ hry s různým zaměřením	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	
Gymnastika		
▪ akrobacie ▪ přeskoky ▪ cvičení s náčiním a na nářadí ▪ šplh	• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem		
▪ základy rytmické gymnastiky ▪ základy aerobiku	• zvládá jednotlivé taneční kroky s rytmickým doprovodem	
Úpoly		
▪ základy sebeobrany	• ovládá základy sebeobrany	
Atletika		
▪ rychlý běh ▪ vytrvalostní běh ▪ skok do dálky nebo skok do výšky ▪ hod kriketovým míčkem	• chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Sportovní hry		
▪ basketbal, fotbal, floorbal, přehazovaná, vybíjená apod.	• uplatňuje zásady fair play	
Turistika a pobyt v přírodě		
	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí • zná pravidla silničního provozu a umí řešit	EVVO 4.4

	dopravní situace • umí poskytnout první pomoc	
Bruslení		
▪ základy (podle podmínek školy)	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí	
Lyžování		
▪ lyžování (sjezdové lyžování) nebo snowboarding	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině • ovládá základy sjezdového lyžování nebo jízdu na snowboardu, jízdu na vleku	
C. Činnosti podporující pohybové učení		
Komunikace v TV		
▪ názvosloví, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace	• žák užívá osvojované názvosloví	
Historie a současnost sportu		
▪ znalost historie sportu –významné soutěže a sportovci	• má přehled o významných soutěžích a sportovcích	
Pravidla osvojovaných pohybových činností		
▪ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▪ základní olympijské myšlenky	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, závody apod.	MV 2.2
Zásady jednání a chování v různém		

prostředí a při různých činnostech		
▪ poučení o BOZP ▪ základní olympijské myšlenky	• dokáže používat vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	• zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	
8.ročník		
A. Činnosti ovlivňující zdraví		
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		
▪ BOZP ▪ první pomoc	• Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Př Fyzika

Význam pohybu pro zdraví		
▪ rekreační a výkonnostní sport ▪ sport dívek a chlapců	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • uplatňuje zásady fair play	
Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ rozvoj ZOZ ▪ manipulace se zatížením	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí		
▪ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení ▪ správné držení těla	• zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, zná základní zásady rozvoje pohybových předpokladů	
Prevence patologických jevů		
▪ drogy a jiné škodliviny	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	
B. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Pohybové hry		
▪ hry s různým zaměřením	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	
Gymnastika		
▪ akrobacie ▪ přeskoky ▪ cvičení s náčiním a na nářadí ▪ šplh	• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Estetické a kondiční cvičení s hudbou a		

rytmickým doprovodem		
▪ základy rytmické gymnastiky ▪ základy aerobiku	• zvládá jednotlivé taneční kroky s rytmickým doprovodem	Hv
Úpoly		
▪ základy sebeobrany	• ovládá základy sebeobrany	
Atletika		
▪ rychlý běh ▪ vytrvalostní běh ▪ skok do dálky nebo skok do výšky ▪ hod granátem ▪ vrh koulí	• chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Sportovní hry		
▪ basketbal, fotbal, floorbal, přehazovaná, vybíjená apod.	• uplatňuje zásady fair play	
Turistika a pobyt v přírodě		
	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí • zná pravidla silničního provozu a umí řešit dopravní situace • umí poskytnout první pomoc	EVVO – 4.4
Bruslení		
▪ základy (podle podmínek školy)	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí	
C. Činnosti podporující pohybové učení		
Komunikace v TV		
▪ názvosloví, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace	• žák užívá osvojované názvosloví	
Historie a současnost sportu		
▪ znalost historie sportu –významné soutěže a sportovci	• má přehled o významných soutěžích a sportovcích	

Pravidla osvojovaných pohybových činností		
▪ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▪ základní olympijské myšlenky	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, závody apod.	MV 2.2
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
▪ poučení o BOZP ▪ základní olympijské myšlenky	• dokáže používat vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	• zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	
9. ročník		
A. Činnosti ovlivňující zdraví		

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		
▪ BOZP ▪ první pomoc	• Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Př Fyzika
Význam pohybu pro zdraví		
▪ rekreační a výkonnostní sport ▪ sport dívek a chlapců	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • uplatňuje zásady fair play	
Zdravotně orientovaná zdatnost ▪ rozvoj ZOZ ▪ manipulace se zatížením	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí		
▪ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení ▪ správné držení těla	• zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, zná základní zásady rozvoje pohybových předpokladů	Př
Prevence patologických jevů		
▪ drogy a jiné škodliviny	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	
B. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Pohybové hry		
▪ hry s různým zaměřením	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	

Gymnastika		
▪ akrobacie ▪ přeskoky ▪ cvičení s náčiním a na nářadí ▪ šplh	• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem		
▪ základy rytmické gymnastiky ▪ aerobik	• zvládá jednotlivé taneční kroky s rytmickým doprovodem	Hv
Úpoly		
▪ základy sebeobrany	• ovládá základy sebeobrany	
Atletika		
▪ rychlý běh ▪ vytrvalostní běh ▪ skok do dálky nebo skok do výšky ▪ hod granátem ▪ vrh koulí	• chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	OSV – 1.1.,1.2.1 VDO – 2.2 EGS – 1.1 MKV 1.1
Sportovní hry		
▪ basketbal, fotbal, floorbal, přehazovaná, vybíjená apod.	• uplatňuje zásady fair play	
Turistika a pobyt v přírodě		
	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí • zná pravidla silničního provozu a umí řešit dopravní situace • umí poskytnout první pomoc	EVVO – 4.4
Bruslení		
▪ základy (podle podmínek školy)	• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí	
C. Činnosti podporující pohybové učení		

Komunikace v TV		
▪ názvosloví, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace	• žák užívá osvojované názvosloví	
Historie a současnost sportu		
▪ znalost historie sportu –významné soutěže a sportovci	• má přehled o významných soutěžích a sportovcích	
Pravidla osvojovaných pohybových činností		
▪ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▪ základní olympijské myšlenky	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, závody apod.	MV 2.2
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
▪ poučení o BOZP ▪ základní olympijské myšlenky	• dokáže používat vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	• zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	

	• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	

5.15 Člověk a svět práce

Oblast: Člověk a svět práce
Předmět : Člověk a svět práce

Členění oboru vzdělávací oblasti :
F. Práce technickými materiály
G. Design a konstruování
H. Pěstitelské práce a chovatelství
I. Příprava pokrmů
J. Svět práce

Charakteristika předmětu

1.Obsahové vymezení : utváří a rozvíjí pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce, učí žáky osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě. Učí žáky vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Dovádí je k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka, k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí. Učí je chápat práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení. Pomáhá jim orientovat se v různých oborech lidské činnosti,

formách fyzické a duševní práce a osvojovat si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, ve volbě vlastního profesního zaměření a v další životní a profesní orientaci.

2.Časové vymezení : vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6.7.8.9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je jedna vyučovací hodina týdně.

3.Organizační vymezení : výuka bude probíhat v učebnách, odborné pracovně Pč, na školním pozemku ,ve skleníku.

4.Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

1. **Kompetence k učení**
   - praktické osvojování práce podle návodu
   - vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
   - předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
   - poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
   - poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost
2. **Kompetence k řešení problémů**
   - uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
   - aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
   - předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
   - otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
   - seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace
3. **Kompetence komunikativní**
   - vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
   - seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
   - výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
   - předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
4. **Kompetence sociální a personální**
   - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
   - přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
   - zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti
5. **Kompetence občanské**
   - otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
   - umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat
6. **Kompetence pracovní**
   - vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů

- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6.ročník		
A. Práce s technickými materiály		
Materiál		
▪ vlastnosti materiálu, základní postupy opracování daných materiálů ▪ druhy materiálu , dřevo, kov , plasty – základní vlastnosti , měření, orýsování ▪ zákl. pracovní operace (řezání, pilování, rašplování, broušení ,stříhání)	• provádí jednoduché operace s technickými materiály • dodržuje technologickou kázeň	Osv –2.4.1. , 2.4.3.
Nářadí a nástroje		
▪ znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem – nářadí pro opracování dřeva , kovu ,plastických hmot	• řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí	
Organizace práce		
▪ časové rozvržení a následnost pracovního postupu ▪ sestavení pracovního postupu při	• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Osv – 1.3.1. ,1.3.2. ,1.3.3.

výrobě jednoduchého výrobku		
První pomoc		
▪ při úrazech ▪ bezpečnostní předpisy a postupy ▪ znalost základů poskytnutí první pomoci , tel.čísla	• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu	Osv –1.4.2. , 1.4.3. , 1.4..4.
Technická dokumentace		
▪ technické výkresy, náčrty ,informace, dokumentace – čtení a orientace v technickém výkresu ▪ úloha techniky v životě člověka	• užívá technickou dokumentaci • připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	
C.Pěstitelské práce a chovatelství		
Pěstování rostlin		
▪ základní podmínky pro pěstování zeleniny – půda a její zpracování ▪ osivo, sadba, ▪ druhy zeleniny, osiva, sadby ▪ zákl. vlastnosti osiva,pěstování vybraných druhů ▪ význam zeleniny pro zdraví ▪ okrasné rostliny	• volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	Př – vývoj života na Zemi
Chovatelství		
▪ chov zvířat v domácnosti ▪ podmínky chovu ▪ hygiena a bezpečnost chovu ▪ kontakt se známými i neznámými zvířaty	• prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, • zná zásady hygieny a bezpečnosti práce	

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
7.ročník		
A. Práce s technickým materiálem		
Materiál		
▪ vlastnosti materiálu ▪ základní postupy opracování daných materiálů ▪ zákl. pracovní operace při práci se dřevem – hoblování , čepování ▪ kovy – ohýbání, spojování ▪ plasty – tvarování teplem	• provádí jednoduché operace s technickými materiály • dodržuje technologickou kázeň	Osv –2.4.1. ,2.4..3.
Nářadí a nástroje		
▪ znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem ▪ pracovní pomůcky, práce s nářadím pro ruční obrábění dřeva , kovu , plastů	• řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí	
Organizace práce		
▪ časové rozvržení a následnost pracovního postupu ▪ návrh pracovního postupu	• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Osv –1.3.1. ,1.3.2. ,1.3.3.
Technická dokumentace		
▪ technické výkresy, náčrty, informace, dokumentace ▪ orientace ve složitějším technickém výkresu	• užívá technickou dokumentaci • připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	

▪ úloha techniky v životě člověka ▪ zneužití techniky ▪ technika a životní prostředí , technika a volný čas ▪ tradice a řemesla		
C.Pěstitelské práce a chovatelství		
Pěstování rostlin		
▪ základní podmínky pro pěstování zeleniny ▪ osivo, sadba ▪ podmínky a zásady pěstování ▪ poznávání a určování základních druhů zeleniny ▪ rychlení vybraných druhů ▪ pěstování vybraných okrasných rostlin – dřevin ▪ druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování ▪ okrasné rostliny ▪ zásady pěstování a ošetřování pokojových rostlin	• volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a používá květiny pro výzdobu	Přírodopis – význam rostlin
Chovatelství		
▪ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu	• prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
8.ročník		
A. Práce s technickými materiály		
Materiál		
▪ vlastnosti materiálů ▪ základní postupy opracování –dřevo , kov , plasty ***chlapci***	• provádí složitější práce s technickými materiály	Osv –2.4.1 ,2.4.3.
Nářadí a nástroje		
▪ znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem ***chlapci***	• řeší složitější technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí	
Organizace práce		
▪ sestavení vlastního pracovního postupu - ***chlapci***	• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Osv –1.3.1. ,1.3.2. ,1.3.3.
Technická dokumentace		
▪ užívání technické dokumentace ▪ příprava vlastního náčrtu výrobku - - ***chlapci***	• vytváří technické výkresy, náčrty, • získává informace • používá technickou dokumentaci	
B. Design a konstruování		
▪ stavebnice(konstrukční, elektrotechnické, elektronické) sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž ▪ návod, předloha, náčrt, plán, schéma,	• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu	

jednoduchý program ***ch***	jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	
C. Pěstitelské práce a chovatelství		
Pěstování rostlin		
▪ základní podmínky pro pěstování zeleniny ▪ osivo, sadba, výpěstky ▪ půda a její zpracování ▪ výživa rostlin ▪ ochrana rostlin a půdy ***ch +d*** ▪ okrasné rostliny ▪ zásady pěstování a ošetřování pokojových rostlin – hydroponické pěstování pokojových rostlin, bonsaje ▪ používání okrasných rostlin v interiéru a v exteriéru ▪ aranžování a vazba rostlin ▪ péče o zeleň v okolí školy, exkurze – zahradnictví ▪ zásady uplatňované při pěstování a vazbě okr. rostlin ▪ vliv rostlin na zdraví a psychiku člověka ▪ pokojové rostliny – otravy , alergie - dívky ▪ správné používání vhodného nářadí ***ch+d*** ▪ bezpečnost a hygiena ***ch+d***	• volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a používá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Př - význam rostlin pro život člověka Vv – rostliny- ozdobný prvek
Chovatelství		
▪ chov zvířat v domácnosti – podmínky	• dodržuje technologickou kázeň, zásady	

chovu ***ch +d***	bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Př – význam zvířat pro člověka
D. Příprava pokrmů		
Kuchyně		
▪ základní vybavení ▪ udržování pořádku a čistoty ▪ bezpečnost a hygiena provozu - ***dívky***	• používá základní kuchyňský inventář • bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	
Příprava pokrmů		
▪ za studena ▪ tepelná úprava ▪ potraviny – výběr, nákup, skladování ▪ základní postupy při přípravě pokrmů - ***dívky***	• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami správné výživy	
Kultura stolování		
▪ jednoduché prostírání ▪ obsluha a chování u stolu ▪ zdobné prvky a květiny na stole ▪ slavnostní stolování v rodině - ***dívky***	• dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu	Ov- stolování rodiny
E. Svět práce		
Profese		
▪ profese a jejich charakteristika ▪ požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní ▪ volba profesní orientace ▪ zákl. princip, náplň učebních a studijních oborů ▪ přijímací řízení ***ch + d***	• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	
Sebepoznávání, sebehodnocení		

▪ cíle a zájmy –vlivy na volbu profesní orientace ▪ práce s informacemi ***ch + d***	• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Osv – 1.2.1, 1.2.3.
Trh práce		
▪ informace o trhu práce ▪ úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti –trh práce , povolání - druhy pracovišť ▪ požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní ▪ podnikání – zaměstnání ▪ pracovní příležitosti v regionu ***ch +d*** ▪ průběh pohovoru ▪ požadavky životopisu ▪ sebeprezentace ▪ modelové situace –problémy nezaměstnanosti ▪ funkční model z vybrané oblasti ***ch +d***	• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Osv –2.3.1. ,2.3.3. ,2.3.5. Čj - životopis

učivo	**výstupy**	**mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
9.ročník		
A. Práce s technickými materiály		
Materiál		
▪ vlastnosti materiálů ▪ postupy při opracování dřeva, kovu, plastických hmot ***ch***	• provádí složitější operace s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Osv –2.4.1. ,2.4.3.
Nářadí a nástroje		

▪ znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem ***ch***	• řeší složitější technické úkoly s vhodným výběrem materiálu	
Organizace práce		
▪ stanovení nejvhodnějšího pracovního postupu časové rozvržení ▪ následnost pracovního postupu ***ch***	• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
Technická dokumentace		
▪ technické výkresy ▪ čtení , tvorba, náčrty , dokumentace ***ch***	• užívá technickou dokumentaci • připraví si vlastní složitější náčrt výrobku	M - geometrie
B. Design a konstruování		
▪ stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž ***ch*** ▪ návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy ; poskytne první pomoc při úrazu	
C. Pěstitelské práce a chovatelství		
Pěstování rostlin		

▪ základní podmínky pro pěstování zeleniny ▪ osivo, sadba ***ch +d*** ▪ okrasné rostliny ▪ zásady pěstování a ošetřování pokojových rostlin - hydroponie ▪ aranžování ▪ léčivé rostliny a koření , pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka ▪ léčivé účinky rostlin , rostliny jedovaté ▪ rostliny jako drogy ,jejich zneužívání ▪ alergie ***dívky*** ▪ okrasné rostliny- pěstování vybraných okrasných dřevin a květin ▪ květina v exteriéru a v interiéru ▪ řez, jednoduchá vazba, úprava květin - ***dívky***	• volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a používá květiny pro výzdobu	
Chovatelství		
▪ chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu – hygiena, bezpečnost ***ch+d***	• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Př
D. Příprava pokrmů		
Kuchyně		
▪ základní vybavení ▪ pořádek a čistota ▪ správné používání vhodného náčiní ▪ bezpečnost a hygiena ***dívky***	• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • provádí jejich údržbu	

Příprava pokrmů		
▪ za studena ▪ tepelná úprava, ▪ příprava pokrmů a nápojů ▪ výběr potravin ▪ sestavování jídelníčku ***dívky***	• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami správné výživy	
Kultura stolování		
▪ jednoduché prostírání ▪ obsluha a chování u stolu ▪ zdobné prvky ***dívky***	• dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu	Vv-
E. Svět práce		
Profese		
▪ charakteristika ▪ požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní –volba profesní orientace – zákl. principy ▪ informační základna pro volbu povolání - ***ch +d***	• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	
Sebepoznávání a sebehodnocení		
▪ cíle a zájmy –možnosti vzdělávání ▪ náplň učebních a studijních oborů ▪ přijímací řízení ▪ informace a poradenské služby - ***ch +d***	• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Osv1.2.21. ,1.2.3. , Ov
Trh práce		

▪ informace o trhu práce ▪ úřady práce, sociální zajištění ▪ práva a povinnosti ▪ podnikání - zaměstnání ▪ prac. příležitosti v regionu ***ch +d*** ▪ průběh pohovoru ▪ požadavky životopisu ▪ sebeprezentace ▪ modelové situace ***ch +d***	• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Čj- životopis

5.16 Doplňující vzdělávací obory

Doplňující vzdělávací obory si žáci volí podle svého zájmu – přednostně je nabízen další cizí jazyk – německý. Pokud o něj nemá žák zájem, volí si z dalších nabízených oborů. Ředitel školy rozhodne podle počtu zájemců a možností školy o tom, který z dalších nabízených oborů bude v 8. a 9. ročníku vyučován.

Oblast: Doplňující vzdělávací oblasti
Předmět: Technické kreslení

Charakteristika předmětu

Technické kreslení je vyjadřovacím a dorozumívacím prostředkem, kterého se využívá v různých technických a výrobních oborech.

Tento předmět umožňuje žákům zvládnout orientaci v základních pravidlech tvorby výkresové dokumentace. Žáci by se měli naučit pracovat s různými typy pomůcek – šablon, měřidel,užívat technického písma či rozeznat základní typy čar. Měli by získat základní přehled metod promítání a být schopni dané součástky pomocí této metody také zobrazit.

Technické kreslení vede žáky k přesnosti a pečlivosti a rozvíjí jeho prostorovou představivost.

Předmět umožní žákům získat základy technického kreslení nejen pro další studium na technických školách, ale zejména pro praktický život.

Časové vymezení

Předmět Technické kreslení se vyučuje jak volitelný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1) Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k užívání základní terminologie,
- k nalézání souvislostí,
- k samostatnému měření a pozorování,.
- k využití informační technologie

2) Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni

- k práci se svou chybou,
- k řešení problémových úloh, při nichž využívají základní postupy,
- k tvořivému myšlení a logickému uvažování.

3) Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni

- k otevřené a všestranné komunikaci,
- k formulování svých myšlenek písemnou i mluvenou formou,
- k obhajování svých myšlenek a postojů,
- k užití správné terminologie.

4) Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni

- k práci ve skupině,
- ke schopnosti naslouchat a tolerovat druhého,
- ke schopnosti spolupracovat,
- k hodnocení sebe i druhých,
- k prezentaci práce týmu jako celku.

5) Kompetence občanské

Učitel vede žáky,

- aby si plnili své povinnosti a byli schopni nést za svou práci následky
- aby respektovali ostatní a byli schopni jim v případě potřeby pomoci.

6) Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- ke svědomité a poctivé práci,
- k efektivitě při organizaci své práce,
- k dodržování smluvených pravidel a termínů.

NORMALIZACE TECHNICKÝCH VÝKRESŮ
žák
- rozezná nejčastěji užívané formáty výkresů
- užívá základních typů čar
- popisuje technickým písmem pomocí šablony

ZOBRAZOVÁNÍ
žák
- zobrazí předmět pomocí pravoúhlého promítání

KÓTOVÁNÍ
žák
- určí vhodný typ kótování
- kótuje průměry, poloměry, oblouky, úhly, díry

KRESLENÍ
žák
- kreslí základní strojní součásti
- kreslí výrobní výkresy

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
9. ročník		
NORMALIZACE TECHNIC. VÝKRESŮ ▪ formáty výkresů a jejich skládání ▪ druhy a kreslení čar ▪ popisování strojnických výkresů (technické písmo) ▪ měřítko zobrazování	Žák • rozezná nejčastěji užívané formáty výkresů • užívá základních typů čar • popisuje technickým písmem pomocí šablony • zobrazuje základní obrazce v daném měřítku	Matematika - geometrie - měřítko plánu a mapy Praktické činnosti - příprava technické dokumentace (náčrt

▪ náležitosti výkresu (popisové pole, soupis položek apod.)	• dokáže určit skutečné rozměry výrobku	výrobku)
ZOBRAZOVÁNÍ ▪ pravoúhlé promítání ▪ axonometrické promítání ▪ pohledy, řezy ▪ přerušení obrazů	Žák • zobrazí předmět pomocí pravoúhlého promítání • označí nárys, bokorys a půdorys • rozlišuje mezi axonometrií a pravoúhlým promítání • zobrazí dlouhé přímé součásti pomocí přerušení • dokáže definovat řez a orientovat se mezi nimi • šrafuje plochy v řezu dle druhu materiálu	Praktické činnosti - příprava technické dokumentace (náčrt výrobku)
KÓTOVÁNÍ A TOLEROVÁNÍ ROZMĚRŮ ▪ základní zásady kótování ▪ kótovací a pomocné čáry ▪ hraničící značky ▪ způsob umístění kót ▪ kótování průměru, poloměru, úhlu, děr a oblouků ▪ tolerance délkových rozměrů ▪ parametry drsnosti povrchu	Žák • určí vhodný typ kótování • kótuje průměry, poloměry, oblouky, úhly, díry dle pravidel kótování • rozlišuje mezi kótovací a pomocnou čarou • užívá na jednom výkresu vždy stejného typu kót a kótovacích čar • dodržuje zásady zapisování kót	Praktické činnosti - příprava technické dokumentace (náčrt výrobku)
KRESLENÍ ▪ kreslení spojovacích šroubů ▪ kreslení pružin ▪ kreslení detailních výkresů ▪ kreslení výkresů sestavení	Žák • kreslí vnitřní a vnější závit • kreslí matice a šrouby - šroub se 6hrannou hlavou - šroub s válcovou hlavou - šroub s kuželovou hlavou	Praktické činnosti - příprava technické dokumentace (náčrt výrobku)

	• kótování • kreslí tažnou pružinu a určí její základní rozměry • užívá pravidel při kreslení detailních výkresů a výkresů sestavení	

Oblast: Doplňující vzdělávací oblasti
Předmět: Literárně dramatický seminář

Charakteristika předmětu:

1. **Obsahové vymezení :** samostatný vyučovací předmět seminář Dramatická výchova je součástí doplňujících vzdělávacích předmětů na druhém stupni základní školy.Je zařazen jako povinně volitelný předmět od sedmého ročníku.Předmět Dramatická výchova je jako systém sociálně uměleckého učení zaměřen jednak na rozvoj osobnosti a prosociálního chování,jednak k uměleckému rozvoji.Existuje jako specifická výchovná koncepce opírající se o využití prvků literatury a divadla.Proces je naplňován dílčími cvičeními,improvizacemi a tvořivými hrami rozvíjejícími jednotlivé stránky osobnosti,hraním v rolích je sledován komplexní rozvoj žáka ,především sociální a etický.Literárně dramatická výchova pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost.Při výuce jsou žáci vedeni k uvědomování si a prohlubování psychosomatických dovedností,ke kultivované práci s hlasem,citu pro tempo a rytmus,sdělnosti a autentičnosti verbálního a neverbálního projevu.Předmět vede přes jednání v dramatické situaci ke schopnosti tvořivě a partnersky komunikovat v běžném životě.Díky této schopnosti mohou žáci prozkoumávat,jak se lidé chovají za určitých okolností,v různých společnostech.Proces literárně dramatické výchovy směřuje k výchově osobnosti,která je schopna orientovat se sama v sobě i v okolním světě.

2. **Časové vymezení :** týdenní dotace 7.-9. ročník-1 vyučovací hodina
3. **Organizační vymezení :** výuka probíhá v učebně pavilonu A,dle potřeby v pohybové učebně

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

1. **Kompetence občanské-**při dramatických cvičeních vést žáky k respektování druhých lidí,ke schopnosti vžít se do situací jiných lidí,účastí na kulturních akcích jim vštěpovat respekt k našim tradicím,uvědomění kulturního a i historického dědictví,vytvářet vlastní postoj k uměleckým dílům,ke kultuře.Vést k samostatné aktivní tvorbě, umět požádat o pomoc a poskytnout ji.

2. **Kompetence k řešení problémů**-stimulováním reálných situací vést žáky k samostatnému rozhodování a ke snaze řešit problémové situace.

Využívat metody skupinové i samostatné práce žáků.Zadáváním problémových úloh učit žáky správně nacházet a formulovat problém. Diskusí při řešení problémů je vést k práci s chybou a rozvíjení jejich sebekontroly.
Učit žáky prezentovat výsledky své práce písemnou,ústní i multimediální formou s akcentem na schopnost sebehodnocení.

3.Kompetence k učení
Tvorbou projektů a využíváním skupinové práce vyhledávat potřebné informace z různých informačních zdrojů-z literatury, z novin a časopisů,z internetu.
Rozborem textu a srovnáváním posuzovat důležitost jednotlivých informací.Při vyhledávání a třídění informací vést žáky k samostatnosti, klást důraz na práci s odbornou literaturou.
Výkladem,diskuzí,formou cvičení a skupinovou prací seznamovat žáky s různými metodami učení ,pracovat s krásnou i odbornou literaturou
Uplatněním deduktivních metod,prací ve skupinách rozvíjet logické myšlení žáků, jejich schopnost použít získané znalosti a dovednost, rozvíjet jejich jazykové a estetické cítění.

učivo	výstupy	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
7.-9.ročník		

▪ práce s literárním textem,reprodukce,základy a rozvoj mluveného projevu	• pochopí a tvořivě reprodukuje literární text,vytvoří si schopnost tvořivě komunikovat	OSV 1,2,3,4
▪ sledování dramatického umění-divadlo,televize,film,rozhlas,multime-dia	• vytvoří si vlastní postoje k uměleckým dílům a kultuře	MKV 1, MDV 1,2
▪ tvořivé hry	• dokáže se samostatně rozhodovat a řešit situace, dokáže požádat o pomoc a poskytnout ji	
▪ osvojování základů dramatického přednesu	• dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých, vstupuje do rolí	
▪ hodnocení zážitku z dramatického díla	• dokáže se vžít do situace druhého, respektuje jiné lidi a kultury	
▪ vlastní dramatická tvorba	• dokáže dramatizovat literátní text	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory
Předmět: Informatika

1. Charakteristika předmětu
2. Obsahové vymezení - Předmět Informační a komunikační technologie umožňujeje rozšíření a prohloubení informační gramotnosti u žáků. V průběhu doplňujícího povinného vzdělávání by měli žáci zkvalitnit základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií. Je nutné, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se je naučili vyhledávat, třídit a používat v dalším vzdělávání a v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky, používání internetu i jiných digitálních médií jim dává další možnosti učení, dovoluje jim připravit se lépe na oblast středoškolského vzdělávání a lépe uplatnit schopnosti na trhu práce. Využití výukových programů je možné je aplikovat ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání.

3. Časové vymezení - Týdenní hodinová dotace - 1 vyučovací hodina v 7. ročníku
- 2 vyučovací .hodiny v 8.ročníku
- 2 vyučovací hodiny v 9.ročníku

4. Organizační vymezení - Výuka probíhá v učebně VT

5. Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

1.Kompetence k učení

- umožňovat využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti vlastní činnosti (práce s výukovými programy)
- vést žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací a poznatků (práce na vhodných webových stránkách)

2. Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů (výukové programy, Internet)
- kriticky hodnotit získané informace a vytvářet varianty řešení

3. Kompetence komunikativní

- umožnit žákům využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií na odpovídající úrovni
- v komunikaci s okolním světem chápat úlohu počítačových technologií

4. Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci ve skupině (dílčí činnosti při projektech)
- vést žáky k tomu, aby dokázali vhodným způsobem požádat o pomoc a radu, uměli ji sami nabídnout
- vést žáky, aby chápali vhodnost využití počítačových technologií

5. Kompetence občanské

- vést žáky k dodržování řádu učebny výpočetní techniky
- při práci na Internetu umožnit žákům porovnávat informace z různých oblastí
- vést žáky k dodržování pravidel slušného chování při komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- vést žáky k respektování autorských práv v oblasti výpočetní techniky

6. Kompetence pracovní

- vyžadovat šetrnost při práci s výpočetní technikou
- vést žáky k porozumění rizik na zdraví při používání výpočetní techniky
- vést žáky k chápání možností využití techniky při práci a podnikání

A. Vyhledávání informací a komunikace
B. Zpracování a využití informací

Učivo	Výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
7. ročník		
A. Vyhledávání informací a komunikace		
▪ reprezentace dat v počítači, binární soustava ▪ mobilní komunikace ▪ diagnostické nástroje v místní síti a na internetu ▪ přístupová práva k internetovým službám ▪ email, chat, facebook, sms, mms	• má základní znalosti zobrazení a ukládání dat • komunikuje po internetu pomocí mobilních zařízení • respektuje přístupová práva v oblasti využití počítače a přístupu na internetu • vyhledává data na internetu, ověřuje si jejich platnost z více zdrojů, umí získat základní informace o doméně a počítači • má základní znalosti služeb v mobilní komunikaci, způsobů propojení a přenosu dat	 • OSV-2.3.8; MKV-2.6 • VDO-6.2.1 • MV-1.1;1.5;2.2;4.1 • EVVO-4.2 • většina předmětů – internetový prohlížeč
B. Zpracování a využití informací		
▪ zvuk a video, zpracování na počítači ▪ kancelářský balík	• využívá počítač v multimediálním prostředí pro zpracování zvuku a videa • používá pokročilých funkcí textového editoru a vytváří textové dokumenty i pro	• většina předmětů – tvorba ukázek, dokumentů • většina předmětů – program MS Word

▪ tvorba webu, umísťování dat na internet, doména ▪ grafický vektorový software ▪ propojení informačních technologií do jiných oborů	výuku jiných předmětů • má základní znalosti ve využití dalších programů kancelářského balíku • používá tabulkový kalkulátor a jeho vestavěné funkce • používá vektorové grafické nástroje • vytváří prezentace, šablony • dokáže rozpoznat působení informačních technologiích v dalších oborech lidské činnosti • prezentuje výsledky práce před kolektivem	• většina předmětů - výukové programy, tvorba prezentací • M - program MS Excel • MV- 6.1;6.2 • VV- program Gimp • většina předmětů – tvorba prezentací • D - Modernizace společnosti
8. ročník		
A. Vyhledávání informací a komunikace		
▪ uživatelské přístupy k použití počítače ▪ problematika komunikace skupin ▪ autorské právo na internetu ▪ licencování software; freeware; veřejné licence ▪ email, chat, facebook	• komunikuje po internetu • respektuje autorských práv v oblasti využití počítače a přístupu na internetu • vyhledává data na internetu, ověřuje si jejich platnost z více zdrojů • má základní znalosti logiky přenosu informací po internetu	• OSV-2.3.8; MKV-2.6 • VDO-6.2.1 • MV-1.1;1.5;2.2;4.1 • EVVO-4.2 • většina předmětů – internetový prohlížeč
B. Zpracování a využití informací		
▪ počítač jako multimediální nástroj (video, audio) ▪ tvorba www stránek, umísťování dat na internet ▪ kancelářský balík ▪ grafický software	• využívá počítač v multimediálním prostředí • má základní znalosti v oblasti digitálního videa a fotografie • používá textového editoru a vytváří textové dokumenty i pro výuku jiných předmětů • používá tabulkový kalkulátor	• většina předmětů – program MS Word • M-program MS Excel

	• využívá výukové programy • používá grafické nástroje • vytváří jednoduché prezentace, šablony	• většina předmětů-výukové programy • VV-program Malování • MV-6.1;6.2 • D-Modernizace společnosti
9. ročník		
A. Vyhledávání informací a komunikace		
▪ vývojové trendy informačních technologií ▪ internet ▪ informační zdroje, metody a nástroje pro ověřování ▪ komunikace po internetu a sociální sítě	• zná vlastnosti a funkce kancelářského balíku a umí je využívat • umí používat elektronickou poštu • umí vyhledat potřebná data z internetu • ověřuje věrohodnost informací, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • komunikuje po internetu • má základní znalosti logiky přenosu informací po internetu	• MKV-2.6 • MV-1.1;1.5 • MV-2.2;4.1 • MKV-2.2;2.5 • F-Energie • VO-Globální svět
B. Zpracování a využití informací		
▪ výpočetní technika ▪ dataprojektor ▪ interaktivní tabule ▪ zpracování projektu – zhotovení prezentace ▪ formátování textu a vkládání grafických objektů v textovém editoru	• zná základní možnosti práce s interaktivní tabulí • pracuje se školními výukovými programy • vytváří multimediální prezentace • prezentuje výsledky práce před kolektivem • umí používat dataprojektor	• většina předmětů – výukové programy • MV-4.3 • MV-6.1;6.2 • většina předmětů – program MS Word • D-Moderní doba • TV-Činnosti ovlivňující zdraví

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

1. ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU

1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1.1.1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

1.1.2. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků byli čas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

1.1.3. Za první a druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

1.1.4. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

1.1.5. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka a pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

1.1.6. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

1.1.7. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

1.1.8. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

1.1.9. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

1.1.10. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

1.1.11. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

1.1.12. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

1.1.13. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

1.1.14. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za

klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

1.1.15. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

1.1.16. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

1.1.17. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

1.1.18. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky a na rodičovských schůzkách
- před koncem každého pololetí (klasifikační období)
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

1.1.19. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

1.1.20. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

1.1.21. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

1.1.22. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

1.1.23. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

1.1.24. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

1.1.25. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

1.2.Zásady pro hodnocení chování ve škole

1.2.1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

1.2.2. Kritériem pro klasifikaci chování je míra dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.

1.2.3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Vyšší stupeň opatření k posílení kázně se udělí pouze tehdy, jestliže předchozí opatření byla neúčinná.

1.2.4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

1.2.5 Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

1.2.6. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu

nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

1.2.7. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze v průběhu pololetí podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
a) napomenutí třídního učitele
b) důtku třídního učitele
c) důtku ředitele školy.

Napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel zpravidla bezprostředně po drobnějším přestupku, kterého se žák dopustil.
Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel za závažnější nebo opakované porušení školního řádu.
Důtka ředitele školy – ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení školního řádu a za porušování norem slušnosti.

Příklady přestupků, za které je udělováno kázeňského opatření:

→ zapomínání domácích úkolů a pomůcek
→ zapomínání žákovské knížky
→ neomluvené hodiny
→ nevhodné chování
→ přestupky proti školnímu řádu

1.2.8. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky
- před koncem každého pololetí (klasifikační období)
- okamžitě v případně mimořádného porušení školního řádu.

2. ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

2.1. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

2.1.1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

2.1.2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

2.1.3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

2.1.4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál.

2.1.5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

2.1.6. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

2.1.7. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií.

3. STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE

3.1. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

1 – výborný,
2 – chvalitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatečný,
5 – nedostatečný.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
A) předměty s převahou teoretického zaměření,
B) předměty s převahou praktických činností
C) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.
Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů

a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních
a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé,
v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo
pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák
s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti, praktika a cvičení.
Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu
s požadavky učebních osnov se hodnotí:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při
praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy
o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení
a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky
v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.
V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen
s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci
učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá
o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů
a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel
se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže

postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv,
tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních
a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební
a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho
projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov.Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní
zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se
v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se
značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti
a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

4. STUPNĚ HODNOCENÍ CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE

4.1. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni takto:

1 – velmi dobré
2 – uspokojivé
3 – neuspokojivé.

4.2. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

5. SLOVNÍ HODNOCENÍ

5.1. Zásady pro používání slovního hodnocení

5.1.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

5.1.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

5.1.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

5.1.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5.1.5. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání

žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

5.2. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. CELKOVÉ HODNOCENÍ NA VYSVĚDČENÍ

a) **prospěl(a) s vyznamenáním,** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
b) **prospěl(a),** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
c) **neprospěl(a),** je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
d) Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo **nehodnocen(a).**
e) V případě **slovního hodnocení** se celkové hodnocení na vysvědčení stanoví tak, že hodnocení pro jednotlivé předměty se převede na klasifikaci a stanový se průměr. Lze použít také kombinaci slovního hodnocení klasifikace.
f) Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo **uvolněn(a).**

7. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

7.1. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

7.1.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,

- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebním osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Takto získané podklady ukládá v průkazné formě do konce školního roku, v odůvodněných případech i déle.

7.1.2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

7.1.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

7.1.4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7.1.5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující

žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou předběžného zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

7.1.6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7.1.7. Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogového listu žáka a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

7.1.8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

7.1.9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné,

- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

7.1.10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

8. PODROBNOSTI O KOMISIONÁLNÍCH A OPRAVNÝCH ZKOUŠKÁCH

8.1. Komisionální zkouška

8.1.1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

8.1.2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

8.1.3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

8.1.4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

8.1.5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

8.1.6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

8.1.7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8.2. Opravná zkouška

8.2.1. Opravné zkoušky konají:
- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou

povinných předmětů.

8.2.2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

8.2.3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

8.2.4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum vykonání opravné zkoušky.

9. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

9.1. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

9.1.1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

9.1.2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se

doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

9.1.3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

9.1.4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

9.1.5. Žák při úlevách v tělesné výchově doporučených lékařem se klasifikuje s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

9.2. Hodnocení nadaných žáků

9.2.1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Oblast autoevaluace	Cíle a kritéria autoevaluce	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení autoevaluace
Podmínky vzdělávání	Prostorové a materiální podmínky	Pozorování, požadavky učitelů a rodičů, dodržování zákonných norem.	Průběžně.

	Klima školy	Spolupráce s žákovským parlamentem a Sdružením rodičů Křinec, jednání pedagogických rad a vedení školy.	Průběžně, pedagogické rady.
Průběh vzdělávání	Rozvoj strategií učení	DVVP, hospitace.	Průběžně.

Cíle a kritéria autoevaluace:
Cílem autoevaluace školy je zjišťování aktuálních informací o stavu školy a odstraňování nedostatků. Vnitřní hodnocení napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy. Škola získává informace pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Zjišťuje, ve kterých oblastech je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, jak plní svou funkci školní vzdělávací program.
Kriteria autoevaluace jsou proměnná, podle úrovně kvality sledovaného jevu a jsou průběžně stanovována a doplňována v krátkodobých dlouhodobých plánech školy podle změny kvality sledovaného jevu.

Nástroje autoevaluace:
- Hodnocení vzdělávacího procesu na pedagogických radách a klasifikačních poradách
- Rozbor dokumentace školy
- Srovnávací prověrky, testy
- Testy Scio a Cermat
- Olympiády a vědomostní soutěže, sportovní soutěže
- Rozhovory s učiteli i rodiči
- Hospitační činnost
- Práce metodických orgánů
- Dotazníky pro žáky, učitele a rodiče
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Spolupráce se žákovským parlamentem
- Prezentace školy, akce pro veřejnost

Časové rozvržení evaluačních činností:
- Evaluační činnost školy probíhá pravidelně ve tříletých intervalech stanovených zákonem (vlastní hodnocení školy)

- Dílčí hodnocení probíhá na pedagogických radách, poradách pedagogických pracovníků, schůzkách s rodiči a při dalších akcích, kde je hodnocení plánované.
- Termíny akcí a evaluačních činností jsou součástí ročního plánu školy.

ŠVP projednáno se Školskou radou při ZŠ a MŠ Křinec dne 30.8.2016.

V Křinci 31. srpna 2016

Mgr. Tomáš Veverka
ředitel školy